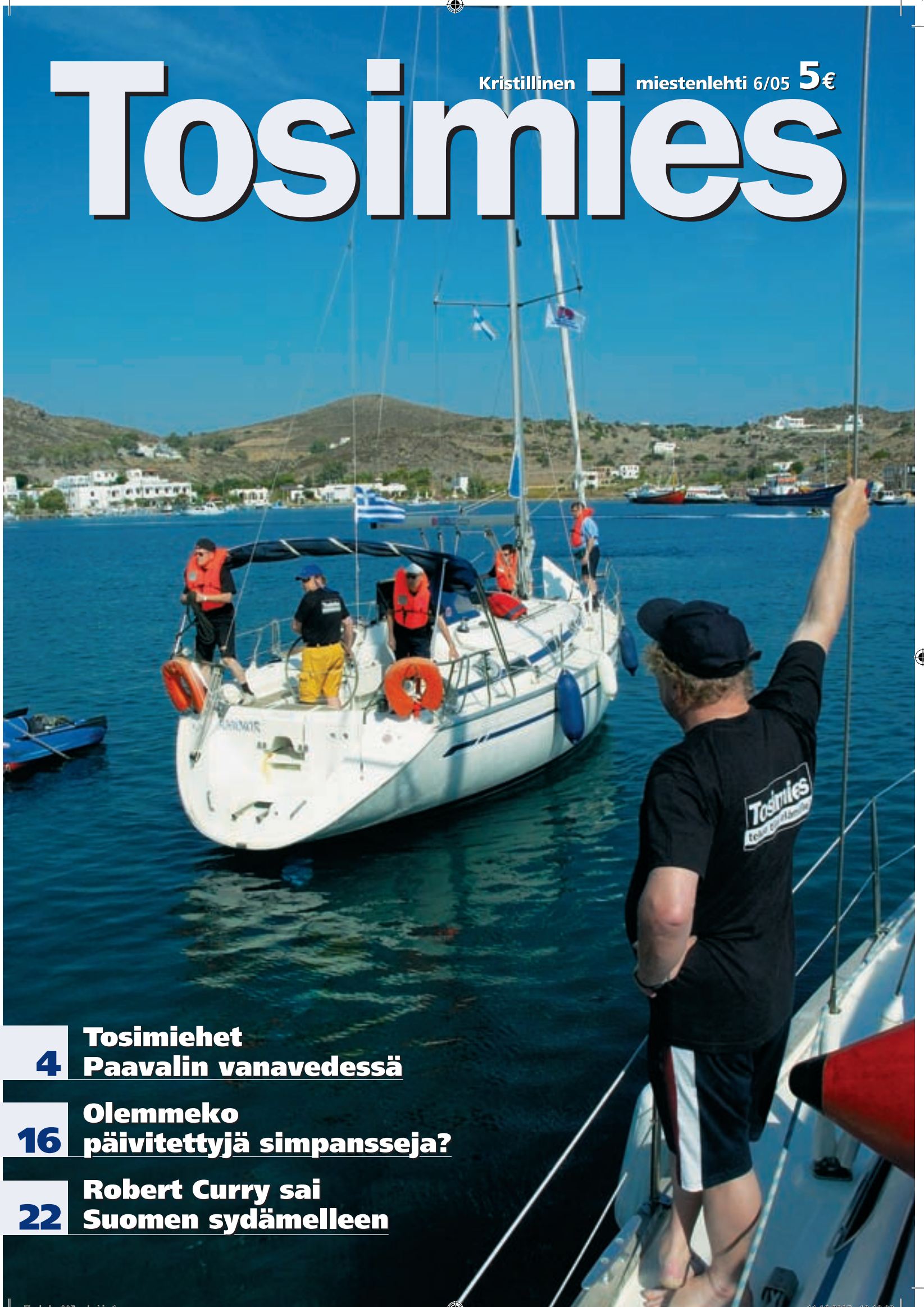

Tosimies

Kristillinen

miestenlehti 6/05 5€

4

**Tosimiehet
Paavalin vanavedessä**

16

**Olemmeko
päivitettyjä simpansseja?**

22

**Robert Curry sai
Suomen sydämelleen**

4. vuosikerta

► KUSTANTAJA

Faktapro Oy
PL 4, 02941 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
fax (09) 512 20 33
info@faktapro.fi

► TOIMITUS

PL 4, 02941 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
fax (09) 512 20 33
toimitus@tosimies-lehti.fi

► PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Janas
GSM 0400 430 907
kimmo.janas@tosimies-lehti.fi

► NEUVOTTELUKUNTA

- Petri Aalto
(International Christian Chamber of Commerce)
- Pertti Jotuni
(STELK Espoo ja STELK Helsinki)
- Martti Ojares
- Heikki Ranssi
(Helsingin NMKY)
- Jorma Reinikainen
(Helsingin Raamattukoulun Miesfoorumi)
- Samuel Saresvirta
(International Christian Men's Institute)
- Esko Saxelin
(Missionuoret)
- Arto Virén
(Kansan Raamattuseura)

► ISSN 1458-3224

► PAINO

Satakunnan Painotuote Oy
Ratastie 6, 32800 Kokemäki

► ILMOITUSMARKKINOINTI

Mesax Marketing
Kiesikuja 12, 01200 Vantaa
puh. (09) 876 61 06
fax (09) 875 11 91
GSM 040 519 46 70
email: mxe.saxelin@pp.inet.fi

► ILMOITUSHINNAT

(+ alv 22%)

	mv	2-väri	4-väri
1/1	1.150 €	1.350 €	1.600 €
1/2	670 €	850 €	1.000 €
1/4	400 €	500 €	570 €
1/8	240 €	270 €	350 €

► TILAUKSET

Kestotilaus: 30 € (6 numeroa/vsk)
Määräaikaistilaus: 35 €
tilaukset@tosimies-lehti.fi
fax (09) 512 20 33

► KANSI

Tosimiehet Paavalin vanavedessä
© Juha Seila

3 Pääkirjoitus

4 Tosimiehet Paavalin vanavedessä

10 Joosef, älä pelkää

12 Selviytymisen ilo löytyy kaamosmatkalla Ruijassa

14 Mäntyharjun Huuliharpistit lukkarin koulussa

16 Olemmeko päivitettyjä simpansseja?

20 Erkki Oinonen – vuosiensa mittainen mies

22 Robert Curry sai Suomen sydämelleen

24 Lyhyestä virsi kaunis

26 Tosikuvat

29 Tapahtumia Tosimiehille

30 Raamatun tosimehiä osa 12.
Mooses – kansan vapauttaja ja hengellinen isä

32 Mestarin Miehet Ryttylässä

34 Tosimies lukee

36 Työ ja perhe tasapainoon

38 Formuloiden vauhdissa

40 Joulun lähestyessä,
tulla kotiin, olla kotona itsessään

42 Tosimies kuuntelee

43 Pitkien matkojen mies Kuusankoskelta

43 Narvan kirkko 2005

44 Pirtsakkaa menoa kaupungin vilinässä
Toyota Aygo+ 1,0 VVT-i

▲ Norjalaiselle satamassa keinuvat kalastusalukset ovat elämän merkki. Kylä elää kalateollisuudesta.

▲ Mäntyharjun Huuliharpistit jammasivat viime kesänä Suomen Huuliharppufestivaalien torikonsertissa Heinävedellä.

▲ 25 vuotta sitten saatu näky Suomesta ei ole vielääkään hämmentynyt Joan ja Robert Curryn sydämissä.

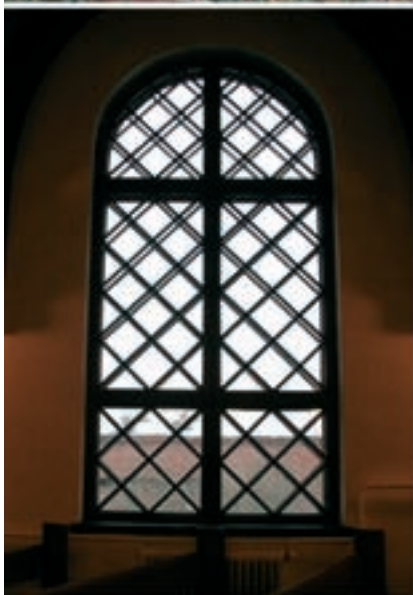

▲ Kahden Formula BMW ADAC -vuoden jälkeen Henri Karjalainen tähyää isompiin luokkiin.

▲ Peugeotin, Citroenin ja Toyotan yhteistyön tuloksista ehti Suomen markkinoille ensimmäisenä Toyota Aygo.

Lapsi tarvitsee turvallisuutta

Näin joulun lähellä nousevat lapset aina mieleen tavallista herkemmin, ollaanhan valmistautumassa historiamme kuuluisimman lapsen syntymäpäivään.

Lasten asemaan tullaan ottamaan kantaa myös eduskunnassa hedelmöityshoitoja koskevan lain käsittelyssä. Eniten keskustelua on aiheuttanut hoidon mahdollinen salliminen yksinäisille naisille ja naispareille. Asian puolustajat ovat vedonneet yksinäisten naisten oikeuteen hankkia lapsi ja perustaa perhe – siis ilman miestä. Naisparien lapsen hankkimisen perusteluita en ole yksinkertaisesti ymmärtänyt, enkä varmaan tule ymmärtämäänkään.

Tässä herääkin kysymys, tarvitaanko meitä miehiä tulevaisuudessa enää muina kuin lypsykoneina vahvojen naisten hallitsemassa yhteiskunnassa. Tieteellinen tosiasiahan on, että lapsia ei synny ilman miestä ja naista. Vaikka kaksi naista yrittäisi kuinka keskenään, lasta ei yksinkertaisesti synny.

Miestapahtumia kiertäessäni olen havainnut miesten keskuudessa ehdottomasti suurimmaksi ongelmaksi nousevan isän vähäinen läsnäolo pojan kehitysvaiheessa. Tämän voivat vahvistaa myös maamme mielenterveysammattilaiset, joiden määrärahoja ollaan parhaillaan leikkaamassa. Eli samalla kun ollaan vähentämässä mielenterveyspalveluja, ollaan toisaalta valmiita lisäämään mielenterveysongelmista kärsivien nuorten määrää.

Lapsi tarvitsee kehittyäkseen tasapainoiseksi aikuiseksi niin isän kuin äidinkin läsnäoloa. Vaikka naispari tarjoaisikin rakkautta, ei kaksi äitiä voi koskaan korvata isän ja äidin perhettä. Jos nuori ei saa kokea turvallisuutta ja rakkautta lapsuudessaan, hän tilastojenkin valossa ajautuu keskimääräistä helpommin väärille raiteille huumekekeiluineen ja mielenterveysongelmineen.

Olemmeko valmiit kantamaan vastuumme tulevasta sukupolvesta ja sen häiriintymisestä?

K. Janas

Kuvattu Kauniaisten ruotsalaisen metodistiseurakunnan Betlehems kyrkassa @ Petri Janas

TOSIMIIEHET

Teksti: Antti Kyynäräinen

Kuvat: Juha Seila ja Antti Kyynäräinen

Matkalla Samokselta Lerokseen tulivat delfiinit. Ensin perän takana kuului vaimea puhahdus ja terävä selkäevä ja kappale tumman oliivinvihreää selkää vilahti aaltojen välissä. Sitten parinkymmenen metrin päässä paapuurin puolella kaksikko ponnahti ilmaan, hyppäsi yli aallon sulavasti, täsmälleen yhtä aikaa ja uskomattoman nopeasti. Ja vielä toinen hyppy aivan keulan editse ajolinjamme poikki. Ne katosivat yhtä äkisti kuin olivat ilmestyneetkin, ettei kukaan ehtinyt edes kuvata näytöstä.

Paavalin vanavedessä

▲ Lurenan miehistö nauttii viimeisen purjehduspäivän reippaista tuulista.

Niitä oli jo odoteltukin. Tosimiehillä oli tässä vaiheessa takanaan viisi purjehduspäivää ja toistasataa mailia vanavettä. Maakravuista oli alkanut kuoriutua jonkinlaisia purjehtijoita, mutta ennen kaikkea toistensa seurassa viihtyvä joukko ja molempiin veneisiin yhteistomintaan pystyvä tiimi.

Muutama päivä aiemmin kaikki oli vielä toisin.

Kos

14 toisilleen vierasta miestä oli tavannut perjantaina illansuussa Helsinki-Vantaan lentokentällä, ja ahtaassa lentokoneessa vietetyn kolmen tunnin ja pikaisen hotellimajoittumisen jälkeen alkanut tutustua toisiinsa yhteisellä illallisella. Lämmin välimerellinen ilta, jossa vielä bougainvilleat ja hibiscukset hehkuivat parhaassa loistossaan ja kaskaiden konsertti autoivat virittäytymään oikeaan tunnelmaan. Merelle niin pian kuin suinkin.

Mutta ei ihan vielä.

Veneet olivat luovutusvalmiina lauantaina iltapäivällä ja retkue siirtyi kapsäkkeineen hotellista

▲ Veneiden päällystö reittisuunnitelmaa pohtimassa Kari Leinon (pöydän päässä) johdolla.

▼ Tuosta on täytyntä Paavalinkin mennä.

muutaman sadan metrin matkan venesatamaan kuin kunnon, entisajan merimiehet merimiessäkkeineen. Vielä muutama tunti odottelua ja vihdoinkin majoittumaan kahden hengen hytteihin – isompaan Lurena nimiseen 44 jalan Bavariaan kahdeksan miestä ja kuusi pienempään 38 jalkaiseen Rhumoriin – joka välittömästi sai kutsunanimen Huumori-vene. Oikeat Ciriacouluksen vuokraveeneet oli helppo löytää valtavan marinan mastoviidakosta: vaikka veneet liikkuvat Kreikan lipun alla, lepattaa mastossa reippaassa tuulussa miehistön tunnuksena siniristi – tällä kertaa muuten ainoat satojen mastojen joukossa. Miehistötunnuksissa hallitsevat värit tuntuivat oleva musta, punainen ja keltainen.

Eikä vielääkään merelle.

Ilta kului kuitenkin nopeasti majoittumisen, veneiden pitkän varustelistan huolellisen tarkistuksen ja muonituksen merkeissä. Veneiden aina rajallisiin säilytystiloihin tutustuessa kävi jo tässä vaiheessa selväksi, että ne jotka olivat tarkasti noudattaneet kippari Kari Leinon ohjeelliseksi tarkoitettua varustelistaa, olivat ottaneet mukaan noin 2/3 liikaa tavaraa. ▶

▲ Kalimnoksen luostarin vaikuttava iltavalaistus.

- ▶ Sunnuntaina aamiaisen jälkeen vihdoin matkaan.

Ennen lopullista hyvästijättöä Kosille, Huumori-veeneen päällikkö Esa Törmälä halusi kuitenkin demonstraation näillä vesillä käytössä olevasta mooringline – parkkeerauksesta tutussa ja turvallisessa marinassa. Harjoitus onnistui ja ulos.

Kosilta lähdettäessä Turkille kuuluva Bodrumin niemi tuntuu olevan vain kivenheiton päässä, mutta onneksi EU:n ja sinne pyr-

◀ Mopot ja skootterit ovat oivallisia kulkupelejä Patmoksella tutustuttaessa luostariin ja Johanneksen luolaan.

suunnan länteen, kuten meidän tapauksessamme kohti ensimmäistä saarta Kalimnosta.

kivän Turkin raja on vain veteen piirretty viiva. Mitään havaittavaa valvontaa salmessa ei ole, joten ketään ei tunnu kiinnostavan, jos tuulet painavat veneitä Turkin aluevesille, ennen kuin ne ottavat

Pythagorionin historiallinen satama Samoksella.

Keppiviidakoissa puikkelehtimaan tottuneelle ja syvvyyskäyriä tarkkaan seuraavalle suomalaispurjehtijalle liikkuminen Dodekanesian saaristossa on juhlaa. Saari on saari, joka kohoaa tummana kivimassana suoraan merestä satojenkin metrien korkeuteen ja vastaavasti rannasta alkaa mille tahansa vesikulkuneuvolle riittävän syvä vesi, joka rannan kymmenestä metristä putoaa lähes heti useisiin kymmeneen tai jopa satoihin metreihin.

Kun Kosilta lähdettäessä kiertään Skandarin niemeä, muuttuu syvän turkoosin väriinen meri vaaleammaksi ja ruorimies puristaa ruoria rystyset valkoisina peläten pohjakosketusta, vaikka alla on vettä reilut kuusi metriä.

Kalimnos

Ensimmäinen etappi Kalimnouhin Kalimnoksen saarella on sopiva alkupala. Matkaa Kosilta reilut 20 mailia, alkumatka koneella, purjehdusta kymmenisen mailia laiskassa metrisessä aallokossa leudossa koillistuudessa ja saaren suojaan saavuttua ja tuulen laannuttua taas loppumatka koneella satamaan.

Näin loppusyksystä satamissa on yleensä tilaa, mutta ei miten-

▲ Kari Leino piti huolta myös vene- ja purjehduskoulutuksesta.

kään ylenmäärin. Peräkiinnitys osoittautuu heti ainoaksi mahdollisuudeksi – jos ei muuten, niin satamapoliisin ystävällisen, mutta tiukan ohjeistuksen jälkeen kylki-kiinnitystä yrittäneelle.

Siis ankkuri ulos ja pakittamalla laituriin suurten gulletien kiinnityksiä varoen. Törmäläkin parkkeeraa veneensä kuin vanha tekijä: kerran purjehtija aina purjehtija, vaikka välissä olisi vuosikausia ilman praktiikkaa.

Kalimnos osoittautuu idylliseksi pieneksi satamaksi. Kaikki elämä tuntuu keskittyneen kapealle kaistaleelle jyrkän vuorenrinteen ja vesirajan väliin. Yöllä satamaa ja ▶

▲ Guletteja Kalimnoksessa.

◀ Iltaisin oli mahdollista kokoontua keskustelemaan henkilökohtaisten alustusten pohjalta vakavistakin, mieltä askarruttavista asioista.

saarta vartioi upeassa valaistuksessa luostari kirkkoineen korkealla vuoren rinteellä.

Patmos

Seuraavana aamuna kohti Patmosta.

Tämä luostaristaan ja Johanneksen luolasta tunnettu saari odottaa reilun kolmenkymmenen mailin merimatkan päässä. Valitettavasti tuulet ovat suurelta osin vastaisia, joten matkaa on taitettava myös

◀ Efesoksessa on vielä nähtävissä maailman 1. mainos. Kaiverrus Marmorikadulla osoittaa tietä ilotaloon.

koneella, jos perille halutaan ennen pimeään tuloa.

Etenemisen tapa ei haittaa vähääkään, sillä aurinko paistaa, tuuli on leppeä, porukka alkaa löytää yhteisen sävelen, eikä kellään ole kiirettä mihinkään. Moottorivoimalla kulkeva vene on myös helppo pysäyttää kesken kaiken, jotta uimahaluiset voivat hypätä turkoosinsiniseen, lämpimään veteen, jota veneen alla riittää parisen sataa metriä.

Illan suussa perillä Skalan suojaisessa satamassa Patmoksella. Esittelylehtinen hehkuttaa saaren tarjoavan kauniita rantoja, kris-

▶ Efesoksen amfiteatteri, jossa Paavali hiljennettiin.

tallin kirkkaita vesiä, kirkkaan sinistä taivasta, virkistäviä tuulia, perinteisiä pittoreskejä asumuksia, legendoja ja historiaa. Totta joka sana.

Matka saarta hallitsevalle luostarille taittuu parhaiten mopolla tai skootterilla, tietävät paikalla aiemmin käyneet. Näin turistikauden lopulla kulkuneuvoja on tarjolla runsaasti ja todella edullisesti, joten eräät viimeksi vuosikymmeniä sitten pappa-Tunturilla tai toiset

juuri ennen purjehdusmatkaa järeän matkapyörän sarvista laskeutuneena pääsevät verestämään taitojaan.

Valinta osoittautuu onnistuneeksi. Luostari on valitettavasti jo kiinni, mutta pienehkön saaren suhteellisen hyväkuntoiset ja mutkikkaat tiet tarjoavat runsain mitoin mahdollisuuksia retkeilyyn ja maisemien ihailuun.

Historiallisesti mielenkiintoinen ja viehättävä Patmos on suosittu matkakohde. Suuret risteilijät ja upeat yksityisjähdit vierailevat siellä ja turistit pääsevät Johanneksen luolalle, jonka päälle ja ympärille on rakennettu kaunis pieni kirkko ja luostari. Lyöttäytymällä massaturismin jatkoksi omatoimimatkailijatkin pääsevät tutustumaan muuten harvoin avoinna olevaan pyhiinvaelluskohteeseen.

Samos

Matka kuitenkin jatkuu. Seuraava kohde on retken pohjoisin piste Samos jälleen reilun kolmenkymmenen merimailin päässä. Samos on muutenkin luonteva pääte piste, sillä sinne päättyy myös Rhodokselta alkavat Dodekanesia, jota monet Kreikan saaristossa purjehdineet luonnehtivat parhaista parhaaksi reitiksi.

Pythagorionin historiallinen satama on jälleen aivan Turkin jylhien rantavuorten katveessa. Kapeimmillaan vain parin kilometrin salmi erottaa maat toisistaan.

Efesos

Ja salmen toisella puolella odottaa Kusadasin kaupunki ja siitä muutamien kilometrin päässä muinainen Efesos.

Paavalin vanavettä seurattessa retken oikea alku tai pääte piste.

Juuri täällä perustettiin ensimmäinen Vähän-Aasian seitsemästä kristitystä yhteisöstä, joista mainitaan Ilmestyskirjassa. Apostoli Luukas, Antiokiasta kotoisin oleva lääkäri, puhuu Apostolien teoissa pitkään Efesoksen itsepintaisesta Artemiin palvonnasta, joka vastasi roomalaisten Diana-jumalataria.

Kertomuksen mukaan kaupungin hopeakauppiat karkottivat apostoli Paavalin peläten, että hänen saarnansa olisivat vähentäneet rahaa tuottavaa, Diana-kultille omistettua hopeisten amulettien myyntiä. Kun apostoli oli pyytänyt amfiteatteriin kerääntynyttä kansaa ottamaan vastaan hänen oppinsa, hopeakauppiat hiljensivät Paava-

▲ Entinen kiltti Pekka Kettunen alusti miehisyyden kipeistä kysymyksistä.

◀ Purjehdusta parhaimmillaan.

lin hyräilemällä Dianan suuruuden hymniä.

Paavali siis kävi ja oleili Efesoksessa toisella ja kolmannella lähetysmatkallaan. Saarista hänen kerrotaan käyneen Kosilla ja Rhodoksella. Muista ei ole mainintoja, mutta kuten tosimiesten retken kippari Kari Leino perusteellisella merenkulkijan kokemuksella arvioi, on sen aikaisilla kömpelöillä veneillä liikuttaessa ja muonasekä vesivarastoja täydennettäessä ollut pakko käväistä ainakin joillakin niistä saarista, joita Efesoksen ja Kosin välillä on.

Antiikin aikakaudella Efesos oli yksi sen ajan tärkeimmistä keskuksista. Sitä merkittävimäksi paikoiksi luokiteltiin ainoastaan ensin Ateena ja Aleksandria ja myöhemmin Jerusalem sekä Rooma.

Vielä keskiajalla Efesos oli tärkeänä pidetty keskus, mikä johtui erityisesti sen erinomaisesta sata-

◀ Kipparin välimerellinen välipala.

▲ Merkkipäiviä juhlistettiin asianmukaisella kattauksella.

◀ 'Kokki Lotina' aamupalaa työstämässä (pekonia ja makkaraa rasvassa paistaen). Kuva on tietysti lavastettu, sillä sisällä ei saanut polttaa.

◀ Pekka Merosen navigoinnin itseopiskelua.

masta. Vähitellen kaupunki painui unhoon, kun maannousemisen myötä yhteys mereen katkesi.

Kristillistä taustaa ja merkitystä Efesokselle on haettu paitsi apostoli Paavalista ja Johanneksesta myös legendasta seitsemän nukukuvan luolasta ja väitetystä Neitsyt Marian talosta.

Joka tapauksessa vuosikymmenien mittaan Efesosta on kaivettu esiin vuosisatojen unohduksesta ja nyt on mahdollista ihmetellä kuinka korkeatasoista taidetta, arkkitehtuuria ja kaupunkisuunnittelua tehtiin jo kaksi vuosituhatta sitten.

Kaksi päivää Samoksella tarjosi siis historiaa ja lepoa sitä kaipa-

◀ Lurenan perämies tarkkana ruorissa.

ville. Oli aika aloittaa paluumatka takaisin Kosille – kuitenkin vielä yhdellä saarikokemuksella.

Leros

Leros, Kalimnoksesta luoteeseen on Patmoksen kokoinen ja muodoltaankin samantapainen saari. Sille ovat tyyppillisiä syvät, vuonomaiset saaren sisään pistävät lahdemat. Nyt ensimmäistä kertaa kiinnitys pienen Xirokamboksen kylässä ei onnistunutkaan perä laiturin. Oli jätävä ankkuriin.

Jolla- tai uintimatka sadan metrin päässä olevalle rannalle oli mieliinpainuva kokemus – kuten myös ankkurin pettäminen keskellä yötä ja uudelleen kiinnittäytyminen kuun ja tähtien loisteessa.

Mieleen jäi varmasti myös Kiviahon Joukon 60-vuotispäivien vietto pienessä rantaravintolassa, niin juhlakalulle kuin mukanaoleille. Yhden miehen henkilökunta pani parastaan ja onneksi paikalliset kalastajat olivat juuri tuoneet rantaan saaliinsa, joten välimerellisen kulinaaria täydentyi grillatulla tuoreella kalalla.

Retken viimeiselle osuudelle Lerokselta takaisin Kosille osuivat myös parhaat tuulet. Reilut 10 metriä sekunnissa puhallellut tuuli nostatti jo parimetriset aallot. Sivumyötäinen siivitti myös veneet varsin reippaaseen menoon. Perämies sai houkutteltua pullean Lurena -daamin vajailla purjeilla jopa lähes 8 solmun vauhtiin (lokista tarkkaan mitaten 7,94).

Jälleen noin 30 mailin matka Lerokselta Kosille taittuikin odotettua nopeammin ja perillä oli vielä hyvää aikaa veneen luovutuksen jälkeen käydä suihkussa, syömässä ja pakollisilla tuliaisostoksilla ennen yöllistä paluumatkaa Helsinkiin.

Retken päätyttyä kommentit tuntuivat olevan ylitsepuusuaava suitsutusta. Ja mikseivät olisi olleet, sää, purjehdusvedet ja maiset olivat aivan uskomattomia. Ajankohtakin osui ilmeisesti nappiin. – Porukka oli löytö; ehdottomasti laidasta laitaa sopivasti epätäydellisiä tyyppejä, joille näytti olevan yhteistä tämän ominaisuutensa riittävä tiedostaminen, tiivistä tuntemuksensa Rhumorin perämies Aarno Partanen.

Ja saman veneen kippari Esa Törmälä: – Reissun jälkeen tuntui siltä, että kaikki olivat valmiina uuteen reissuun ensi vuonna. Miten olisi kaksi viikkoa?

"Joosef, älä pelkää"

Alpo Ahola

Huomaathan, että taivaassa meidät tunnetaan meidän omalla nimellä. Enkeli tuo taivaasta tervehdyksen rakentaja Joosefille. Hän on kihlannut Marian tulevaksi vaimokseen. Joosef pelkää ottaa vaimokseen Mariaa, koska hän odottaa lasta. Joosef tietää ja on varma, ettei hän hurskaana miehenä ole ollut esiaviolisessa suhteessa Marian kanssa. Joosef joutuu ymmälle Marian suhteen, sillä häntä sitovat monet asiat. Tulee pakostakin mieleen, etteikö Maria ole sittenkään ollut uskollinen ja Mooseksen laki määrää sellaisesta synnistä kivitystuomion. Joosef tahtoo hoitaa asian hiljaisesti. Hän ei tahdo surmauttaa Mariaa, vaan hän ajattelee salaisesti hyljätä hänet kihlasopimuksen rikkomisen tähden. Tämä tuli ilmi sen jälkeen, kun Maria palasi kotiinsa sukulaisensa Elisabetin luota, joka vanhalla iällään synnytti pojan, Johanneksen. Mitkä olivatkaan lipeväkielisten puheet säädyttömästä Mariasta ja kihla-ajan koskemattomuuden rikkoneesta Joosefista. Tilanteessa Joosefin omatunto herää ja hän kokee julkista häpeää ja vastausta vaille olevia kysymyksiä on kerakseen.

Sana ohjaa toimimaan oikein

Joosefin näitä miettiessä Jumala puuttuu Joosefin elämään. Jumala lähettää sanansaattajansa Joosefin luo, kun hän on unessa. Enkelit eivät tuo uutta profetiaa, vaan ilmoittavat, että nyt ennustukset Vapahtajasta täyttyvät. Enkelillä on Joosefille viesti: "Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa tykösi Mariaa, vaimoasi; sillä se, mikä hänessä on sinnyt, on Pyhästä Hengestä. Ja hän on synnyttävä pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistensä" Matt.1:20-21. Enkeli-ilmoituksessa on huomionarvoista se, että Mariaa kutsutaan jo Joosefin vaimoksi, vaikka yhteen menoa ei ole vielä tapahtunut. Kihla-aika

kesti yleensä vuoden. Joosef tuli enkelin ilmoituksesta varmaksi siitä, että hänen tuleva vaimonsa, Maria, on neitsyt, avioon puhdas ja synnyttää pojan, josta profeetat ovat kertoneet. Maria on esikuva uskovaisestä. Mariaa ei kuitenkaan ole oikein palvoa niin, että hän tulee millään muotoa Kristuksen sijaan ja vie Jeesukselta sen kunian, joka Hänelle kuuluu. Jeesuksen tehtävä on lunastaa koko maailma vapaaksi synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Hän on siihen kykenevä, koska on sinnyt, ei lihan tahdosta, vaan Pyhästä Hengestä.

Matteus kertoo edelleen, että Joosef, kun heräsi unesta teki kuten Herran enkeli oli käskenyt hänen tehdä ja otti Marian tykönsä. Saatamme kevytmielisesti ajatella, että Joosef oli vaimonsa suhteen välinpitämätön siitä, miten hän suhtautuu kuudenteen käskyyn. Ei niin, vaan kaikessa tulee ilmi, että uskon kautta Joosef ymmärsi asian syvällisyyden ja Jumalan toimet oikein. Joosef itsekin odotti maailman vapahtajaa syntyväksi. Joosef toimi Jeesuksen kasvatusisänä.

Tilanteesta huomaamme, että Joosef tarvitsi Sanan vahvistukseen uskossa. Ei riittänyt, että Maria käsitti ja ymmärsi asian. Perheessä olisikin hyvä, jos molemmat aviopuoliset voisivat yhdessä iloita autuudesta. Joosefin suhtautumisesta asiaan on hyvä huomioida, että hän uskossa kykeni erottamaan Jumalan työn neitsyt Mariassa. Joosef ymmärsi, ettei ollut kyse luonnollisesta sikiämisestä, vaan nyt on kyse Jumalan pelastustyön toteutumisesta, joka oli jo etukäteen profetoitu tapahtuvaksi. Tämä piirre tulee selvästi esille Matteuksen ja Luukkaan joulu-evankeliumissa. Voimme kysyä, että kuinka monet nykyisin uskovat Raamatun ilmoituksen mukaisesti Jeesuksen siinseen Pyhästä Hengestä?

Jumalan tahto tapahtuu vääjämättömästi, vaikka kukaan ei sitä uskoisi. Epäuskolla ihminen voi vain torjua sen, ettei hän itse omista Jumalan armoa Jeesuksessa Kristuksessa. Herodes ja ylimmäiset papit eivät ymmärtäneet Jumalan Sanaa, Jeesuksen kuninkuutta ja hänen hengellistä virkaansa,

erikseen maan hallitsemisesta. Itämaan tietäjät sen sijaan tunsivat Jumalan ilmoituksen. Lahjoillaan he osoittivat ymmärtävänsä Jeesuksen kuninkuuden, vanhurskauden ja sijaiskärsimyksen. Vaikka olivat kuninkaita, tulivat kuninkaanaan kumartamaan Jeesusta. Heidän antamansa lahjat olivatkin tarpeellisia, sillä muuten ei olisi Jeesuksen pakomatka Egyptiin ollut helppo järjestää. Tästäkin huomaamme, että Jumala johtaa asiat etukäteen. Jumalan johtaminen, huomataan jälkikäteen ja voidaan todeta, että kun Hän järjestää asiat, niin Hän järjestää hyvin.

Miestä puhutellaan

Enkelillä on aivan erityinen viesti meille miehet ja erityisesti isänä ja perheen päänä. Huomaathan kuinka Joosef ottaa Sanan vakavasti, eikä epäuskossa sitä hylkää. Hän käyttäytyy kaikin puolin vanhurskaasti ja sallii, että Maria on hänen vaimonsa ja saa synnyttää lapsen. Jeesuksessa on hänen ja koko maailman iankaikkinen turva. Joosefissa on miehenä myös se huomionarvoinen piirre, ettei hän toimi äkkikipaisuudessa mielihoiteidensa mukaisesti, vaan antaa aikaa itselle selvittää niitä vaikeita kysymyksiä, joita eri elämäntilanteissa tulee vastaan. Raamatun eri kohdissa Joosefista jatkossakin käy ilmi piirre, että hän oli ahkera, lainkuuliainen, vanhurskas, Jumalaa pelkäävä mies ja vastuuntuntoinen perheen isä. Joosefin esimerkki perheen päänä rohkaiskoon meidänkin aikamme miestä ottamaan vastuu perheestä. Se merkitsee uhrautumista, avoimisuutta ja kasvatuksellista esimerkkiä lasten suhteen. Perheen päänä oleminen ei ole ylivaltaa, vaan kokonaisvastuuta perheen hyvinvoinnista. Siinä tehtävässä on oikein kysyä Jumalan tahtoa ja viisautta. Saakoon sinua mies rohkaista ja puhutella Joosefin saama enkelin viesti: "Joosef, älä pelkää". Joosef varmasti muisti usein enkelin sanat Jeesusta suojellessa kaikilta uhilta ja vaaroilta.

Kutsu kuuluu kaikille

Ystävä Jeesuksessa Kristuksessa, huomaathan kuinka Jumala pu-

huu Jeesuksen syntymästä ilmoitettaessa aivan eri äänilajissa, kuin mitä tapahtui Siinain vuorella lakia annettaessa. Silloin kansa lain rikkoneena syytä pelkäsi ja pyysi välimiestä. Nyt on syntynyt todellinen Välimies ja Jumala lähettää sotajoukkonsa, suloäänisimmät sanansaattajat, ilmoittamaan Kristuksessa hyvän tahdon ja rauhan uutisen kansalle. Mikä ihmeellisintä, heidän aseensa ovat sanat: "älkää pelätkö". Tämän "älä pelkää" oli saanut kuulla enkeliltä jo Sakarias, Johanneksen isä. Sen sai kuulla Jeesuksen äiti, Maria ja hänet kihlannut Joosef. Sen saivat muulla myös kedon paimenet. Sinäkin Isän, Pojan ja Pyhän hengen nimeen kastettu, saat kuulla luokse kutsuvan äänen "älä pelkää". Oletan kastettu Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen osallisuuteen. Huomaathan tämän lempeän äänilajin. Se on armo.

Ystävä, kuka lienetkin ja missä elämäntilanteessa oletkin, otathan sinäkin vastaan enkelin ilmoituksen: "älä pelkää". Saammehan siihen liittää taivaallisen sotajoukon viestin kedon paimenille. Heikin saivat ilmoituksen: "Älkää pelätkö, teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa". Huomaathan, että uutinen Jeesuksen syntymästä tuodaan ensin alhaiseen säätyyn. Ilmoituksessa ei vaadita mitään suorituksia. Ainut kieltokin "älä pelkää", on täynnä armoa ja lohdutusta. Paimenet lähtivät kii-reesti Betlehemiin. Me saamme mennä Raamattuun ja huomata, että armotalous on alkanut ja hyvät työt, joilla itse olimme luulleet saavuttavan Jumalan mielisuosion, ovat riittämättömiä. Perisyntien turmelema ihminen ei saavuta täydellistä tekoa, jota laki vaatii. Hyvillä töillä ei saavuteta omantunnon rauhaa. Niin on Jumala maailmaa rakastanut, että antoi sille oman Poikansa. Näin Jumala itse avaa uudelleen ihmisen syntiinlankeemuksessa kadottaman yhteyden iankaikkiseen autuuteen. Tämä on kutsu meille kaikille armon uskossa omistamiseen. Ystävä, saakoon sinulle enkelin sotahuuto ja jouluviesti: "älä pelkää" todistaa syntien anteeksiantamusta, pelastusvarmuutta ja iankaikkista elämää.

Siinun Vapahtajan syntymäjuhlaa 2005!

www.sasta.fi

Sastan yhteistyökumppani Laskuvarjojääkärikilta Mount Everestillä vuonna 2005.

Tutustu retkikunnan vaiheisiin osoitteessa www.lsvjkipilta.fi/everest

SASTA[®]
64 Degrees Northern Latitude

Selviytymisen ilo löytyy KAAMOSMATKALLA RUIJASSA

Teksti: Kirsi-Klaudia Kangas

Kuvat Joel Kangas

Kaamosmasennukseen tai lievempään talviväsämykseen on työlästä etsiä ehkäisymenetelmiä etelän matkoista ja keinovaloista. Jospa antaisitkin talvelle periksi ja matkustaisit talven ytimeen katsomaan mitä se sisältää. Suomen pohjoisrajoilta on vain pieni matka Jäämeren rannoille Ruijaan, joka tarjoaa kaamoskauneutta ja piristäviä extream-kokemuksia kerrakseen.

Oikea kaamos sisältää paljon hienovaraista valoa pastellin sävyissä. Kaiken peittävä puhdas lumi kertaa revontulpen, kuutamon ja keskipäivän kajon. Antautuminen talvelle saattaa poistaa siihen liittyvän ahdistuksen. Hämärän hyssystä hiljaisilla lumilakeuksilla voikin löytyä uutta voimaa.

Retki talven maahan Pohjois-Norjan Finnmarkiin, eli Ruijaan, onnistuu parhaiten omalla autolla. Julkisten kulkuneuvojen aikataulut eivät vaihtoehdoillaan komeile. Viisainta on ottaa mukaan evästäkin, sillä norjalaiset eivät tunnetusti taritse matkailijoita runsailla ravitsemuspalveluilla talvisin. Kalliin maineessa olevan Norjan kauppojen nykyinen hintataso onneksi ylittää matkalaisen iloisesti.

Nuorgamin kautta Tanaan ja sieltä tunturiylängölle Berlevågin viittojen mukaan suuntaava saa nauttia Pohjoisnavan hengestä ja

Frans Josefin maalta puhaltavasta hyystä koko rahalla. Inari-Utsjoen alueelta vain puolen päivämatkan päässä avautuu Jäämeren aava ulappa sulana ja rannattomana.

Kelkkahaalarit, lämmintä juotavaa termospullossa ja taskulamppu ovat perusteltuja varusteita lumilapion ohella. Berlevågin mielivä saattaa joutua jonottamaan pari tuntia tiepuomin avautumisesta. Turvallisuussyistä autokolonna ylittää jylhät tunturit vankkatekoisen auran perässä. Puomi on selkeällä ilmalla auki, mutta sää saattaa vaihtua hetkessä kaiken tukkivaksi lumimyrskyksi. Sellaisen kokemuksen kohdalle sattuesssa, unohtuvat kotoiset arkihuolet tehokkaasti, ja sehän loman tarkoitus onkin.

Lumimyrskyyn juuttuneen autoilijan on syytä säilyttää malttinsa, sillä mikään muu kuin odotta-

minen ei tuota tuloksia. Lämmön kannalta on viisasta, että auton polttoainetankki on kohtalaisen täynnä. Tyhjäkäynnistä ei täällä sakoteta. Apu saapuu ennemmin tai myöhemmin. Aura-autoilijat ovat Norjassa arvostettu ja asiansa osaava ammattikunta.

Myrsky vie räystäät

Tie kiemurtaa vuonon pohjukasta toiseen. Sää saattaa oikutella ole-malla joka mutkan takana jotakin muuta kuin edellisessä vuonossa. Huiman avaran maiseman sinisen, harmaan ja valkoisen sävyt laittavat silmän automaattisesti etsimään kiintopistettä lämpimistä väreistä, joita se ei kuitenkaan tapaa muualta kuin tien varren kalastajakylistä. Kodikkaiden olohuoneiden ikkunoissa palaa lampetteja kutsuvasti.

Ruijalainen elää maailmanlopun maisemassaan kuin ei olisi ympäröstään ollenkaan tietoinen. Mies palauttaa lottokuponkia, ja kotiäiti retuuttaa kitisevää jälkikasvuun päivähoitosta kotiin. Suolaisen tuulen haalistaman talon edustalla rokulipäiviä viettävä kalastaja lakaisee lunta rappusilta. Kukaan ei hämmästele avomereltä vyöryviä vaahtopäitä tai myrskytuulella kieppuvia harmaalokkeja. Norjalaisille tämä on kotoisaa arkea, jonka vastapainoksi he joskus matkaavat Suomen loputtomia metsiä ihmettelemään. Avaraan merimaisemaan tottuneelle rehevä metsäseutu saattaa tuottaa ahdistusta. Metsä peittää näkyvyyden ja piilottaa maaston muodot.

Yö Berlevågin majatalon keskikesänkeittäisessä huoneessa kuluu sikeässä unessa upottavan pehmeässä vuoteessa. Myrsky tärisyttää kalatehtaan entisen asuntolan seiniä, ja Hurtigrute-vuorolinjalai-va töräyttää keskiyöllä satamassa möräkän merkkiään. Uni on raikas ja kirkas kuin revontulissa leimuava taivas kylän yllä.

Aamulla suomalaiselle maistuu itsekeitetty kaurapuuro, norjalainen grahamleipä ja kaloreitaan häpeämätön katkarapusalaatti. Kaiken kruunaa makea silli, sur-

◀ Aallonmurtajan suojissa viikinkien jälkeläinen lappaa lunta alukseltaan lumimyrskyn jäljiltä.

▲ Aurat ovat Pohjois-Norjassa jyrkää tekoa.

◀ Maa makaa Ruijan kaamoksessa selaisena kuin se viimeisen jääkauden jäljiltä jäi.

sild. Majatalon keittiössä kaikki on tarkoituksenmukaista ja siistiä. Viimeistään täällä ihminen oppii antamaan arvoa mukavuuksille. Mistään ei löydy oleskelua rajoitettavia kielto- tai käskylappusia. Arvatenkaan kenenkään tänne asti hengissä selvinneen mieleen ei juolahda ryhtyä siivottomaksi.

Patikkareissu kalastajakylän raitilla tuottaa suurta mielihyvää selviytymiskokemuksena. Spontaanisti tulee mieleen Samuli Paulaharjun ylimitoitetuilta tuntuneet kertomukset Ruijan emännistä, jotka eksyivät myrskyissä kotinsa ja navetan välillä ja löytyivät vasta keväällä. Puhuri on päättännyt viedä mennessään kaiken mahdollisen, mutta kekseliäs norjalainen on rakentanut talojensa räystäät lyhyiksi ja sitonut kevyemmät rakennelmat vajereiden avulla kiviin.

Arkimurheet katoavat maisemaan

Jokaisella kylällä rantatien varrella on oma satamansa ja sitä suojaava aallonmurtaja. Laitureiden kupeessa keikkuu vanteria kalastusaluksia. Muutaman kannella heiluu viikingin näköisiä ja kokoisia miehiä lumitöissä lumimyrskyn jäljiltä. Eksoottista satamaelämää kalatehtaan kupeessa äänineen ja tuoksuineen kannattaa jäädä seuraamaan.

Suomalainen pyrkii merimiesten kuppilaan edulliselle lohialueelle, mutta ovet eivät avaudu hänelle. Kevättalven kalastussonki ei ole vielä alkanut, ja turis-

titkin saapuvat vasta kesäkuussa. Kodikkaan hotellin ravintolassa matkailijalle tarjotaan aitonorjalainen kalalautanen, joka tarkoittaa keitettyä turskaa, kalan maksaa, mätipusseja, perunoita ja römmeä. Viimemainittu on ranskankerman tapainen yleiskastike. Ateria on kulinaristinen peruselämys Jäämeren hengessä.

Berlevågin tien varrella tumma sedimenttikivi on noussut miljoonia vuosia sitten pystyasentoon. Lumi kirjoo ja alleviivaa kallioiden muotoja tehokkaasti. Maisema näyttää taidokkaalta grafiikalta, jos sitä onnistuu katsomaan ilman syvyysspektiiviä.

Suomalaisten veri on vetänyt Ruijaan jo satojen vuosien ajan syystä jos toisestakin. Tästä kertoo rannikon taaja kveeniasutus. Muutto Ruijaan ei ehkä juolahda talvimatkailijan mieleen ensimmäisenä, mutta muutama päivä Jäämeren rannassa asettelee arkimurheet oikeaan mittakaavaan. Selviytyminen arktisissa talviolosuhteissa tuottaa syvää tyydytystä ja laittaa ristimään kädet yhteen kiittollesena huimasta luontoelämyksestä. Ruijan maisemat todistavat Luojan huiman rikkaasta mielikuvituksesta.

Kaamosta ei ehkä kannatakaan paeta, vaan mennä kohti ytimeen asti. Kauneutta voi löytää yllättävistä paikoista, jos sydän on avoin uusille elämyksille.

Info:

Ruijassa tiestö on asfaltoitua ja hyväkuntoista. Teitä pidetään talvisin säännöllisesti auki järeän aurakaluston avulla.

Matkailuneuvonta ja Camping & Appartement (palvelua myös suomeksi) puh. +47-78981610
berlevåg.camping@online.no

PERHEJOULU MYÖS TOSIMIEHILLE 23.-26.12.

Tervetuloa viettämään perhejoulu Bergvikin kartanomaisemiin yksin, kaksin, perheen tai ystävien kanssa.

Kokouksiin ja koulutuskäyttöön soveltuva Bergvikin kaunis kartanomiljö on luonnon helmassa Hirsijärven rannalla Turuntien varrella ainoastaan 100 km Helsingistä länteen.

Lisätietoja:
toimisto@bergvik.fi ja puh. 050 328 6592
Valkjärventie 332 • 25110 Kruusila • puh. (02) 728 6168
www.bergvik.fi

Kristitty, olet vaikuttaja ja vastuunkantaja. Tarjoamme tukea ja yhteyksiä elämääsi.

20. NMKY:n valtakunnallinen Johtajuusseminaari

4-5. 2. 2006 (la-su), Tikkurilan lukio

Tule ja varustaudu!

Vaihtoehtoina 19 kanavaa, mm:

Kimmo Janas ja Aarni Kontturi: miestyö

Neil Cole: voimakas seurakuntien lisääntyminen

Mikko Rajala+muita: vastuullinen johtaminen

Helena Lintinen: alfa-kurssien johtaminen

Mikko Aalto: tiimityö, projektit

Paula ja Heikki Ranssi+muita: avioliittoryhmä

Fredrik Ekholm + muita: johtaminen työelämässä

Venla Varis+muita: kehitysysteistöprojektit

Mika Suomalainen: ajan- ja elämänhallinta

Kalevi Lehtinen: ihmisten johtaminen Kr:n tykö

Martti Ojares, Tusse Johansson+: krist. mediatyö

Markku Kulmala, Päiviö Latvus+: tiedekanava

Hinta: 70 €, opiskelijat ja työttömät 35 €.

Ilmoittaudu: Kari Hakolampi 040-5003847

Tilaa esite tai www.johtajuusseminaari.fi

Mäntyharjun Huuliharpistit

Iukkarin koulussa

Teksti Maija Niskanen

Kuvat: Jorma Mäkinen

Mäntyharjussa on lyhyessä ajassa syntynyt valtava innostus huuliharpun soittoon. Kaksi vuotta sitten seitsemän huuliharpun soittajaa kokoontui kokeileman yhteissoittoa. Siitä kehittyi melkoinen menestystarina. Nyt kymmenmiehiseksi kasvanut harpistiryhmä on ainakin Etelä-Savossa "julkisyhteys".

Mäntyharjun huuliharpistien järjestämä konsertti lukion salissa on päätynyt lokakuuisena lauantai-iltana Mäntyharjussa. Kuulemaansa ty-

tyväisen yleisön kommentit tuo kansalaisopiston rehtori Anneli Suomalainen-Hiivala: – Yleisö haluaa kuulla tällaista musiikkia taas uudelleen.

Yli 30 harpistia ympäri Suomea oli kokoontunut opintopäiville. Kouluttajina olivat maailmanmestari ja moninkertainen Suomen mestari Erkki Vihinen Jyväskylän Palokasta ja moninkertainen Pohjoismaiden ja Suomen mestari Aimo Mantere Lahdesta. Mäntyharjulaisten järjestelytaitoja on käytetty hyväksi kolme kertaa aikaisemmin huuliharppukonserttien pitämisessä ja koulutustilaisuuksien järjestämisessä sekä kesällä 2004 Liisan Höylät Suomen Huuliharpufestivaalin järjestämisessä.

Yhteys on suurin maassamme esiintyvä huuliharppupelimanniryhmä. Kapelimestarina toimi kaksi vuotta muusikko Pertti Löyskä. Nyt soittoa ohjaa musiikinopettaja, kanttorikoulutuksen saanut Ilkka Matikka tiettävästi ainoana huuliharppuryhmänä Suomen kansalais- ja työväenopistojen opetusohjelmassa.

Esiintymisiä Mäntyharjun huuliharpisteilla on kahden toimivuoden aikana ollut yli 50 kertaa, erilaisina kokoonpanoina. Lähiseudulla ja kauempana kuten Helsingissä ja Pärnussa, Virossa. Eri järjestöt, yritykset ja Mäntyharjun kunta ovat kutsuneet pääasiassa vanhempaa, tuttua musiikkikapaleita iloisesti soittavat harpistit viihdyttämään vieraitaan.

Pärnun kansainvälisillä huuliharppufestivaaleilla kesällä 2004 huuliharpistit toivat kunniaa Mäntyharjuun voittamalla, sekä yhtyesarjan, että soolosarjan mestaruudet Baltic-Nordic Harmonica Festival Openissa. Komea yhtenäisiin asuihin pukeutunut 8-miehinen orkesteri soitti kilpailukapaleinaan Böömiläisen polkan ja Muistoja Karpaateilta. Soolosarjassa mäntyharjulaiset Pertti Löyskä ja Ilkka Matikka jakoivat ykkössijan. Matikka soitti bassoharpulla virolaisen kansansävelmän ja diatoonisella harpulla oman sävellyksensä: Huuliharpistin vapaapäivä. Menestystä täydensi pertunmaalainen Hannu Valkonen sijoittumalla kolmanneksi.

Tieteellistä tutkimusta huuliharpun soiton vaikutuksesta fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen

Huuliharppuharrastuksen Mäntyharjuun tuonut erikoishammaslääkäri Juhani Niskanen on käynnistänyt myös kansainvälisen tutkimuksen huuliharpun soiton terapeuttisista vaikutuksista soittajaan ja kuulijaan. Taustavoimana tutkimukselle on IHO (International Harmonica Organization) kansainvälinen huuliharppujärjestö ja sen suomalainen presidentti Pentti Varkila Lievestuoreelta. Huuliharpun soitolla on sekä fyysisiä, että psyykkisiä sairauksia parantavia vaikutuksia. Pertti Varkila kertoo, että huuliharppua on käytetty astmalasten hoidossa Ranskassa. Keuhkojen kapasiteetti saadaan kokonaan käyttöön, hengittäminen tapahtuu oikein ja tehokkaammin huuliharpun avulla.

– Mukana toiminnassamme on myös syntymästään saakka sokea ja liikuntakyvytön mies, joka hoitaa keuhkojaan ja muu-

ta terveyttään soittamalla. Myös kehitysvammaisten ja iäkkäiden, Parkinsonin tautia potevien terapiassa on huuliharppu ollut oivallinen apuväline.

Pentti Varkila haluaa ottaa tutkimuksen kohteeksi myös pienet lapset ja odottavat äidit.

– Jo vauvat ovat keskittyneitä ja hartaita kuulijoita, toteaa Varkila.

Juhani Niskanen, IHO:n lääketieteellisen komitean asiantuntija ja puheenjohtaja kertoo keräävänsä ihmisiltä kokemuksia huuliharppun soiton henkisistä ja fyysisistä vaikutuksista. Musiikin avulla voidaan virittäytyä monenlaisiin tunnetiloihin, mistä seuraa myös fyysisesti havaittavia vaikutuksia. Huuliharppun soiton rentouttava vaikutus, sekä soittajan itseensä, että kuulijaan on kiistaton.

Huuliharppun soiton erityispiirre on hengitys, sekä ulos- että sisään-päin. Hengityksellä synnytetään ääni. Keho on voimakkaasti läsnä soitossa. Se säätelee äänen voimakkuutta, laatua, soinnin väriä, sekä rytmiä ja melodian balanssia. Tunne välittyy huulten, kielen ja suun kautta instrumenttiin ja synnytyään soittoon.

Leppoisa ja kansanomainen

Suomalaisen huuliharppun soiton taso on korkea pelimannimusiikin harrastajien keskuudessa. Melodian ja rytmien yhdistäminen on perua sota-ajalta. Huvi- ja tanssitilaisuudet olivat kiellettyjä. Huuliharppulla oli helppo soittaa ”nurkkatansseissa” tanssimusiikkiin tarvittava ja välttämätön rytm.

Soittotaito on säilynyt vain varttuneemman soittopolven keskuudessa. Siksi Mäntyharjun Huuliharppustien suunnitelmassa onkin käydä Mäntyharjun kouluissa esittelemässä nuorille huuliharppua uutena instrumenttina. Huuliharppusta saa vasta-alkajakin kauniin soinnun ja melodian soittoon. Siihen on kehitetty helposti omaksettavia metodeja. Huuliharppu on hauska, leppoisa, kansanomainen, sosiaalinen soitin, jolla saa syntymään mukavan tunnelman.

Soiton sosiaaliset ja kontaktien solmimisen helpous ja mutkatomuus, niin yleisön kanssa kuin soittajien tapaamisissa luovat huumorin täyteen ja tärkeilemättömän ilmapiirin. Soitin on helppo pitää mukana ja ottaa esille erilaisissa tilanteissa. Osajan käsissä

ja huulilla soittamisen monipuoliset ominaisuudet mahdollistavat nautinnollisen soiton myös ilman muita soittimia.

Mäntyharjun Huuliharppustien aktiivisuus

Mäntyharjun Huuliharppustit ovat olleet aktiivisia myös järjestösaralla. He kutsuivat Suomen Huuliharppustit syksyllä 2004 perustamaan valtakunnallisen järjestön Suomen Huuliharppustit r.y.:n edistämään huuliharppun soittoa yhdessä.

Huuliharppustien vuosittaisilla festivaaleilla on perinteisesti pidetty pelimannijumalanpalvelus, niin myös Mäntyharjussa kesällä 2004. Saarnan on aina pitänyt eläkkeellä oleva kenttärovasti Seppo Lavi, itsekin huuliharppustin. Mäntyharjun kirkossa hän soitti saarnastuolista sävelmän pienellä huuliharppullaan. Varmasti ensimmäinen kerta vuonna 1822 valmistuneen, upean puukirkon historiassa. Uutta ja ainutkertaista oli myös 30-päisen huuliharppustijoukon virsissäestys urkujen kanssa jumalanpalveluksessa. Palveluksen jälkeen soitto jatkui kirkkokahvilla kirkon seurakuntasalissa ja ulkoportailla.

Huuliharppustien ystävyys yli rajojen ilmeni kauniilla tavalla, kun Mäntyharjun Huuliharppustien puheenjohtaja Juhani Niskanen vieraili Pekingissä marraskuussa 2004. Tapaaminen 50-jäsenisen huuliharppuyhtyeen johtajan ja sooloharppusoittajan kanssa järjestyi helposti.

– Illallisella kiinalaisen musiikin soitto huuliharppulla oli yhtä eksoottista kuuluttavaa kuin suomalaisen valssi tai polkka kiinalaisten musiikkimiesten korvissa, Juhani Niskanen kertoo uusista ystävisistään.

Mäntyharjun Huuliharppustien tulevaisuuden suunnitelmiin kuuluu osallistuminen Alavuudella ”Pelimannien Parhaat” -kansansoitokilpailuihin ja edelleen Pärnun kansainvälisille festivaaleille ensi heinäkuussa. Mäntyharjulaisten toiveena on järjestää Suomen mestaruuskilpailut huuliharppun soitossa. Kokemusta koulutuksen ja konserttien järjestämisestä on.

Lukkarin koulussa kansalaisopistossa on työn alla uutta ohjelmistoa. Eri ammatikuntien edustajien ”eläkeukkojen” soittotaidot ovatkin kovalla koetuksella stemmasoiton saloihin perehtymisessä. Toivottavasti veljekset eivät karkaa kesken opintojen helpompiin soittoihin Kiven veljesten tapaan.

TILAA NYT LAHJAKSI!

Perheiden parhaaksi ABC+

Koko vuoden lehdet 28 €*

- Eväitä vahvempaan vanhemmuuteen
- Potkua ja piristystä parisuhteeseen
- Keinoja kasvatukseen

TILAA sähköpostitse abcplus@paiva.fi tai tekstiviestillä: Näppäile kännykkääsi paiva abcplus nimesi osoitteesi. Lähetä viesti numeron 16308. Tai soita 020 743 8898.

* Kuusi numeroa vuodessa. Tilaus on kestopilauksena.

Softatalo AIDA Oy

HALUATKO SÄÄSTÄÄ ENERGIAA?

Säästetään kaukolämpöä, maakaasua, öljyä ja käyttövettä kiinteistöissä.

Globaalisti ainutlaatuiset ja varmat järjestelmät toteuttavat n. 10-30 % säästöjä nopeassa takaisinmaksuajassa.

OTA YHTEYS, NIIN TEEMME TARJOUKSEN !

petri.aalto@aida-energy.com
www.aida-energy.com

Olemmeko päivitettyjä simpansseja?

Pekka Reinikainen

Tietysti kaikkivaltias Jumala tiesi, että ihminen lankeaisi syntiin. Mutta Hän julisti ilosanoman pelastuksesta heti syntiinlankeemuksen tapahduttua ja lupasi meille 'vaimon siemenen' eli neitsytvaimosta Pyhän Hengen vaikutuksesta syntyvän poikansa Jeesuksen, joka olisi 'polkeva rikki käärmeen [eli perkeleen ja saatanan (Ilm. 20:2)] pään' (1Moos. 3:15). Kuten lukija voi huomata, käytän vuoden 1933 ja 1938 Raamatunkäännöstä, koska uudesta käännöksestä on jätetty Hebraialaiskirjeestä 'ihmisen poika' pois ja 1 Mooseksen kirjeestä 'vaimon siemen' pois eli uudesta käännöksestä on karsittu pois viittaukset Jeesukseen, mitä on pidettävä vakavana ongelmana.

Taistelu kristinuskoa vastaan

Jos Raamatun kertomus ihmisen alkuperästä, Jumalan kuvaksi luodusta elävästä sielusta, ei ole

Kun Jumala kertoo Raamatun ensi lehdellä ihmisen luomisesta: "Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme" (1Moos.1:26), mahtoiko Hän jo tuolloin tietää, että Paratiisissa tulisi tapahtumaan syntiinlankeemus? Tehtiinkö ihmisestä 'Jumalan kuva' sentähden, että tiedettiin, että Jeesuksen pitää syntyä maailmaan 'ihmisen poikana' vapahtamaan meidät kuoleman pelosta. Että saisimme luvatus iankaikkisen perinnön ja pääsisimme takaisin Paratiisiin, jossa kuolemaa ei enää ole?

totta, koko Raamattu ja kristinuskon mukana menettää merkityksensä. Tämän tietävät ateistit erinomaisen hyvin ja siksi heidän tärkein pyrkimyksensä on luomiskertomuksen saattaminen naurunalaiseksi korvaamalla se akateemisella tarinalla evoluutiosta. Evoluutio onkin tieteen "Suuri kertomus", oikeastaan sitä voisi luonnehtia käsitteellä "tieteellinen luomismyytti". Eräs johtavista ateisteista, professori William Pro-

vine Cornellin yliopistosta, onkin todennut: "Evoluutio on ateismin tueksi keksityistä moottoreista tärkein" (Daily Journal, University of Mississippi, 4.11.05). "Modernin tieteen täytyy sulkea pois luomisen mahdollisuus", totesi jo Darwinin kollegakin Thomas Henry Huxley (Stuart Burgess, The Origin of man, p.16). Evolutionisti Scott Todd kirjoittaa Nature-tiedelehdessä: "Vaikka kaikki tutkimustulokset viittaisivat älykkäaseen

suunnittelijaan, tämä oletamus täytyy hylätä tieteellisestä tarkastelusta, koska se ei ole naturalistinen" (Nature 30.9.1999). Onkin aivan kristallinkirkas tosiasia, että luomisen poissulkeva evoluutio on ateistien tärkein ase heidän vuositaisessa taistelussaan kristinuskoa vastaan. "Tulostakin" on tullut. Epäilemättä tärkein syy tänä päivänä kristinuskon hylkäämiselle on tieteellisyyden valepukuun kääritty oppi evoluutiosta, josta on tehty jo peräti 'luonnonlaki', jotta sen asema olisi "turvattu". Modernin ateismin keskeinen apostoli, Suomessakin syksyllä 2005 esitelmöinyt, Oxfordin yliopiston tieteen kansanomaistamisen professori Richard Dawkins, hylkäsi uskonsa Jumalaan sen jälkeen kun oli opiskellut evoluutiota ja kehuskelee nykyään sillä, että monet ovat luopuneet uskostaan luetuun hänen kirjojaan. Dawkins on todennut luomiseen uskovaista: "On ehdottoman varmaa todeta, että jos tapaat jonkun, joka ei usko evoluutioon, kyseinen henkilö on

tietämätön, tyhmä tai hullu (tai mahdollisesti ilkeäkin)” (New York Times 5.9.1989). Dawkins kirjoittaa parhaillaan kirjaa, joka jyrkästi vastustaa kristinuskoa. Helsingin Sanomien tiedetoimittaja pitää Älykkääseen Suunnittelejaan uskomista idiotismina (HS 25.10.05).

Maailmassa on myös useita satoja toisin ajattelevia tiedemiehiä, siitäkin huolimatta, että heitä haukutaan hulluiksi. Unescon biolääketieteellisen teknologian akatemian varapresidentti, Montpellierin yliopiston anatomian professori Perre Rabischong on äskettäin todennut kirjassaan *Le programme Homme* (Ohjelma ihminen): ”Kysymys ihmisen alkuperästä ja hänen kohtalostaan kuoleman jälkeen on ainoa tärkeä kysymys, jota jokainen ihminen ennemmin tai myöhemmin pohdii. Vastaukset heiluvat kahden ääripään välillä: joko ohjattu tai itsestään tapahtunut maailman luominen. Toisin sanoen: ovatko elämän järjestelmät, joita tunnemme yhä paremmin, itsestään syntyneitä vai suunniteltuja ja rakennettuja? Ihmisen toimintojen kuten liikkumisen, kommunikaation ja biologisten säätelyjärjestelmien kuvaus ja joidenkin vertaansa vailla olevien bio-ohjelmien analysointi antavat aiheen todeta, että elämän järjestelmä ei ole voinut ilmestyä ja jatkua hämmästyttävässä monimuotoisuudessaan ilman ohjelmointia. Ajatus ohjelmoinnista korvaa darvinistisen polveutumisosopin, joka esittää, että sattumanvaraiset mutaatiot tuottaisivat bakteerista ihmisen”.

Evoluutiosta luonnonlaki...

Mielenkiintoista on, että Raamatussa ei mitenkään pyritä todistelemaan luomista, vaan sitä pidetään itsestäänselvytenä (Room. 1:18s.). Niiden osalta, jotka eivät tätä itsestäänselvyttä halua nähdä, Raamatun teksti on varsin selkeää: ”Hullu sanoo sydämessänsä: Ei ole Jumalaa”, todetaan Psalmissa 14.

Bristolin yliopiston mekaanisen insinööritieteen osastopäällikkö Stuart Burgess on erikoistunut luonnossa havaittavan suunnittelun tutkimiseen. Kirjassaan *The origin of man – The image of an ape or the image of God?* (Ihmisen alkuperä – apinan vai Jumalan kuva?) hän osoittaa vakuuttavalla tavalla, että ihminen on luotu Ju-

malan kuvaksi.

Jumalan kuvalla on ainutlaatuisia ominaisuuksia, ja ne erottavat meidät eläimistä. Tämä tulee yllätyksenä useimmille nykyihmisille, sillä heidät on aivopesty uskomaan, että olemme 99 prosenttisesti simpansseja. Tällaisia ainutlaatuisia ominaisuuksia ovat muun muassa taidokas pystykävely, herkkä tuntoaisti ja kätevät kädet. Ihmisellä on lukuisia täysin ainutlaatuisia fyysisiä, henkisiä ja hengellisiä kykyjä, jotka tekevät hänestä Jumalan kuvan ja Jumalan käden töiden vallitsijan.

Evoluutiota toisaalta ei nykyään enää esitellä tiedotusvälineissä teoriana vaan tieteellisenä tosiasiana, luonnonlakina, mikä tekee sen tieteellisyyden kriittisen arvioinnin mahdottomaksi. Sillä eihän ’luonnonlakeja’ voi asettaa kyseenalaisiksi. Mitään kiistattomia todisteita ihmisen evoluutiosta ei kuitenkaan ole olemassa. Marraskuussa 2005 suomeksi julkaistu kirja ’Myytti apinaihmisestä’ osoittaa kaikki tiedemiesten esiin marssittamat näennäistodisteet pätemättömiksi. Muita tärkeitä suomenkielisiä kirjoja aiheesta ovat ’Evoluutio – kriittinen analyysi’ ja ’Älykkään suunnitelman idea’. Itse kirjoitin jo 15 vuotta sitten kirjan

’Unohdettu Genesis’.

Suunnittelun mestarinäyte

Ihminen on nerokkasti suunniteltu ja ohjelmoitu kahdella jalalla seisomista ja liikkumista varten. Ihmisen jalkaterä pystyy kantamaan kehon painon ja on kuitenkin samalla riittävän joustava kävelyä varten. Selkäranka sekä polvi- ja lonkkanivelet on myös suunniteltu kävelyä ja seisomista varten. Ihmisen vertaista kahdella jalalla liikkujaa ei luonnossa ole. Kaikkien tarvittavien rakenteiden pitäisi ilmestyä neljällä raajalla kävelevän takaraajoihin samanaikaisesti, jotta kyseinen evoluutiohypyy olisi mahdollinen. Näitä rakenteita on kuitenkin niin paljon, että on täysin mahdotonta, että neljällä raajalla liikkuva voisi ”kehittyä” kahdella raajalla liikkuvaksi. Välimuotoja ei tunneta ja ne olisivat toimimattomia. Tietysti Richard Dawkinsin kaltaiset ”tieteen kansanomaistajat” voivat kehitellä erilaisia tarinoita, joihin evoluutio-uskovaiset mieluummin tarrautuvat.

Jalkaterässä on kolme rakenteellista kaarta ja kolme kontak-

tipistettä maahan. Insinöörit tietävät, että tämänkaltaisen rakenteen takaa parhaan vakauden ja mahdollistaa myös yhdellä jalalla seisomisen. Jalkaterä on suunnittelun mestarinäyte. Se rakentuu 26 eri luusta sekä nivelsiteistä, jänteistä ja lihaksista. Osa luista on kiilamaisia, jotta kaari on mahdollista muodostaa. Nivelsiteet sitovat luut toisiinsa riittävällä jäykkyydellä, jotta kaaret pystyvät kannattamaan koko kehon painon, mutta samalla ne ovat riittävän joustavia, jotta kävely ja juokseminen on mahdollista. Jänteiden verkosto mahdollistaa lihasten avulla tapahtuvan iskunvaimennuksen juostessa. Jokainen insinööri tietää hyvin, että tämänkaltaisen rakenteen, jotta se toimisi, edellyttää kaikkien osien samanaikaisen paikallaan olon ja myös samanaikaisen yhteistoiminnan. Rakenteet eivät näin ollen voi ”kehittyä yksi kerrallaan”. Kaarevuuden täytyy lisäksi olla kuormaan nähden riittävä. Apinoiden jalkaterä on erilainen ja toimii ikään kuin ”toisena käsiparina”, jolla voi tarttua oksiin. Tämän vuoksi apinoiden kävely tai seisominen takaraajojen varassa on kömpelöä. Ihmisen jalkaterän rakenne on ainutlaatuinen. Niin sanottu ”lättäjalka” ihmisellä ei ▶

► enää ole peruste vapautua varusmiespalveluksesta. Se on signaali siitä, että elämme langenneessa, rappeutuvassa maailmassa.

Ihminen pystyy myös ojentamaan polvensa täysin suoraksi ja se 'lukittuu' pystyasentoon, siten että seisominen ei rasita lihaksia. Apinat seisovat aina polvet hie-man koukussa.

Ihmisen vertaansa vailla oleva kyky liikkua kahdella raajalla tulee esiin monissa urheilulajeissa. Huippu-urheilija voi liikkua hyvin monipuolisesti ja täsmällisesti ja tämän lisäksi koordinoida juostessaan käsien ja silmien liikkeitä, vaikkapa tennistä pelatessaan. Vastaaviin suorituksiin ei yksikään eläin pysty. Ihminen on liikunnallisesti monipuolinen ja kykenee kävelemään pitkiä matkoja, kantamaan kuormia kävellessään sekä kiipeämään. Apina pystyy vain kiipeämään. Skeittilaudalla apina ei pysy muutamaa sekuntia kauemmin.

Peukalon olemassaolo

Ihmiskäden veroista instrumenttia ei ole pystytty tekemään. Sillä voi kirjoittaa, suorittaa leikkauksia, maalata tauluja ja soittaa erilaisia soittimia. Ihmiskäden ainutlaatuinen peukalon liike, lihastoinnin hienosäätö ja tuntoaisti mahdollistavat tämän. Apinan käsi kelpaa lähinnä vain kiipeämiseen ja liikkumiseen. Ihmiskäsi on luomakunnan hienostunein mekaaninen laite. Siinä on 27 luuta, 35 lihasta sekä huomattava määrä nivelsiteitä jotka pitävät luut kiinni toisissaan. Puolet käden lihaksista sijaitsee käsivarressa ja puolet kämmenen alueella. Jänteiden verkosto välittää lihasten voiman käteen ja sormiin. Jokaista sormea voi liikuttaa sivuttain, ojentaa ja koukistaa. Ihmiskäden hermot ja lihakset mahdollistavat äärimmäisen tarkan liikkeiden säätelyn. Kädessä voi hermojen avulla säädellä lihasten toimintaa kymmenkertaisella tarkkuudella reisilihakseen verrattuna. Apinoilla tällaista hienosäätömahdollisuutta ei ole. Ihmisen peukalo on pitkä ja kämmen joustava ja näin peukalolla voi koskea jokaista sormenpäätä, tähän apinat eivät pysty. Ihmisellä käden lihastoinnin kontrollialue käsittää neljänneksen aivokuoren lihaskontrollialueesta. Ihmisen kädessä on 27 niveltä ja

erilaisia liikeyhdistelmiä on ainakin 58. Yhden likeyhdistelmän toteuttaminen voi edellyttää 35 eri lihaksen yhteistyötä. Jotta käden monimutkaisia liikkeitä voidaan kontrolloida nopeasti, aivojen täytyy tietää tarkasti minkälaisia lihasyhdistelmiä kuhunkin liikkeeseen tarvitaan. Käden taidot voidaan jakaa neljään pääryhmään: viittominen, voimaote, tarkkuusote ja näppäimistöaidot. Apinat pystyvät lähinnä vain karkeaan voimaotteeseen. Ihminen sensijaan voi kommunikoida abstrakteja käsitteitä viittomakielellä, mihin apinat eivät pysty. Voimaotteella voi tarttua esimerkiksi tennismailaan. Tarkkuusotteella voi leikata tai piirtää huolellisesti, yhdistelmäotteen käyttö on myös mahdollista. Ihmiskäden veroista robottikäyttä eivät insinöörit ole kyenneet rakentamaan. Apinat eivät suoriudu tarkkuusotteesta, koska niillä ei ole riittävää lihasten hallintajärjestelmää eikä asiaankuuluvaa käden anatomista rakennetta. Ihminen voi soittaa pianoa ja kirjoittaa koneella. Pianoa soitettaessa yhden käden sormet voidaan asettaa koskettimille 31 eri tavalla. Konserttipianisti pystyy soittamaan eri nuotin joka sekunti puolen tunnin

ajan ja voi tarvittaessa soittaa 27 nuottia puolessatoista sekunnissa. Pianistin sormet ovat tällöinkin täsmälleen oikeassa paikassa ja soiton voimakkuus sekä nuotin kesto ovat myös täsmälleen oikeat. Beethovenin kuutamonaatin eräässä kohdassa pianisti soittaa 6 500 nuottia 7 minuutissa eli keskimäärin 16 nuottia sekunnissa. Isaac Newton totesi aikanaan, että pelkästään peukalon olemassaolo sai hänet vakuuttuneeksi Luojan olemassaolosta. On paradoksaalista että jumalankieltäjällekin hänen omat kätensä todistavat joka päivä ateismin mielettömyyden!

Ihmisen iholla on hämmästyttävän tiheästi aistinelimiä tarkkaa tuntoaistia varten. Nämä erilaiset ja erikoistuneet aistinelimet ovat rakenteeltaan kapselimaisia laitteita, jotka kykenevät hyvin täsmälliseen ja monipuoliseen tiedonvälitykseen ympäristöstä. Kädessä neliösenttimetrin alueella on yli 2000 aistinelintä kosketustuntoa varten. Näin on mahdollista lukea vaikkapa sokeain pistekirjoitusta nopeasti. Apinoilla tällaisia eri tyyppisiä tuntoelimiä on merkittävästi vähemmän.

Pokerinaama pettää

Ihmisellä on hämmästyttävä kyky viestiä kasvojen ilmeillä. 50 naa-

man lihasta liikuttaa tarkasti kasvojen eri osia. Puolta lihaksista tarvitaan syömiseen, mutta puolet lihaksista on olemassa vain erilaisten ilmeiden luomista varten. Apinoilla ei näitä viimeainittuja lihaksia ole. Tämä kertoo siitä, että ihminen on luotu viestittämään tunteitaan kasvojen ilmeiden avulla. Ihmiset tarkkailevat jatkuvasti kanssaihmiensä ilmeitä, tietten tai tiedostamattaan. Kun joku hymyilee, vastataan hymyllä, kun joku näyttää huolestuneelta, kysytään mikä hätänä. Evoluutio ei pysty näiden lihasten olemassaoloa tyydyttävästi selittämään.

Naamaliuksia on kasvojen kaikissa osissa kuten silmäluomissa, huulissa, nenässä, korvissa ja poskissa sekä päänahassa. Puolet lihaksista ovat siis käytössä syötäessä, puhuttaessa ja silmiä räpyteltäessä. Toista puolta tarvitaan kasvonilmeiden muodostamiseen. Henkilön on opittava tiettyjen lihasryhmien yhteiskäyttöä ilmeiden muodostamiseksi. Tämä opitaan usein varhaislapsuudessa. Hymyyn tarvitaan vain 4-6 lihasta, synkkään ilmeeseen jopa 20.

Gorillalla naamaliuksia on puolet vähemmän eikä sillä ole ilmeiden tuottamiseen tarvittavia lihaksia ollenkaan. Ihmisten ja apinoiden ero ei siis ole 1 % luokkaa, kuten suurelle yleisölle jatkuvasti kerrotaan. Ihmisen silmänvalkuaiset näkyvät siksi, että näin kanssaihminen katseen suunta voidaan helposti todeta. On arvioitu, että ihmisen naamaliuksilla voi muodostaa 10 000 erilaista ilmettä, apinat saavat aikaan vain muutamia irvistyksiä. Huomattavaa on, että aivot pystyvät myös tulkitsemaan eri ilmeiden merkityksen. "Pokerinaamaa" on hyvin vaikea pitää. Ilme viestittää tunnelmat sekunnin murto-osassa.

Ihminen on selvästi suunniteltu kommunikoidaan kielen ja puheen avulla. Ihmisen aivokuorella on erityiset alueet puheen tuottamista varten. Vaikuttaa siltä, että tämä kaikki on ohjelmoitu ihmisen DNA-koodiin. Näitä aivokuoren alueita ei apinoilla ole. Eri kieliä on noin 5000 kappaletta. Eläimet eivät voi välittää toisilleen abstrakteja ajatuksia edes viittomakielellä. Ihminen voi puhuessaan tuottaa yli 50 erilaista ääntä, joista voidaan muodostaa miljoonia erilaisia sanoja. Apinat eivät pysty

tuottamaan puhetta. Ihmisen äänihuulet, kurkku, suu- ja nenäontelo, kieli, hampaat ja huulet vaikuttavat kaikki puheeseen. Äänihuulia ja äänen muodostumista kontrolloi noin 100 lihasta, joita voidaan hienosäätää. Jokaisen ihmisen ääni on yksilöllinen ja voidaan tunnistaa. Apinoilla lihaksia on huomattavasti vähemmän, eivätkä ne kykene samalla tavalla hallittuun puheen muodostamiseen kuin ihminen. Tiettyä äännettä muodostettaessa kymmenet lihakset toimivat samanaikaisesti ja täsmällisesti ja kieli säätelee samalla suuontelon muodon. Sen lisäksi, että ihminen voi tuottaa tarkoin määrättyjä äänneitä, niitä voi tuottaa vaivattomasti ja huomattavalla nopeudella. Puhe vaikuttaa vaivattomalta, mutta puhuttaessa yli 100 lihasta työskentelee sanojen tuottamiseksi. Kieli ja huulet ovat puhuttaessa tärkeitä, apinat eivät kykene käyttämään niitä ihmisen tavalla. Ihmisen lauluääni voi olla hyvin kaunis, erityisesti jos sitä vertaa apinoiden örinään. Ääniskaalan laajuus voi olla yli kolme oktaavia.

Ihmisellä on hämmästyttävä kyky oppia ja muistaa sanoja. Päivittäisissä toimissa käytössä saattaa olla yli 100 000 sanan arsenaali. Apinoilla ei ole vastaavaa sanastoa. Varoittavia ja vaaraa ilmaisevia örähdysääniä tuki on, mutta abstrakti ajatusten vaihto puuttuu. On varsin huvittavaa, että suurelle yleisölle edelleen jatkuvasti alleviivataan, että ihminen on 99 prosenttinen, "päivitetty" simpanssi.

Ihminen kykenee puhumaan jopa 200 sanaa minuutissa eli 12 000 sanaa tunnissa ja myös kirjoittamaan kaiken muistiin pikakirjoituksella. Kiinan kielessä on yli 40 000 erilaista merkkiä, kiinankielistä lehteä voi lukea, kun hallitsee 3 000 eri merkkiä. Pianisti kykenee muistamaan jopa 10 000 nuottia sekä kunkin keston ja voimakkuuden. Japanilainen Hiroyuki Goto kykenee muistamaan ulkoa 42 195 piin desimaalia. Apinat eivät pysty kirjoittamaan tai soittamaan pianoa.

Kyky käyttää kieltä, puhua ja kirjoittaa, osoittaa, että ihmiset ovat sielullisia olentoja, jotka on ohjelmoitu kommunikoimaan ajatuksiaan ja tunteitaan. Kieli ja puhe tekevät myös mahdolliseksi koota ja levittää suuria tietomääriä ja rakentaa tekniikkaa ja yhteiskuntaa.

Älykkään Suunnittelijan kädenjälki

Ihmisen lapsuus poikkeaa eläinkunnasta monin tavoin. Se on pitkäkestoinen, siihen liittyy hyvin mittava aivojen kehitys ja hyvin korkea oppimiskapasiteetti. Ihmisen ainutlaatuinen lapsuus osoittaa vakuuttavasti, että emme ole 99 prosenttisia simpansseja. Ihmislapsi tarvitsee erityistä hoivaa ja suojelua, muun muassa kylmää vastaan. Apinoiden poikaset sen sijaan ovat vankempia, liikkuvat pian itsenäisesti ja selviävät varsin vaivattomasti ja pienellä huolenpidolla viidakon oloissakin.

Lapsuuden aika on ihmisellä hyvin pitkä, pojilla jopa 18 ja tytöillä 16 vuotta. Aikaa tarvitaan monien fyysisten ja henkisten asioiden oppimiseen, eläimet sensijaan eivät tätä tarvitse ja varttuvat nopeasti täysikasvuiseksi. Ihmislapsen aivojen kasvunopeus on ainutlaatuinen. Ensimmäisen viiden elinvuoden aikana aivot kasvavat nopeammin kuin mikään muu kehon osa. Simpanssien aivot eivät vastaavana aikana kasva juuri ollenkaan. Kahden ensimmäisen elinvuoden aikana ihmislapsen aivoihin syntyy joka sekunti 4000 uutta solua eli 14 miljoonaa aivosolua tunnissa. Lisäksi solujen välisiä yhteyksiä eli uutta hermoverkkoa tulee 1000 kappaletta kutakin solua kohden. Toisin sanoen, joka sekunti muodostuu 4 miljoonaa yhteyttä solujen välille eli 14 miljardia yhteyttä tunnissa. Kasvavissa aivoissa soluja ja niiden välisiä yhteyksiä muokataan lisäksi toiminnallisiksi joka hetki. Ylimääräiset solut poistetaan ja tarpeelliset jäävät jäljelle. Vertailun vuoksi: sähköverkkoa rakentava tekniikka pystyy parhaimmillaan muodostamaan yhden yhteyden sekunnissa, kasvavat aivot muodostavat 4 miljoonaa yhteyttä samassa ajassa, vieläpä ilman työkaluja!

Lapsilla on hämmästyttävä kyky oppia erilaisia asioita, kuten kieltä, hyvin nopeasti. Kaksi vuotta täytettyään lapset oppivat noin 10 uutta sanaa joka päivä eli 3500 sanaa vuodessa. Lapsi voi oppia samalla nopeudella kolmekin eri kieltä samanaikaisesti.

On enemmän kuin ilmeistä, että ihminen on luotu Jumalan kuvaksi. Meille annettiin luomisessa mahdollisuus 'viljellä ja varjella' luomakuntaa ja myös ymmärtää, että Älykäs Suunnittelija on sen luonut.

Oy Autoinvest Ab

Nixbacksvägen 4,
64230 Närpiö

Puh. (06) 224 1841

www.autoinvest.fi

Runsas valikoima vaihtoautoja

WWW.DYNAMITELEHTI.FI | IRTONUMERO 5,50 €

dynamite

05/2005 USKO | KAVERIT | VAPAA-AIKA | ELÄMÄ

HYVÄSTI TERAPIA
SUOSIKKYHTYE JÄÄHYVÄISHAASTATELUSSA

EVANKELIUMIA KIINASSA

THE RAIN
KIERTUEELLA

RUUDOLF:
"Rahat loppu!"

POJAT:
"Tytöt pelottaa!"

Unelma-ammattissa:
NU... SOKODI... RKEA

ESTI:
...ssa?

MILTÄ TUNTUU OLLA MALLI

nuorellesi joululahjaksi

26€ /vsk

Tutustu ja tilaa!
www.dynamitelehti.fi
Tilauspalvelu puh. 020 743 8898

J-POSSE
"Jumalan kirkkaus esille"

SUURI KAAN

Uudet vakiopalstat: TERVEYS & SPORTTI | PÄIVI VAS... AVATAAN RA... ATTU

NOKKA-TUME Oy

Maa- ja metsätalouskoneita
Maan parhaaksi

www.nokkatume.fi
Muurame – Turenki
(014) 330 1500

◀ Tilanpidon ohella Erkki Oinonen on osallistunut vuosikymmenten ajan yhteiskunnallisten asioiden hoitoon.

ERKKI OINONEN

- vuosiansa mittainen mies

Anna-Leena Pänkäläinen

Noista sodan päivistä on vierähtänyt kuusi vuosikymmentä. Sotaveteraanien rivit ovat harventuneet luonnollista kulkuaan. Tällä hetkellä heitä elää keskuudessamme vajaa satatuhatta keski-ikänsä ollessa 83 vuotta. Ritari Erkki Oinosenkin askel on hidastunut, mutta ajatuksenjuoksu on edelleen joutuisa ja havainnointikyky tarkka. Tämän vuoden syyskuussa hän vietti 90. syntymäpäiväänsä.

Velvollisuudentunteesta ennen kaikkea

Talvisodan syytyessä Erkki Oinonen oli 25-vuotias. Suomen armeija ei kyennyt tuolloin vaatettamaan kaikkia sotilaitaan. Erkki Oinonenkin muistelee taistelleensa omilla siviilivaatteissaan. Kokardi ja ase tulivat sentään ruunulta. 105 kunnian päivää hän puolusti isänmaata Pitkärannassa.

Rauhan astuttua voimaan eivät monetkaan uskoneet sen kestävän. Uuden sodan merkit kun olivat liiankin selkeästi ilmassa.

– Ei meillä mitään revanssienkeä tuolloin ollut. Varusteiden taso oli tietenkin parempi kuin talvisotaan lähdettäessä, ja Saksalta saatu tuki oli ratkaisevan tärkeä,

Savolaista maanviljelijää, väepeli, Erkki Oinosta kuvailtiin rintamaolosuhteissa laatusanoilla: häikäilemättömän rohkea ja kylmän rauhallinen, mutta toiminnoissaan tuulispään nopea, verrattoman tilannetajuinen ja vankkumattoman oikeudenmukainen.

Sodassakin ihminen ihmiselle.

Sotilasansioistaan tämä talvi- ja jatkosodan taistelija nimitettiin Mannerheim-ristin ritariksi n:o 147 heinäkuussa 1944. Aikana, jolloin Eurooppa oli tulella, ja Suomi taisteli hiuskarvan varassa olemassaolostaan.

Oinonen toteaa ja jatkaa, että kyllä meidän olisi sodan viime vaiheissa käynyt todella huonosti ilman heidän aseapuaan.

Jatkosodassa Erkki Oinonen taisteli jalkaväkirykmentti 30:ssä ja hänen maineensa kasvoi tekojen myötä sodan jatkuessa: ”16.9.1941 Simanisto-Kaskanen tiellä suoritti ryhmän kanssa niin ripeästi vihollisdivisioonan raskaan kaluston vartiomiehistön tuhoamisen, että kymmenien miljoonien arvoinen sotasaalis jäi suureksi osaksi hävitettämättömänä omien käsiin.” (Ote rykmenttikomentaja, everstiluutnantti Ruotsalon Oinosen ritarik-

sinimitysesityksestä)

Sodassa Erkki Oinosen moraalinen selkäranka oli tinkimätön velvollisuudentunne. Sen varassa oli helpompi elää ja toimia, eikä pakkotilanteissa tehtyjä ratkaisuja tarvinnut myöhemminkään kyseenalaistaa. Velvollisuudentunteeseen liittyy myös kunnia. Ei siten, että pitäisi välttämättä päästä kunniankentille tai sankaritauluille, vaan että saa olla osana itseään suuremmasta kokonaisuudesta. Tämä lienee niitä keskeisimpiä arvoja, joka on kantanut Oinosta ja hänen veteraaniveljiään myös siviilielämässä.

Arkista aherrusta siviilissä

Sodan päätyttyä Erkki Oinonen palasi kotitalalleen harjoittamaan maanviljelijän ammattia. Mannerheim-ristin ritarius toi kunniamerkin lisäksi myös 50 000 sen aikaisen markan arvoisen palkinnon.

– Rahasumma, joka nykyisin vastaisi yliluutnantin vuoden palkkaa, tuli minulle hyvään tarpeeseen, sillä maksoin sillä sisarusilleni sisarusuudet.

Sodan jälkeen oli pulaa kaikesta, mutta maanviljelijät olivat oma-varaisuudessaan muita paremmissa asemassa. Ainakaan ruuasta ei heillä ollut puutetta. Myöskään 1950- ja -60-luvuilla meillä vallalla ollut veteraanien vähättely ei ole kohdistunut koskaan Oinoseen. Päinvastoin ritaria on kohdeltu aina arvonsa mukaisesti.

Täytettyään 60 vuotta Erkki Oinonen luovutti maatilansa pojalleen. Nyt tilaa isännöi jo hänen pojanpoikansa, mistä sukupolvienvälistä jatkumosta vanhaisäntä tuntuu olevan erityisen ilahtunut.

– Äänestin aikoinaan Euroopan Unioniin liittymisen puolesta, koska toivoin, että se olisi taloudellisesti meille edullinen vaihtoehto, Oinonen kertoo ja jatkaa, että Nattoon liittymistä hän ei sen sijaan kannata, koska historiaan peila-

ten ei usko siitä olevan Suomelle konkreettista hyötyä tosi paikan tullen.

Aika veteraanin illan

Fyysisten voimien ehtyessä Erkki Oinonen muutti vaimonsa kanssa Siilinjärven keskustaan palvelujen ääreen. Puolison parin vuoden takainen poismeno on hiljentänyt elämänmenoa. Korkean iän myötä myös vierellä kulkijointen rivit ovat huvenneet. Virikkeitä päivän kulkuun tuovat omien poikien ja heidän perheittensä vierailut sekä ne lukuisat tilaisuudet, joihin hänet itseoikeutettuna kunniviheraa-na kutsutaan mukaan.

Pitkää elinikäodotetta ei vanha veteraani pidä pelkästään tavoittelemisen arvoisena asiana, eikä

elämän huippuunsa viety medikalisaatio saa hänestä myöskään kiistatonta kannattajaa.

– Elämässä kaikella on luonnollinen aikansa ja onko sitä tarpeen keinotekoisesti jatkaa, hän pohtii.

Mannerheim-ristin ritari Erkki Oinonen kertoo jättäneensä aikoinaan sota-asiat rintamalle eivätkä ne ole palanneet hänen yöuniinsakaan kuin yhden kerran. Ritari on kokemustensa ja vuosikymmentensä kypsytämä mies. Sinut itsensä ja ympäristönsä kanssa. Oikea ruhtinastammi.

Jk. Mannerheim-ristin ritari Erkki Oinonen siirtyi ikuisen rauhan maahan 7.11.2005 vain runsas viikko Tosimies-lehdelle myöntämänsä haastattelun jälkeen.

VIELL' ELÄÄ KESKUUDESSAMME KUUSI RITARIA

Marsalkka Mannerheim halusi kunniamerkin, jolla voitiin samantavoin palkita sotilasarvosta riippumatta taistelulentillä erityisesti kunnostautunut Suomen armeijan sotilas. Mannerheim-ristiä ei annettu, vaan sen saaja nimitettiin numerjärjestyksessä kunniamerkin kantajaksi, Mannerheim-ristin ritariksi.

Vuosina 1941-45 Mannerheim-ristin vastaanotti 191 Isänmaan puolustajaa. Tällä hetkellä heistä ovat elossa: Onni Määttänen (n:o 119), Leo Kojo (n:o 82), Tuomas Gerdt (n:o 95), Pentti Iisalo (n:o 16), Heikki Nykänen (n:o 118) ja Taavi Törmälehto (n:o 41).

Marsalkka Mannerheimin hautajaisiin 4.2.1951 osallistui 117 ritaria, jotka päättivät samaisena päivänä perustaa Mannerheim-ristin ritarien säätiön. Järjestön ensisijaiseksi tehtäväksi kirjattiin Suomen Marsalkan muiston vaaliminen ja ritarien yhdyssiteenä toimiminen sekä tarvittaessa taloudellisen tuen järjestäminen sitä tarvitseville.

Säätiön asioita hoitaa 6-jäseninen hallitus puheenjohtajanaan Tuomas Gerdt. Asioiden hoitoa valvoo 11-jäseninen valtuuskunta, jonka johdossa toimii tällä hetkellä Pentti Iisalo.

Vuosikymmenten saatossa Säätiön avustustoiminnan painopiste on siirtynyt pitkälti kuntoutukseen: parin vuosikymmenen ajan (v:een 2004 saakka) ritareille järjestettiin vuosittainen kuntoleiri, minkä jälkeen yksilöllistä kuntoutusta on järjestetty heidän kotipaikkakunnallaan. Yli puolivuosisataisen toimintansa ajan Mannerheim-ristin ritarit ovat pitäneet ykkösasianaan osallistua kaikkiin Marsalkan muistoa kunnioittaneisiin tilaisuuksiin.

Edesmennyt kenraali Adolf Ehrnrooth, ritari n:o 162, totesi: "Tiedämme enemmän kuin hyvin, että oli monta meitä ansioituneempaa tai yhtä ansioitunutta, jotka jäivät nimittämättä. He kaatuivat ennen kuin nimitysesitys oli tehty tai joutuivat 'odottamaan' painuen unholaan."

Unholaan eivät painu nämä Marskin ritarit eivätkä myöskään ne 600 000 miestä, jotka yli-inhimillisissä olosuhteissa, tuumaakaan periksi antamatta pelastivat Suomen itsenäisyyden. Käytännössä heidän muistonsa vaalimisesta huolehtivat tulevaisuudessa perinnejärjestöt, ja kansan sydämessä heillä on kunnipaikka.

Lähde:

Säätiön sihteeri, majuri Kari Norkola

Ilmari Hurmerinta ja Jukka Viitanen: Suomen puolesta Mannerheim-ristin ritarit 1941-45, (2004)

Auto-Finger
Kotimaan autojen

**Osta auto Saksasta.
Nyt myös osamaksulla!
Otetaan myös vaihto-autoja.**

Vasamakuja 2, 01740 Vantaa · puh. 0400 602 360 · www.autofinger.fi

**SISÄLTÖÄ JOULUN
JÄLKEENKIN
NAKY**

**32€
KESTOTILAUS**

**LISÄKSI
SUURIN ON RAKKAUS -YLISTYS
-DVD 19,90 € (NORM. 27 €), -CD 22 € JA -VIDEO 15 €
RAKKAUDEN KUNINGAS -YLISTYSVIDEO 9,90 €
NAKY-KONFERENSSIN NUOTTIVIHKOJA 15 €/KPL**

**TARJOUKSET OVAT VOIMASSA NIIN KAUAN
KUIN TAVARAA RIITTÄÄ.**

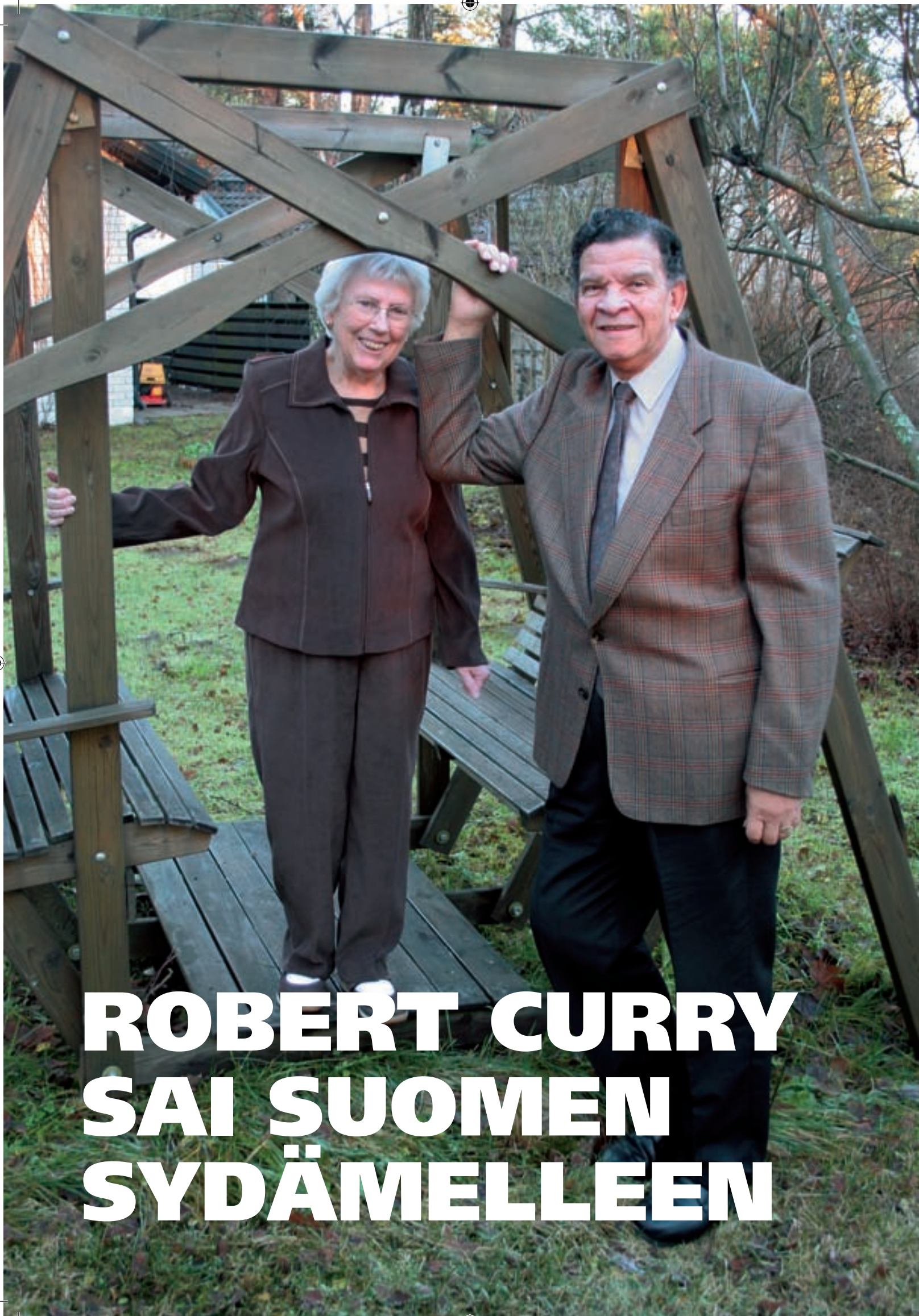
(09) 622 2188 visio@co.inet.fi www.visiokustannus.net

Espoo • Helsinki • Hyvinkää • Jyväskylä • Kuopio • Seinäjoki
Lahti • Pori • Tampere • Turku • Tuusula • Riihimäki • Vantaa

**TERVETULOAA
SETELEEN**

elisa Kolibus NOKIA SAMSUNG SIEMENS Sony Ericsson Canal Digital

setele
www.setele.fi

ROBERT CURRY SAI SUOMEN SYDÄMELLEEN

Robert Curry sai kutsun Jumalan valtakunnan työhön jo pikkupoikana. Hänen kutsumuksensa on ollut palvella ennen kaikkea apostolina ja raamatunopettajana. Kutsuaan Curry on toteuttanut toimimalla niin pastorina kuin lähetystyöntekijänäkin esimerkiksi Kanadassa, Brasiliassa ja vuodesta 1980 lähtien myös Suomessa.

Kun Robert ja Joan Curry asuivat 1970-luvun alussa Etelä-Brasiliassa, alkoi Jumala antaa Robertille näkyjä Suomesta ja raamattukoulusta täällä. Curryjen muutettua takaisin Yhdysvaltoihin, jatkoi Jumala viestinsä lähettämistä.

– Eräänä päivänä sain kirjeen, jossa ei ollut lähettäjän nimeä ja keskelle tyhjää paperia oli kirjoitettu ainoastaan sana 'Finland', silloin tiesimme Jumalan puhuttelevan meitä, Robert Curry muistele.

Jonkin aikaa myöhemmin he vierailivat Michiganissa Castle Church -nimisessä seurakunnassa. Juuri kun Curryt olivat poistumassa seurakunnasta, tarrautui tuntematon mies Robertin käteen ja kertoi hänellä olevan näyn Curryjä varten.

– Mies sanoi näkevänsä meidät pohjoisessa maassa, jossa on paljon lunta ja jäätä, ja ihmiset puhuvat täysin käsittämätöntä kieltä, Curry naurahtaa.

Kun Curryt muuttivat Kaliforniaan asumaan, he saivat jälleen kirjeen vain pari päivää muuttonsa jälkeen, jolloin kenenkään ei pitänyt vielä edes tietää heidän uutta osoitettaan.

◀ Robert ja Joan Curry kannustavat suomalaisia pitämään kiinni kristillisestä perinnöstään ja turvaamaan Jumalaan vaikeina aikoina. Robert Curryn mielestä miesten on otettava heille kuuluva paikka perheessä ja kannettava vastuu kristillisen perustan rakentamisesta lastensa elämään.

– Siinäkin kirjeessä ei ollut lähettäjän nimeä. Kirjekuoren sisältä löysin käsin piirretyn Suomen kartan. Jumala vahvisti jälleen sanomaansa. No, muutaman viikon kuluttua sain uuden kirjeen nuorelta mieheltä Dallasista. Hän kertoi kuulleen raamattukoulusta Suomessa, johon Pyhä Henki oli kuulemma käskenyt minun lähteä, Robert Curry kertoo.

Kirjeen mukana nuorukainen lähetti kyseisen Hämeenlinnassa toimivan raamattukoulun esitteen, jonka suomenkielisestä tekstistä Curry ei tietenkään ymmärtänyt mitään. Pariskunta kuitenkin rukoili asian puolesta, ja Robert kirjoitti kirjeen Hämeenlinnaan. Koulun rehtori Rauno Kokkola vastasikin välittömästi ja tiedusteli, koska Curryt tulisivat Suomeen.

Taivaallista varainhankintaa

Kokkolan kirje tuli tiistaina, ja kun Curryt rukoilivat Jumalalta tietoa, koska voisivat lähteä, Herra ilmoitti, että seuraavana maanantaina!

Robert Curry kertoo loppuviikon kuluneen kuumeisessa varainhankinnassa ja rukouksessa, että Jumalan ihme tapahtuisi.

Saman viikon perjantaina - edelleen ilman varoja lentolippujen ostoon - Robert sai puhelinsoiton noin 5.000 kilometrin päässä työskentelevältä lähetystyöntekijältä.

– Puhuttuaan puhelun aluksi kielillä, ystäväni kysyi minulta, että tiedätkö Robert matkustavasi pian. Minä vastasin, että kyllä. Sitten hän kysyi, että tiedätkö matkustavasi Suomeen? Minä vastasin jälleen, että kyllä. Sitten hän kertoi Jumalan lähettämän sanoman minulle. "Maanantaina klo 13 sinulla on rahat lentolippuihin kädessäsi." Sitten ystäväni taas jatkoi kielillä puhumista ja lopetti puhelun.

Lauantaina Curryt odottivat postin tuovan tarvittavat rahat, mutta mitään ei tullut. Sunnuntaina he uskoivat jonkun tuovan heille shekin jumalanpalveluksen jälkeen, mutta ei taaskaan mitään.

Maanantaita vasten yöllä, hiekan puolen yön jälkeen soi ovikello, ja ovella seisoi kaksi miestä, toinen vielä pyjama päällään. Miehet olivat tulleet Jumalan lähettämänä parin sadan kilometrin päästä rukoilemaan Robertin puolesta ja voitelemaan hänet öljyllä. Kun miehet olivat saaneet suoritettua tehtävänsä, he kaivoivat taskustaan 50 dollaria ja poistuivat. No, 50 dollarilla ei vielä osteta lento-

lippuja Suomeen, mutta alku oli kuitenkin lupaava.

Curryjen ystävän Robert Haldenin äiti oli tullut Yhdysvaltoihin Suomesta vuonna 1900, ja kerännyt pienen pussillisen vanhoja hopeadollareita pojalleen muistoksi äitinsä alkutaipaleesta uudessa kotimaassaan. Pyhä Henki puhui Haldenille ja kehotti antamaan äidin rahapussin Robert Currylle, jotta tämä pääsisi Suomeen.

– Ystäväni soitti minulle aikaisin maanantaiaamuna ja kertoi Pyhän Hengen vierailusta. Jonkin ajan kuluttua kävimme hänen vaimonsa kanssa myymässä nuo kolikot erääseen liikkeeseen kaupungilla, ja juuri kun astuin shekki kourassa pankkini ovesta sisään, oven yläpuolella oleva iso kello löi kello 13 merkiksi - aivan kuten Jumala oli luvannut. Ja saman iltapäivänä klo 17 istuin jo lentokoneessa matkalla Suomeen...

Näky Suomesta säilyy

Kuluneiden 25 vuoden aikana pastori Curry on raamattukoulutoiminnan jälkeen kulkenut ja opettanut eri seurakunnissa yli seurakuntarajojen. Hän on kokenut tärkeäksi sekä Raamatun opettamisen että seurakuntien vastuunkantajien ja muiden yksilökristittyjen rohkaisemisen. Monet ovat saaneet uutta näkyä ja uskon vahvistusta hänen rukouksensa kautta. Monelle rikkinaiselle ja etsivälle Robert on ollut eräänlainen isähahmo, joka kuuntelee ja rohkaisee.

Useat vuosittaiset matkat valtameren yli eivät ole tätä uskon ja rukouksen miestä uuvuttaneet. Suomi on ja pysyy hänen työkenttäänään. Vaikka Suomi on ainutlaatuinen, se ei kuitekaan ole ainoa maa hänen lähetysnäyssään. Robert Curry on vierailut näiden vuosien aikana Suomesta käsin usein mm. Virossa. Samoin Brasilia on lähellä Curryn sydäntä, ja se olikin useiden vuosien ajan hänen perheensä vakituinen asuinpaikka. Nykyään vakituinen koti on Oregonissa, USA:ssa.

Naisten aika

Robert Curry on nähnyt 25 vuoden aikana Suomen ja suomalaisten muuttuvan, olot ja talous ovat kehittyneet vauhdilla. Hän näkee kuitenkin viime sodan jäljet varsinkin itäsuomalaisissa miehissä; tunteita ei näy eikä oteta kantaa asioihin, jotka voisivat vahin-

goittaa kyseisiä henkilöitä.

Sodassa kaatui lukemattomia nuoria miehiä ja perheenisiä, ja naisten oli otettava ohjukset käsiinsä. Naisten toiminta siirtyi Curryn mukaan kodista kaikille yhteiskunnan tasoille. Ja sama suuntaus näyttää jatkuvan tänäkin päivänä paljolti 1990-luvun laman seurauksena, naisten harteille on yhä enemmän siirtynyt vastuuta perheen hyvinvoinnista.

– En suinkaan väitä suomalaisia miehiä heikoiksi, he eivät vaan yksinkertaisesti tunnu löytävän omaa paikkaansa nykyperheessä. Ja samoin on käynyt monissa seurakunnissa, miehet siirtyvät hammasta purren naisten tieltä pois ja pysyttelevät hiljaa sivussa, Robert Curry arvioi. – Elämme aivan selvästi naisten aikaa, Suomessa on vahva naispresidentti, ja viimeisten huhujen mukaan Hilary Clintonkin haaveilee Yhdysvaltain presidentin paikasta.

Moraali rapautuu

Curry uskoo kuitenkin, että jos miehet löytävät oman auktoriteettinsa vahvasta uskosta Jeesukseen ja täyttävät sydämensä Jumalan Sanalla, Pyhä Henki opettaa heitä Raamatun henkilöiden ja tapahtumien kautta, kuinka ottaa vastuu ja toimia Jumalan suunnitelman mukaisesti.

– Näemme varsinkin Tuomarien kirjasta, kuinka Israel ilman voimakasta johtajaa joutui aina toisten kansakuntien hallitsemaksi. Ja vasta kun Pyhä Henki alkoi toimia tuomareiden sydämissä, saatiin kansakunta koottua jälleen yhteen. Vaikka Suomi onkin osa EU:ta, teidän kansalliset ainutlaatuisuutenne ovat kansakunnan kannalta elintärkeitä, Robert Curry toteaa. – Teollisuus, maanviljelys ja usko Jumalaan ratkaisevat, keitä te olette kansakuntien joukossa!

Varsinkin nyt kun yleinen moraalitaso rapistuu ja esimerkiksi huumeongelmat alkavat koskea yhä nuorempia lapsia, täytyisi miesten – etenkin kristittyjen miesten – korottaa äänensä ja antaa oikea roolimalli niin teoilla kuin sanoillakin.

– Raamattu sanoo, että synti tuhoaa kansakunnan. Jos emme puutu kehityksen kulkuaan, lopulta lakeja ja auktoriteetteja ei enää kunnioiteta lainkaan. Vanhurskaus – oikea eläminen, ajattelevuus ja toimiminen – kasvattaa kansakuntaa, Curry painottaa.

Lyhyestä virsi kaunis

Sähköhammasharjat tutkitusti tehokkaimpia

Edestakaisin pyörivää tekniikkaa hyödyntävät sähköhammasharjat poistavat plakkia ja auttavat estämään ientulehdusta manuaalihammasharjoja tehokkaammin. Tämän vahvistaa uusi, riippumaton Cochrane Collaboration -tutkimusraportti.

Hampaiden harjaamisessa kannattaa käyttää sähköistä apua. Tutkimukset osoittavat, että varsinkin sellaiset sähköhammasharjat, joissa hyödynnetään erityistä edestakaisin pyörivää järjestelmää poistavat tehokkaimmin plakkia ja auttavat estämään ientulehdusta manuaaliharjaa paremmin. Tähän tulokseen päädyttiin kansainvälisessä Cochrane Collaboration -tutkimusraportissa 1). Tutkimuksessa käytettiin yli 3 800 henkilön tietoja yhteensä 29 eri tutkimuksesta.

Hammaslääkäriin vinkit sähköharjan käyttöön: 1) Sähköhammasharjaa tulee käyttää ajan kanssa systemaattisesti hampaistossa edeten – hammas kerrallaan. 2) Kerran kunnolla tehty puhdistus on aina parempi kuin monta kertaa hutaisten. 3) Pyöreän harjaspään omaavalla sähköhammasharjalla painetaan sopivasti hammasta vasten ja annetaan koneen tehdä puhdistustyö, sen jälkeen siirrytään seuraavaan hampaaseen. 4) Harjaus kannattaa aloittaa aina vaikeimmilta, kielen puoleisilta pinnoilta sekä ylä- että alaleuasta ja sen jälkeen siirtyä helpommin puhdistettaviin posken puoleisiin hammaspintoihin.

Puolella yli 18-vuotiaasta väestöstä on ientulehduksen oireita esim. verenvuotoa ikenistä harjauksen yhteydessä. Ientulehdusta

voidaan ehkäistä hyvällä suuhygienialla ja hoitaa ammattimaisella puhdistuksella sekä kotihoitoa tehostamalla. Hoitamattomana ientulehdus voi johtaa parodontiittiin, joka vaikea-asteiseksi edettyään ei enää ole hoidettavissa ja johtaa hampaan menetykseen.

Gillette on Oral-B- ja Oral-B powered by Braun -tuotteiden ansiosta maailman johtava sekä käsitteä sähkökäyttöisten hammasharjojen valmistaja, joka tuottaa myös muita suuhygieniatuotteita, kuten hammaslankoja. Hammaslääkärit eri puolilla maailmaa suosittelevat Oral-B powered by Braun -sähköhammasharjaa enemmän kuin muita sähköhammasharjoja.

Internet-tutkimus miesten seksiaktiviteeteista

Lääkeyhtiö Bayer kysyi lokakuussa internet-sivustollaan www.rautakanki.fi. Kuinka usein harrastat seksiä? Vaihtoehtoina olivat: Päivittäin, 2-6 kertaa viikossa, Kerran viikossa, 2-3 kertaa kuukaudessa, Kerran kuukaudessa, Vähemmän kuin kerran kuukaudessa ja En harrasta seksiä. Vastauksia saatiin yhteensä 2117 kappaletta, joista 88 % (1862) oli miehiä ja 12 % (255) naisia.

Naisten ja miesten vastaukset osoittautuivat hyvin samansuuntaisiksi. Suomalaisista miehistä 35 % harrastaa seksiä 2-6 kertaa viikossa ja 11 % jopa päivittäin. Naisista vastaavasti 33 % valitsi vaihtoehdon 2-6 kertaa viikossa ja 8 % päivittäin. Vastausvaihtoehdon kerran viikossa valitsi naisista 16 % ja miehistä sama määrä. Myös vaihtoehdon 2-3 kertaa kuukaudessa valitsi miehistä ja naisista sama määrä eli 14 %. Kerran kuukaudessa seksiä harrastaa 6 % miehistä ja 7 % naisista. Vähemmän kuin kerran kuukaudessa – vaihtoehtoa kannatti miehistä 11 % ja naisista 15 %. Seksiä ei harrastanut ollenkaan 7 % sekä miehistä että naisista. Paljon seksiä harrastavat eritoten nuoret. Alle 35-vuotiaista miehistä 50 % sanoo harrastavansa seksiä ainakin 2-6 kertaa viikossa. Vastaavankäisillä naisilla sama luku oli 44 %. Yli 55-vuotiaat miehet eivät jää nuoremmistaan juuri jälkeen seksin harrastamisen määrässä – 59 % heistä harrastaa

seksiä vähintään kerran viikossa. Naisten vastaava luku oli 28 %. Toukokuussa avautunut www.rautakanki.fi sisältää asiaa erektiohäiriöstä, syistä ja hoitomuodoista suomalaisen miehen tyyliä kunnioittaen. Rautakanki tarjoaa tietoa lääkärin vastaanotolla käymisestä, usein kysytyjä kysymyksiä vastauksineen, erektiohäiriötestin sekä klassiseen Pacman-peliin perustuvan P.I.P.-pelin.

Sonyn S205K-näyttö kääntyy myös pystyyn

S205K on monipuolinen, vaativan ammattikäyttöön suunniteltu LCD-näyttö, jossa on laaja kuvapinta ja työskentelyergonomia lisäävät korkeussäätö ja käänneltävyys. 20,1-tuumaisessa paneelissa on suuri kontrasti ja kirkkaus. Lyhyen vasteajan ansiosta liiketoisto on sujuvaa, joten näyttö toimii erinomaisesti vaativassa videoeditoinnissa, CAD-käytössä ja graafisessa työssä. Näytössä on natiivi 1 600 x 1 200 pikselin UXGA-tarkkuus. 1,9 megapikselin kuvaa vastaa 2,5-kertaisesti XGA-näytön (1024 x 768) tarjoamaa työtilaa.

S205K:n käyttäjällä on mahdollisuus valita näytön asento. Tekstinkäsittely ja Internetin selaaminen on luontevinta näytön ollessa pystyasennossa, jolloin sivu näkyy luonnollisessa muodossa – toisin kuin muissa näytöissä.

S205K:ssa on jalusta, jolla näyttöä voidaan kääntää 90 astetta vaakasuunnasta pystyasentoon. Näytössä on vakiona Pivot®-ohjelmisto, joka kääntää Windowsin työpöydän oikeaan asentoon yhdellä hiiren napsautuksella.

Näytön soveltaminen eri työtehtäviin ei ole milloinkaan ollut näin helppoa.

Suunto M3, täydellisen startin salaisuus kilpapurjehduksessa

Uusi Suunto M3 -rannetietokone auttaa kilpapurjehtijoita ja purje-

lautailijoita onnistumaan startissa täydellisesti. Hyvä startti edellyttää, että kilpailija on oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Suunto M3:n avulla kilpailijat voivat määrittää starttilinjan suotuisan puolen ja nähdä ajastimesta, kuinka paljon aikaa on starttilinjan ylittämiseen. Starttia edeltävinä kiireisinä hetkinä ajastimen lukitus varmistaa, että kilpailija ei muuta ajastimen synkronointia vahingossa. Suunto M3:n näytön suuret numerot ja kuuluvat merkkiäänät kertovat kilpailijalle koko ajan selkeästi, miten paljon aikaa lähtöön on jäljellä. Kilpailun aikana Suunto M3 auttaa kilpailijoita määrittämään suunnan seuraavaan reittipisteeseen ja vertaamaan sitä tuulen suuntaan ennen kääntömerkille saapumista. Näin he voivat valita oikean reitin heti käännöksen jälkeen, mikä antaa heille merkittävän etuaseman muihin kilpailijoihin nähden. Purjehtijat voivat myös merkitä tuulen suunnan kiertokohdan avulla ja tarkkailla ja arvioida tuulen muutoksia. Kilpailuajoja ja aikaleimoja voidaan tarkastella kilpailun jälkeen Suunto M3:n lokikirjasta.

Suunto M3 on saatavilla maaliskuussa 2006.

Pienin purjehtijan ranne-GPS, Suunto M9i, nyt USB-kaapelilla

Suunto M9:n uusi, parannettu versio Suunto M9i, mahdollistaa purjehduksen tai veneilyn navigointitietojen helpon siirtämisen rannetietokoneesta PC:hen USB-kaapelin avulla. Myös laitteen akkujen lataaminen on nyt mahdollista USB-kaapelin välityksellä. Suunto M9i:n GPS-toiminto kertoo tarpeellisia navigointitietoja vauhdista, kulkusuunnasta ja välimat-

kasta, mikä auttaa purjehtijaa pitämään kurssin oikeana. Rannetietokoneen muistiin voidaan tallentaa jopa 50 reittiä ja 500 reittipistettä. Näin ahkerimmalla purjehtijalla on tilaa kaikille suosikkireiteilleen. Suunto M9i:n antamat navigointitiedot auttavat tekemään turvallisia ja vastuullisia päätöksiä vesillä liikkuesssa. Laitteen toiminnot helpottavat taktisten päätösten tekoja ja auttavat analysoimaan purjehdussuorituksia. Turvallisuus on vesillä aina tärkein asia. Säätoiminnot auttavat ennustamaan säätilan rajuja muutoksia ja välttämään myrskyjä samalla kun kompassi antaa tärkeitä taustatietoja ja mahdollistaa tuulen suuntien tallentamisen taktisia kilpailutoimintoja varten. MOB-toiminnon helppokäyttöisyys mahdollistaa nopean toiminnan Mies yli laidan -tilanteissa.

Suunto Sail Manager -ohjelma yhdistää Suunto M9i -rannetietokoneen PC:hen ja helpottaa navigointia näyttämällä reitit merikartoilla. Suunto Sail Manager auttaa purjehtijoita tunnistamaan osa-alueita, joissa on parantamisen varaa, sekä tarjoaa jännittävän tavan tarkastella purjehdussuorituksia. Suunto M9i on markkinoilla maaliskuussa 2006.

Ajoneuvos vie autoilun maailmaan

MTV3-kanavalla alkaa keväällä autoja ja autoilua käsittelevä ohjelma Ajoneuvos. Ajoneuvos-sarjassa moottorifanaatikko Jussi Halli heittäytyy vauhdin hurmaan. "Ohjelman ote on viihteellinen ja raikas; peltilehmiin perehdytään intohimoisesti, mutta pilke silmäkulmassa", kertoo Halli.

Ajoneuvos testaa automaailman valovoimaisimmat uutuudet ja todelliset kuriositeetit asfalttia tai polttoainetta säästämättä, aina kaksipaikkaisista cityautoista ylitehoisiin maantieohjuksiin.

Ajoneuvoksessa vierailee myös muista yhteyksistä tunnettuja ihmisiä: "Etsimme jokaisessa jaksossa

autoihin ja muihin kulkuvälineisiin hurahtaneille julkisuuden henkilöille juuri heille sopivan liikku-misvälineen."

Polttomoottorikäyttöisten henkilöautojen lisäksi Ajoneuvos perehtyy muihinkin kiehtoviin kulkupeleihin – maalla, merellä ja ilmassa.

Marimekon uusi kävelysauva

Suomalaisen sauvavalmistajan ONE WAY Sportin designtuote Marimekko Unikkosauva saa luonnollisen seuraajan. Uusi sauvamalli on Kristiina Isolan suunnittelema Onnellinen. Marimekolla jo yli neljäkymmentä vuotta työskennellyt suunnittelija Kristiina Isola on vastannut myös Unikkokuvion uusista väriyksistä, sekä niiden muokkamisesta. Unikon Marimekolle on alun perin suunnitellut Kristiinan äiti Maija Isola.

Unikkosauvasta lähtenyt yhteistyö ONE WAY Sportin ja Marimekon välillä laajenee uuden kävelysauvan myötä. Onnellinen jatkaa Unikon jalanjäljillä ja tuo uuden lisän Marimekon kävelysauvaperheeseen. Unikkosauva on ollut markkinoilla kaksi vuotta.

Onnellista myydään Suomessa hyvin varustettujen urheiluliikkeiden lisäksi Marimekon myymälöissä. Sauvan suositushinta on 59 euroa ja se tulee myyntiin huhtikuun 2006 aikana.

HK Instruments Oy

Paine-eromittarit,- kytkimet
ja -lähettimet
LVI-automaation ja
ilmastoinnin mittauksiin

Keihästie 7 40950 MUURAME
p. 014 3372 000 f. 014 3372 020

www.hkinstruments.fi

Viiden tähden painotalo

Kirjapaino Hermexen korkealaatuinen painojalki syntyy asiakkaan toiveita kunnioittavasta hyvästä palvelusta, uusimmasta painoteknologiasta ja tarkkuudesta työn jokaisessa vaiheessa. Työt viedään läpi vankalla ammattitaidolla, ympäristöstä huolta pitäen.

KIRJAPAINO
HERMES

Kirjapaino Hermes Oy
Turjankatu 1 A,
33100 Tampere
Puh. (03) 213 8000
www.kphermes.fi

Ainosti Valtakunnallinen
NEHEMIA -RESTORAATIO / JÄLLEENRAKENNUS SUOMESSA

"Nouskaamme ja rakentakaamme uudestaan muuri" (Kis. Neh. 2:19)

Rohkeita miehiä ja naisia Kristuksessa kutsutaan Valtakunnan rakennusjoukoon. Suomessa parhaaksi oleva Nehemia-näky täydentää Debora- ja Gideon-näkymiä kaikki "Työ on suuri ja avara ja me olemme kaukana toinen toisestamme" (4:19)

Jokainen muurinrakentajaksi, oman talonsa kohdalla (3:10): ilmoittautuva saa rakennuspiirustusten lisäksi lahjaksi Moria Cerullon klassikkokirjassaan: Seitsemän Askelta Henkkikohtaiseen Voittoon

Lisätietoja ja ilmoittautumiset muurinrakentajaksi: Rakennusjoukko Suomen yli, tekstiviesti 050-547 2787 tai sähköposti: rakennusjoukko@kolombus.fi Nettisivona: www.rakennusjoukko.fi

t o s i k u v a t

MATCH POINT

Entinen tennisammattilainen Chris (Jonathan Rhys-Meyers) kihltaa varakkkaan oppilaansa ja pääsee englantilaisen yläluokan piireihin.

Päästyään rikkaaseen sukuun Chrisissä on rahaa yllinkyllin, on palvelijoita, polohevosiä, kartano, vakioaitio oopperassa jne. Mutta hän halusi kuitenkin jännitystä elämänsä, ja sitä ei nuori, 'liian kiltti' – ehkä jopa liian tavanomainenkin – vaimo pystynyt tarjoamaan.

Täydellinen asetelma alkaa rakoilla, kun Chris tutustuu morsiamen veljen Tomin (Matthew Goode) kautta kohtalokkaan kauniiseen amerikkalaistyttöön Nolaan (Scarlett Johansson). Kunnianhimon ja intohimon riivaama Chris joutuu turvautumaan yhä epätoivoisempiin tekoihin pitäääkseen elämänsä ohjat käsissään. Mutta sattuma on jo puuttunut peliin... Kaksoiselämä ryöstäytyy lupolta käsistä, kun Nola tulee raskaaksi.

Elokuva on kertomus nuoren miehen noususta yhteiskunnan tasolta toiselle, ja kuinka hänen intohimensa johtaa peruuttamattomiin lopputuloksiin.

Nuorella miehellä on turvattu elämä ja hän rakastaa vaimoaan, mutta himoitsee toista naista. Tyyppillinen rakkaus – himo -asetelma.

Chris opettaa jo elokuvan elussa tennisoppilailleen, kuinka verkkoon osuva pallo saattaa lopulta pudota kummalle puolelle kenttää tahansa määritellen siten pelin voittajan. No, omassa elämässään hän saa kokea juuri kuvailemansa tilanteen – katsojaa yllättävin lopputuloksin.

Woody Allenin uusi trilleri oli ensi-illassa Cannesin festivaaleilla. Pitkän hiljaiselon jälkeen Allen tulee taas entistä iskevämpänä ja huomiokykyisempänä. Woody Allenin teokset psykiatrista hoitoa kaipaavine pääosanesittäjineen ja omituisine juonikäänteineen eivät perinteisesti ole oikein iskeneet allekirjoittaneeseen, mutta tällä kertaa on pakko myöntää ohjaajaveteraanin onnistuneen harvinaisen hyvin.

Iänikuisten jenkkielokuvien jou-

kossa on välillä mukava kuunnella puhuttavan Oxfordin englantia.

Täysin englantilaisin näyttelijöin Lontoossa kuvattu elokuva on varsin vakavahenkinen draama, joka loppua kohden tiivistää tunnelmaansa muuttuen yllättävän voimakkaaksi rikoskuvaukseksi. Ja mikä parasta, jättää ajatukset pyörimään katsojan mieleen vielä lopputekstien jälkeenkin.

Kimmo Janas

MATCH POINT

Ohjaus ja käsikirjoitus: Woody Allen
Pääosissa: Scarlett Johansson, Jonathan Rhys-Meyers, Brian Cox, Matthew Goode, Penelope Wilton, Emily Mortimer, James Nesbitt, Rupert Penry-Jones

t o s i k u v a t

NELJÄ VELJÄ

Menettyään adoptioäitinsä Evelynin ruokakaupan ryöstössä Mercerin veljekset, kuumakalle Bobby (Mark Wahlberg), kyyninen Angel (Tyrese Gibson), perheenisiä ja liikemies Jeremiah (André Benjamin) ja rokkari Jack (Garrett Hedlund), löytäytyvät vielä kerran kimppaan kostaakseen äitinsä kuoleman. Jäljittäessään tappajaa he saavat pian huomata, että heidän vanhoilla toimintatavoillaan on aivan

uudenlaisia seurauksia. Veljekset joutuvat myös toteamaan, että heitä yhdistää verisidettäkin väkevämpi voima. Tarina lähtee liikkeelle oletettavasta jengitaposta, mutta kulkeutuu monien kiemuroiden kautta kohti ammattilaistappo- ja teloitusteemaa.

Evelyn on 30 vuoden ajan toiminut sijaiskotina lukuisille lapsille, mutta ainoastaan neljää nuorisoriikollista poikaa ei kukaan huolinut, joten hän adoptoi pojat itselleen.

Neljä veljeä on vahvojen henkilöhahmojen varaan rakentuva toimintadraama, jonka on ohjannut maineikas ohjaaja John Singleton ("Boyz N the Hood – kulman kundit", "2 Fast 2 Furious") ja tuottanut Lorenzo di Bonaventura ("Constantine").

Elokuvana Neljä veljeä on karneoloinen, talvisessa Detroitissa kuvattu tarina, jossa ei onneksi ole käytetty liiaksi kuluneita Hollywood-kasvoja, mikä tietenkin lisää katu-uskottavuutta.

Elokuvan kerronta riistyy kieltämättä välillä turhaksi machoiluksi ja lätytymättä. Mutta toimii hyvin tuollaisena hienhajuisena äijäelokuvana.

Mielenkiintoinen yksityiskohta elokuvassa on äidin muistoksi nautittu illallinen, jonka varsin värikkään taustan omaava nelikko siunaa hartaasti toisiaan kädestä pitäen – ja seuraavassa tilanteessa ollaankin jo kadulla hakkaamassa vastustajia...

Kimmo Janas

NELJÄ VELJÄ

Ohjaus: John Singleton
Käsikirjoitus: David Elliot, Paul Lovett
Pääosissa: Mark Wahlberg, Tyrese Gibson, André Benjamin, Garrett Hedlund

t o s i k u v a t

LORD OF WAR

Ukranalaisyntyinen Juri Orlov (Nicolas Cage) asustelee perheensä kanssa New Yorkissa myyksen- nellen aseita paikallisille gangste- reille. Pian hän havaitsee mahta- van markkinaraon ja raivaa tiensä kansainvälisille markkinoille.

Asekauppias kiertää maailman kriisipesäkkeitä ja yrittää pysyä askeleen edellä kannoillaan roik- kuvaa sinnikästä Interpolin agent- tia (Ethan Hawke). Päänsärkyä aiheuttavat myös muut samoilla apajilla kalastelevat asekauppi- aat, raoista otteistaan tunnetut ostajat sekä omatunto, joka alkaa kolkuttaa.

Juri Orlovin juutalaisuuteen kääntynyt isä muistuttaa poikaan- sa, että tämän yläpuolella on aina Joku. Itse asiassa Juri tekee en- simmäiset asekauppansa synago- ga-kontaktinsa välityksellä.

Orlov kertoo myyvänsä aseita kaikille armeijoille, paitsi Pelas- tusarmeijalle. Kun Neuvostoliitto romahtaa, Orlov hankkii itselleen sikäläiset ylijäämävarastot ja alkaa käydä kauppaa mm. afrikkalais-

ten asiakkaiden kanssa – kilohin- taan.

Jossain vaiheessa elokuvaa Juri Orlov tokaisee, että tie helvettiin on reunustettu hyvillä aikeilla, ja että paholainen on hyvä jätkä.

Orlovin kumppanina toimii hän- nen veljensä Vitali, joka ammutaan tämän kieltäytyttyä luovuttamasta aseita pakolaisleirin tulittamiseen. Jurin ja Vitalin suhde lähentelee pikemminkin isä-poika -suhdetta vanhemman veljen pitäessä huolta huumeisiin sortuvasta pikkuveljes- tä.

Tositapahtumiin perustuvan toi- mintajännärin on ohjannut ja käsi- kirjoittanut uusseelantilainen An-

drew Niccol, joka muistettaneen parhaiten The Truman Shown käsikirjoituksesta.

Elokuvan tarkastelukulma on perinteestä poikkeava, sillä ker- tojana onkin pahis. Elokuvan lopussa muistutetaan myös, että vaikka yksityiset asekauppiat me- nestyvätkin, suurimmat asekaup- piat ovat kuitenkin USA, Englanti, Ranska, Saksa ja Kiina...

Kimmo Janas

LORD OF WAR

Käsikirjoitus Ja ohjaus: Andrew Niccol
Pääosissa: Nicolas Cage, Ethan Hawke, Jared Leto, Bridget Moynahan, Eamonn Walker, Ian Holm, Donald Sutherland

Tapahtumia Tosimiehille

2.-5.2. Miestenpäivät Vuokatinrannassa

Lisätietoja:

Puh. (08) 619 470

www.sro.fi/vuokatti

4.-5.2.

Varustaudu ja varusta

NMKY:n 20. Johtajusseminaari Tik-
kurilan lukiossa Vantaalla.

Pääpuhujana Neil Cole (USA), joka on
ensimmäisten joukossa kokenut suuren
luokan läpimurron Californiassa siinä,
kuinka seurakunnat, solut ja pienryh-
mät ja ennen kaikkea kotiseurakunta-
verkostot kasvavat herätyksen kautta
eikä uskovien siirtymän kautta.

Mukana myös kanava miehille vetäji-
nään Aarni Kontturi ja Kimmo Janas.

Lisätietoja:

www.johtajusseminaari.fi

11.3. Miestenpäivä

Latautumispäivä miehille Majakka seu-
rakunnassa Matinkylässä Espoossa.

Mukana mm. päätoimittaja Kimmo
Janas.

Lisätietoja:

Petri Aalto

Puh. 040 544 9200

17.-19.3. Miestenpäivät Suomen Raamattuopistolla

Lisätietoja:

Puh. (09) 5123 910

www.sro.fi

1.-2.4. MiesTen 2006

Viidennet Miesten Messut kongressiho-
telli Caribiassa Turussa.

"Onnellinen ja tyytyväinen mies" tee-
man alla tapahtuma laajenee sisällöl-
tään, mukana mm. miehen mittainen
ennätyskoe.

Lisätietoja:

Event Consulting Turku Oy

Timo Järvenpää

Puh. 044 533 8101

21.-23.4. Miestenpäivät Oronmyllyllä

6.-13.10. & 13.-20.10.

Paavalin vanavedessä

Tosimies -lehden perinteinen purjeh-
dusmatka miehille. I matka: Kos – Sa-
mos ja II matka: Samos – Kos.

Lisätietoja:

info@faktapro.fi

14.10. Porukassa pärjätään

Päijät-Hämeen alueen miestyön jär-
jestämä kristillinen miestapahtuma
Lahden Urheilutalossa. Tavoitteena on
koota 1.500 miestä Päijät-Hämeen alu-
eelta miehenä elämisen kysymysten ja
Jumalan Sanasta nousevien vastausten
äärelle. Erityisenä kohderyhmänä ovat
35 – 45 -vuotiaat miehet.

Lisätietoja:

www.miestapahtuma.vedenpinta.com

Miestyötä tekeviä organisaatioita

CMN

Kristittyjen Miesten Verkosto ry
International Christian Men's
Institute
PL 4, 02941 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
fax (09) 512 20 33

HELSINGIN RAAMATTU- KOULUN MIESFOORUMI

puh. (09) 498 935
helsingin.raamattukoulu
@kolumbus.fi
www.kolumbus.fi/
helsingin.raamattukoulu

KANSANLÄHETYS

Miestyön yhdyshenkilö
Raimo Suominen
Västervikin huvilatietie 2
65280 Vaasa
puh. (06) 358 1614
GSM 0500-161 414
e-mail: raimo.suominen@sekl.fi

Kansanlähetyksen piirijärjestöjen mies-
työstä ja valtakunnallisesta miestyöstä

voi tiedustella

Tuula Järvinen puh. 019-779 2231
e-mail: tuula.jarvinen@sekl.fi

KANSAN RAAMATTUSEURA

Keijo Hämäläinen
puh. (014) 271 166.
Arto Virén
(015) 450 762

MIEHEN TIE

Itäinen Pitkätie 68, 20810 Turku
puh. (02) 334 11 33
e-mail: info@miehentie.fi
www.miehentie.fi

MISSAKIT

Annankatu 16 B 28, 00100 Helsinki
puh. (09) 612 6620
www.miessakit.fi .

STELK

Tietoja STELK:n toiminnasta:
Helsinki
Erkki Pietilä (09) 448 566
Jouko Niemi (09) 321 48 61
Espoo
Pertti Jotuni (09) 884 32 34.

HELSINGIN NMKY

Kari Törmä
puh. (09) 349 87 38 ,050 552 1231
www.miesseminaari.fi

MOOSES

kansan vapauttaja ja hengellinen isä

Kyösti Havukainen

Mooses on yksi niistä Raamatun miehistä, jotka ovat jääneet tekojensa ansiosta historian lehdille. Hänen nimensä saattaa vilahtaa jossakin arkisessa vertauksessa meidänkin aikanamme, vaikka häneen ei olisi tullutkaan tutustuttua sen paremmin. Voimme seurata hänen elämänsä vaiheita 2. Mooseksen kirjan alusta aina 5. Mooseksen kirjan loppuun saakka. Mooseksen vaiheikas elämä käsittää kolme lähes yhtä pitkää jaksoa, joihin tässä hiukan tutustumme.

Mooseksen syntyi pakko-siirtolaisuuden aikana Egyptissä, jossa israelilaiset joutuivat tekemään raskasta työtä orjina rakennuksilla ja pelloilla. Vaikeista oloista huolimatta he olivat lisääntyneet ja levittäytyneet koko maahan. Egyptin kuningas pelkäsi tätä voimakasta kansaa, koska he olisivat saattaneet liittoutua vihollisten kanssa. Kuningas aikoikin näännyttää ja tuhota koko Israelin kansan kovalla työllä

ja orjuudella. Sen lisäksi kättilöiden tuli heittää kaikki israelilaisten poikalapset heti syntymän jälkeen Niiliin virran vietäväksi, mikä ei kuitenkaan Jumalaa pelkävien kättilöiden toimesta toteutunut.

Kovin lupaavalta ei näyttänyt Mooseksen elämän alkutaival tällaisissa oloissa. Äiti pelkäsi poikansa joutuvan egyptiläisten tappamaksi jo heti kohta syntymän jälkeen ja siksi piilotti hänet kaisla-arkussa Niilin rantaheinikkoon. Jumala oli kuitenkin valinnut tämän pojan suureen tehtävään, joten Hän ei sallinut tapahtua mitään Moosekselle. Sieltä kaisla-arkusta hänet pelasti faaraon tytär, joka otti pojan kasvattaakseen. Näin kuolemantuomio raukesi hänen kohdaltaan ja äitikin sai huo-kaista helpotuksesta. Tästä alkoi Mooseksen koko elämän mittainen mielenkiintoinen seikkailu. Mooses sai varttua faaraon tyttären kodissa kaiken egyptiläisen yltykyläisyyden keskellä saaden siellä sen ajan ja koko Egyptin parhaan kasvatuksen.

Kutsu kansan vapauttajaksi

Vartuttuaan Mooses halusi tutustua omiin juuriinsa ja palasi oman kansansa keskuuteen. Vaikka hän oli kasvanut hallitsijan hovissa, eivät siteet omaan kansaan olleet kokonaan katkenneet. Huomatesaan egyptiläisten sortavan hänen heimoveljiään hän ei voinut sitä hyväksyä, vaan puolusti heitä sillä seurauksella, että egyptiläinen orjapiiskuri menetti henkensä. Hänestä tuli murhamies, joten hänen oli paettava henkensä edestä, sillä faarao oli vihastunut häneen. Jo toisen kerran hän oli kuoleman vaarassa.

Egyptistä lähdettyään Mooses asettui asumaan Midianin maahan pappi Jetron luokse. Hän otti tämän tyttären Sipporan vaimokseen ja perusti perheen. Työkseen Mooses paimensi appensa lampaita. Mooseksen tie oli kulkenut Egyptin loistosta kauas vieraalle maalle, nykyisen Siinain niemimaan alueelle. Tunsiko heprealainen Mooses Egyptin hovin kodikseen, sitä ei meille kerrota, mutta Midianin maassa hän ainakin koki olevansa muukalainen. Jumala kuitenkin näki, missä Mooses liikkui, sillä eräänä päivänä paimenessa ollessaan lähellä Hoorebin vuorta hän näki merkillisen näyn, joka muutti koko hänen elämänsä. Hänet oli johdattu tietämättään Pyhän Jumalan kasvojen eteen, jossa hän sai enkeliltä käskyn: Mene ja vapauta minun kansani egyptiläisten orjuudesta.

Tämä vaikea käsky ei ollut Mooseksen mieleen. Pitäisikö hänen mennä tapattamaan itsensä sinne, mistä oli paennut? Niinpä Mooses yritti estellä, etteivät israelilaiset usko häntä, tai että hänellä on kankea kieli. Jumala oli kuitenkin hänet kutsunut ja laatinut suunnitelman valmiiksi huomioiden kaikki Mooseksen heikkoudetkin. Jumala oli valinnut velimies Aaronin hänelle työtoveriksi ja sujuvasanaisena miehenä ”projektin tiedotuspäälliköksi”. Todistukseksi voimastaan Jumala näytti Moosekselle erämaassa vielä kaksi ihmetekoa, joita hänen tuli käyttää esimerkkinä kertoessaan lähettäjästään omalle kansalleen. Lopulta Mooses suostui.

Matka kohti tuntematonta

Egyptiin tultuaan, hän tapasi veljensä Aaronin, jota Jumala oli edel-

tä valmistanut tehtävään. Yhdessä he ryhtyivät valmistautumaan työhön, joka tiedettiin vaikeaksi, sillä faarao ei halunnut päästää ahkeria työntekijöitään ja orjiaan. Monien vaiheiden ja peräti kymmenen vit-sauksen kautta Jumala näytti väkyytensä ja faaraon oli päästettävä israelilaiset lähtemään.

Kun ensimmäinen pääsiäinen oli vietetty, israelilaiset lähtivät johtajaansa Moosesta seuraten kohti tuntematonta päämäärää, sillä kukaan heistä ei tiennyt mihin ollaan menossa, eihän heistä kukaan ollut käynyt luvatussa maassa aiemmin. Nyt Mooses oli siinä tehtävässä, jota varten häntä oli koulutettu niin Egyptissä kuin Midianin erämaassakin. Tosin kukaan ei vielä arvannut, että tämä projekti tuli kestäämään 40 vuotta. Jos Mooses sen olisi tiennyt, ei hän kai olisi jäänyt katselemaan palavaa pensasta ja kuuntelemaan enkelin puhetta erämaassa, vaan hän olisi paennut nopeasti ja kauaksi.

Herra kulki kansan edellä päivällä pilvipatsaassa ja yöllä tulipatsaassa valaisten. Israelilaiset saivat jo heti lähdettyään huomata, että Herra oli heidän kanssaan, sillä he saivat kulkea mm. meren poikki kuivin jaloin Mooseksen tehdesä ihmeteon ja pysäyttäen vedet. Matka jatkui, kun taka-ajajat olivat hukkuneet ja meri oli jätetty taakse. Taival oli kuitenkin vasta alussa ja Mooseksen johtajan kyvyt joutuivat monta kertaa koetukselle. Hän oli tullut tuntemattomuudesta ja ryhtynyt johtamaan israelilaisia pois orjuudesta Egyptistä, joten hänen oli lunastettava johtajan paikkansa. Mooses oli päivittäin yhteydessä Herransa kanssa, koska hän ei olisi mitenkään selvinnyt omin avuin. Ei hän omilla kyvyil-

lään olisi osannut ratkaista kansan ongelmia, vaikka rohkea ja pätevä johtaja olikin. Ihmeiden ja Jumalan ilmestymisten kautta hän sai kansan luottamuksen. Kansa tiesi, että itse Herra auttaa heitä Mooseksen kautta.

Merkittävimmät tapahtumat matkan aikana koettiin Siinain vuoren luona, kun matkaa oli tehty vasta kolme kuukautta. Siellä Mooses sai kymmenen käskyn lain taulut ja Herra teki liiton Israelin kansan kanssa. siellä myös rakennettiin ja pystytettiin ilmes- tysmaja Herran asumukseksi kansansa keskuuteen. Siinain vuoren juurella kansa myös lankesi Aaronin johdolla palvomaan kultaista vasikkaa. Tästäkin selvittiin Mooseksen peräänantamattomuuden avulla, vaikka Herra uhkasi jo tuhota koko kansan.

Koettelemuksia aiheutti myös hänen sisaruksensa ja lähimmät työtoverinsa profeetta Miriam ja ylipappi Aaron, sillä he alkoivat panetella Moosesta. Heistä oli vaikeaa nähdä nuorempi veljensä heitä johtamassa ja saamassa ohjeita suoraan Herralta. Miksei Jumala käyttänyt heitä samalla tavalla? Jumala rankaisi heitä siitä Miriamin sairastumisella pitaaliin.

Mooses kuitenkin antoi anteeksi sisaruksilleen ja rukoili Herraa parantamaan Miriamin, mikä sitten toteutuikin.

Matkalla oli jatkuvasti vaikeuksia. Vaikka kansa näki Jumalan ihmeitä, se unohti ne nopeasti ja alkoi napisemaan milloin mistäkin. Siinä vaiheessa, kun oltiin jo lähellä luvattua maata, Mooses joutui kovaan paikkaan kapinoivan kansan ja Herran välissä. Epäusko valtasi kansan, kun se kuuli vakoo- jien terveiset luvatun maan voi- makkaista asukkaista. Eivät edes Joosuan ja Kaalebin vakuuttelut auttaneet ja lopulta Jumalakin menetti kärsivällisyytensä. Hän päätti jo toisen kerran tuhota niskuroivan kansan. Mooseksen oli jälleen laitettava koko arvovaltansa peliin, sillä hän ei halunnut tuhon kohtaavan kansaa, jonka oli itse johdattanut erämaahan. Lopulta hän sai Jumalan mielen muuttumaan ja tuomion poistettua. Seurauksena oli kuitenkin autiomaataival, joka kesti 38 vuotta. Ne olivat pitkät ja raskaat vuodet Moosekselle, mutta hän oli kuitenkin uskollinen. Vain jatkuvalla Jumalan läheisyydellä hän jaksoi ja kykeni ratkaisemaan ongelmat sekä viemään kansaa vaihe vaiheelta kohti päämäärää.

Silti koskaan hän itse ei päässyt luvattuun maahan, ainoastaan sai katsella sitä. Hänen työnsä jatkaja Joosua johti kansan perille.

Mies, jolla oli tavoite

Mooses oli pätevä johtaja, sitä ei voi epäillä. Hän oli rohkea mies, joka uskalsi ottaa riskejä pyrkiessään tavoitteeseensa. Hänen onnistumisen salaisuus oli kuitenkin siinä, että hän ei touhunnut omin päin. Hän oli saanut kutsun ja selkeän tehtävän Jumalalta tietäen ettei selviydy kuin kutsujansa avulla. Joka päivä hän kysyi Herralta ohjeita. Hän oli välimies Israelin kansan ja Taivaan Jumalan välillä. Tässä tehtävässä hän nautti kansan luot- tamusta, sillä hän uskalsi olla rohkea myös Herran edessä laittaen oman asemansa likoon. Jumalakin kunnioitti tällaista miestä.

Ei Mooses suinkaan täydellinen ollut, sillä hänelläkin oli omat heikkoutensa. Hän ei ainakaan nuorena ollut taitava puhuja ja tarvitsi veljensä apua puhemiehenä. Aaron taas ei ollut johtaja, sillä hänellä ei ollut Mooseksen lujuutta, mutta hän oli hyvä apu

veljelleen. Niinpä veljesten yhteistyö toimi hyvin. Mooses oli myös melko kiivas luonteeltaan. Siitä oli hyötyä, jos haittaakin, sillä kiviset lain taulutkin särkyivät, kun hän ne suutuspäissään iski kallioon.

Iän karttuessa hänen luonteen- sa tasaantui ja hänestä tuli kansan suurta arvostusta nauttinut hengellinen isä. Sitä kuvastaa 5. luvun puheet, joissa hän opettaa kansaa Jumalan tottelemisen merkityksestä sekä avaa näköaloja tulevaisuuteen ja uuteen maahan siirtymiseen. Mooseksen merkitys Jumalallisen lain tuojana ihmiskunnalle on ennen kaikkea juutalaisille tärkeä, mutta myös meille kristityille. Hänen kirjansa muodostavat perustan niin Vanhalle testamentille kuin myös vertauskuvallisesti Uudelle testamentillekin.

Mooses on esimerkki miehestä, joka kesti paineita ja arvostelua. Hän jaksoi, koska hänellä oli selkeä tavoite johon pyrki, ja toisaalta hän eli niin lähellä Jumalaa, että sitä on vaikea nykyihmisen edes ymmärtää. Ne olivat hänen voimavaransa.

Lähteet:

2.-5. Mooseksen kirja
Iso Raamatun Tietosanakirja

Tee tilaa elämälle!

Unelmat ja odotukset, tavat ja tottumukset, mahdollisuudet ja kokemukset – ei ihme, jos välillä menevät vellit ja puurot sekaisin. Ja toisaalta – vain juuri tällainen elämä on itessään arvokasta.

Euroopan ainoa kristillinen miestenlehti, Tosimies käsittelee Raamattu arvomaailmansa perustana avoimesti ja ennakkoluulottomasti kaikkia miehen elämään liittyviä osa-alueita ja kysymyksiä. **Tule mukaan!**

Tilaan Tosimies -lehden itselleni lahjaksi

Kestotilaus 30 € (Kestotilaus jatkuu, kunnes tilaaja irtisanoo tilauksen tai muuttaa sen määräaikaiseksi. Kestotilaus laskutetaan sovituin laskutusvälein voimassa olevaan kestotilaushintaan.)

Määräaikaistilaus 35 € (12 kk/6 numeroa)

Muutan nykyisen tilaukseni määräaikaiseksi kestotilaukseksi

Osoitteenmuutos

Lehden saaja – *Osoitteenmuutoksessa vanha osoite*

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postiosoite: _____

Maksaja – *Osoitteenmuutoksessa uusi osoite*

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postiosoite: _____

Voit myös faksata kaavakkeen meille numeroon (09) 512 20 33.

Sähköpostilla voit tehdä tilauksen tai osoitteenmuutoksen osoitteessa: tilaukset@tosimies-lehti.fi.

Tosimies
maksaa
postimaksun
puolestasi

F A K T A P R O

Faktapro Oy
Tunnus 5014267
02003 VASTAUSLÄHETYS

▲ Sakari Pöyhönen muisteli Urho Murosan sanoneen, että vaikka puukkoja sataisi, me menemme Jumalan tietä.

Marraskuun lopulla kokoontui kolmisen sataa Mestarin miestä Kansanlähetyksen miestenpäiville.

MESTARIN MIEHET RYTTYLÄSSÄ

Kimmo Janas

▲ – Äärettömän raakasti mieli Ryttylään, kuvaili Reino Valkama nousuaan sairausvuoteelta halvaannuttuaan vain runsas viikko ennen miesten viikonloppua.

▲ Miesten viikonlopun musiikillisesta annista kantoi päävastuun Pohjanmaalta tullut Senukan miehet.

▲ Harri Manninen (vas.) ja Jarmo Pouttu esittivät koskettavat todistuspuheenvuoronsa monisatapäiselle miesjoukolle.

Miehet voivat huonosti ja se näkyy niin perheissä kuin seurakunnissakin. Miestyöstä siis tarvitaan, oli viikonloppun ydinsanoma.

Kansanlähetyksen kotimaisen työn johtaja Pekka Jokiranta lohdutti viikonlopun avaussanoissaan, että Jeesuksen seuraaminen ei suinkaan ole helppoa, jopa opetuslapset kompuroivat aikoinaan. Toisaalta on hyvä muistaa, että on etuoikeus olla Jeesuksen kanssa.

▲ Pekka Reinikainen (oik.) esitteli Sakari Leppäselä käden motorisia ominaisuuksia todisteena Jumalan luomistyöstä.

Viikonlopun aikana Kansanlähetyksen miestyön johtoon suunattu Veikko Ranta kysyi kuulijakunnalta, miksi meidän on niin vaikea laskea reppuamme ristin juurelle. Rannan mukaan jäämmekin liian usein roikkumaan vanhan ja uuden väliin. Ja vaikka repunremmit ovatkin joskus niin syvällä, että iho on vereslihalla, hän muistutti miehille Jes. 57:19:n sanoilla "Rauhan minä jätän teille."

"Perheen tuki vai pirttihirmu" alustuksessaan Sakari Leppänen

▲ Musiikillisina vieraina esiintyivät mm. Turvakytkin yhteestä tuttu Tommi Kalenius (vas.) sekä Leo Louhivaara.

purentui perheenisän rooliin.

– Anoppi on rangastus siitä, että menee naimisiin oudon kanssa, muistutti hän vanhaa sanontaa.

Avioliitto on pitkälti odotuksia ja tarpeita, ja mikäli haluaa toimivan parisuhteen, on Leppäsen mukaan tiedostettava omat tarpeensa ja otettava myös vastuu niiden ilmaisemisesta. Toinen osapuoli ei voi parhaimmalla tahdollakaan olla ajatustenlukija.

Pääsihteeri Timo Rämän linjapuheenvuoroa odotettiin kiihkeästi, eikä se jättänyt ketään kylmäksi. Rämä kysyi huolissaan, mihin kirkkoa ollaan viemässä luettellen nykypäivän ongelmia löytyvän naispappeudesta aina homopareihin ja keinohedelmöi-

tyslakiin suhtautumiseen. Lisämurhetta hän kertoi kokevansa siitä, ettei nykyään enää kuulla kirkkoissa herätyspuheita ja parannussaarroja.

Evankeliumin ytimen Rämä kertoi löytyvän ristin työstä Golgatalla.

– Jos otamme uskossa vastaan tämän Jeesuksen lahjan, niin evankeliumin ydin tulee meille todeksi, hän totesi.

Lähestyskenttien konkari Arto Hukari muistutti kuulijoita, että maailmassa on yli 4 miljardia ihmistä, jotka eivät yksin selviä Jeesuksen luo. Jokaista miestä tarvitaan nyt kantamaan lähimmäisiämme Jeesuksen luon evankeliumin avulla.

▼ Ismo Portin (vas.), Pekka Jokiranta, Timo Rämä ja Jarmo Pouttu siunasivat Veikko Rannan Kansanlähetyksen miestyön vetäjäksi.

Maansiirtokoneet

E.P. MAANSIIRTOKONEET OY

WWW.EPM.FI

Seinäjoki

Vokittie 3, 60510 Hyllykallio, puh 06 42 99 500

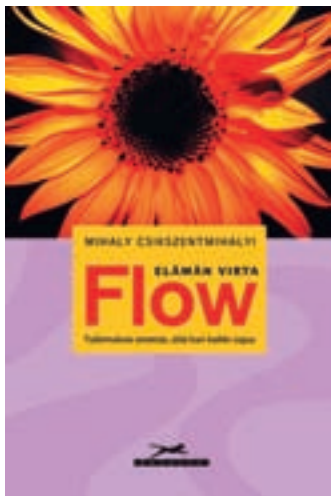
Haluatko jakaa siunauksia tukemalla taloudellisesti pastori Robert Curryn palvelutyötä Suomessa? Tukitili 150430-102288, OLV-2005-03803/Tu-52

TULEVAISUUDEN TALOUSHALLINTO

**AIKAAN JA PAIKKAAN
SIUNATONTA, SÄHKÖISTÄ JA
TOIMITTEETONTA
TALOUSHALLINTOA.**

TOSIMIEHEN FLOW

Oman huippukokemuksensa voi löytää yhtä hyvin luonnosta tai palapelien kokoamisesta. Flow tarkoittaa huippukokemusta, jolloin ajantaju katoaa, murheet eivät vaivaa ja oman itsen ajattelu unohtuu. Flow vaatii äärimmäistä keskittymistä ja siksi huomio ei voi samanaikaisesti kiinnittyä epäolennaiseen. Unkarilaissyntyinen, nykyisin Amerikassa asuva psykologian professori

Flow- elämän virta
Mihaly Csikszentmihalyi
Rasalus-kustannus, 2005

Mihaly Csikszentmihalyi, on flow-käsitteen isä. Hän tutki huippu-urheilijoita ja eri alojen huippuosaajia haluten selvittää, miten nämä ihmiset saavuttavat flow'n ja samalla nauttivat tekemisestään. Näille huipuille toiminta tuottaa niin syvää mielihyvää, että he eivät halua luopua siitä mistään hinnasta. Tärkeintä ei ole tunnustus tai materiaallinen hyvä. Flow'n kokeva kehittyi yhä taitavammaksi toiminnassaan, sillä hän on löytänyt oman juttunsa ja pystyy suuntaamaan siihen kaiken henkisen energiansa.

Kyse on paljolti keskittymisestä. Huonolla keskittyjällä energia hupenee turhaan hermoiluun ja epäolennaisuuksiin. Tämä hapuilu on pois tehokkaasta suorittamisesta. Csikszentmihalyi uskoo, että oman huippukokemuksensa voi löytää vaikka tiskaamisesta tai puutarhanhoidosta. Koska flow'n löytäminen on omaan itseensä tutustumista, niin myös huippukoke-

mukset ovat erilaisia. Csikszentmihalyi huomasi, että flow on tuttu niin Navajointiaaneillekin kuin länsimaalaiselle liukuhihnatyöläisellekin. Liukuhihan ääressä hikoileva saavutti huippukokemuksen hallitessaan työnsä ja saavuttaessaan nopeusennätyksiä.

Kirjoittaja uskoo, että jos ihmiset oppisivat keskittämään ajattelunsa rakentavasti, niin maailma muuttuisi heti paremmaksi paikaksi. Eri-laisuutta ei tarvitsisi pelätä ja kaikki kukat saisivat kukkia. Pelkäävä käyttää psyykkisen energiansa kaunaisiin ajatuksiin, eikä pysty kehittymään ihmisenä. Ihminen, joka haluaa oppia suuntaamaan henkisen energiansa viisaasti ja oppia välttämään vihaa, katkeruutta ja muita psyykkisen energian tuhlaajia, voi saada paljon ajatuksia tästä ensi kerran vuonna 1990 ilmestyneestä klassikosta.

Janne Viljamaa

APUA AVIO-ONGELMIIN

Neuvoja elinikäiseen avioliittoon sanoo pastoripariskunta Leif ja Anita Delverti.

Kyllä vaan, voin yhtyä täysin heidän sanomaansa. Tämä kirja ei jätä lukijaansa kysymysmerkiksi, jos lukija hakee neuvoja avioliittonsa ongelmiin. Kirja tarjoaa neuvot kaikkiin yleisimpiin ongelmiin avioliitossa. Edellyttäen tietysti, että puoliset ottavat ohjeista vaurin. Kirja ei ole ensimmäinen eikä varmaan myöskään viimeinen, sillä avioerot lisääntyvät kaiken aikaa.

Jaettu ilo - kaksinkertainen ilo
Anita & Leif Delvert
Uskon Sanan Kustannus Oy, 2005

Siksi tämänkaltaiset oppikirjat ovat tervetulleita.

Kirjassa Jaettu ilo - kaksinkertainen ilo käsitellään avioelämän perusteita askel askeleelta Raamatun opetukseen perustuen. Seuraavia teemoja; Liitto aviopuolisoiden välillä, konfliktit ja kommunikaatio, anteeksiantamus, pääseminen yksimielisyyteen, seksi ja sukupuolielämä.

Todentuntuinen ja elämänläheinen sanoma on maustettu kirjoittajien omilla kokemuksilla heidän yli 40-vuotisen avioliittonsa ajalta. Jokaisen luvun lopuksi annetaan käytännöllisiä neuvoja, joita lukijat voivat hyödyntää keskinäisissä suhteissaan ja keskusteluissaan.

Jos etsit kirjaa avioliittonsi ongelmiin, kirjaa missä opetus perustuu Raamatun antamiin ohjeisiin avioliitosta. Olen vakuuttunut siitä, että tämä kirja tarjoaa mahdollisuuden.

Suosittelena lämpimästi ja toivotan antoisia lukuhetkiä.

Risto Hirvonen

KASVATTAJAN ON OSAATTAVA SANOA EI

Tanskalainen psykologi Bent Hougaard uskoo, että lapsilleen kaiken periksi antavat vanhemmat tekevät näistä pikku tyranneja, jotka eivät pysty toimimaan ryhmässä, eivätkä kykyne noudattamaan sääntöjä. Nämä lapset reagoivat aggressiivisesti ja ilmoittavat polleana "ei sulla ole oikeutta kieltää mua!" Hougaard antaa ohjeita kirjassaan Curling-vanhemmat ja lapsityrannit, miten lapsen kanssa voi oppia käymään kivuttomasti kaupassa tai miten tämän saa nukkumaan ilman monen tunnin riipovia iltarutiineita.

Kirjoittajan kokemuksen ja viisauden huomaa hänen tavastaan pohtia kasvatusta. Hän ei tarjoile valmiita ohjeita tarjottimelta nappavasti, vaan jättää lopullisen valinnan kasvattajalle.

Curling-vanhemmalla Hougaard tarkoittaa kasvattajaa, joka lakaisee kaikki pettymykset ja kuprut pois lapsen edestä ja tekee tästä itsekkään pikkutyranin. Kieltäminen ja kasvatus, jossa on selkeät peruseräatteen, joista ei turhaan lipsuta, on Hougardin hahmottelema tavoite. Kirjoittaja uskoo myös huumoriin, kasvattajan rehellisyyteen. Lapsi näkee yhdellä vilaisulla epäaidon vanhemman läpi. Tekopyhä aikuinen vakuuttaa

Curling-vanhemmat ja lapsityrannit - järkevän kasvattajan käsikirja
Bent Hougaard
WSOY, 2005

olevansa aina oikeassa ja rehellinen, mutta käytäntö osoittaa ihan muuta. Toimiva vuorovaikutus lapsen kanssa on toimivan kasvatuksen edellytys.

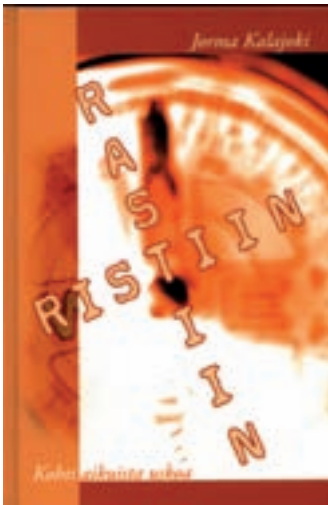
Aivan kaikkea ei tarvitse kysyä lapselta, eikä sukkahousujen väristä tarvitse pitää puolen tunnin strategisia neuvotteluja joka aamu ennen päiväkotiin lähtöä. Lapsi aistii aikuisen epävarmuuden ja hämmentyy ja ahdistuu, jos hänen on päätettävä liian isoista asioista liian aikaisin. Hougardin sanoin lopullinen vianmääritys on jätettävä aikuiselle. Aikuinen kertoo, mikä meni pieleen ja miten seuraavalla kerralla menee paremmin. Epävarman curling-vanhemman suurin ongelma on, että tämä olettaa lapsen ajattelevan aikuisen lailla. Lapsi ei kuitenkaan ole mini-aikuinen, vaan tarvitsee vierelleen turvallista ja rakastavaa aikuista.

Janne Viljamaa

KOHTI AIKUISTA USKOA

Turkulainen rovasti Jorma Kalajoki lähestyy uudessa, kolmannessa kirjassaan ihmisenä olemisen ja uskon kiperiä kysymyksiä. Mitä on terve aikuisuus, mitä hyvä lapsenmielisyys, mitä kristillinen toipuminen? Teos käsittelee myös hengellisen vallankäytön vääristymiä sekä terveen yhteisön tunnusmerkkejä.

Ristiin rastiin pohjautuu paljolti omakohtaisiin kokemuksiin, mikä tuokin sen lähelle lukijaa. Kalajoki rakastaa selvästi erilaisia paradokseja, mistä syystä hän harrastaa kirjassaan keskenään ristiriitaisia väittämiä. Ja jos lukija ei ole tarkkana, hän tipahtaa helposti rovastin kyydistä ja joutuu

Ristiin rastiin
Kohti aikuista uskoa
Jorma Kalajoki
Karas-Sana, 2005

palaamaan pari sivua taaksepäin aloittaakseen uudelleen.

Kalajoki kirjoittaa vaikeista aiheista, joiden kanssa hän on itse elämänsä varrella kamppailut ja jotka ovat monelle muullekin tuttuja: uskon suhde epäilyksiin, vihaan, suruun, seksuaalisuuteen. Hänen tyyliinsä on lämmintä ja elämänläheistä, huumorin pilkkahduksia unohtamatta.

Jorma Kalajoki toimii nykyään Kansan Raamattuseuran evankelistana ja raamatunopettajana. Suomalaisen miehen hyvinvointi ja kamppailu uskon ja elämän kysymyksissä on häntä erityisen lähellä. Turussa Kalajoki vetää Koirasen pojat –miestyötä, jonka piirissä on parhaimmillaan yli sata miestä.

Kimmo Janas

ITSEMURHAN SYVÄNTEESSÄ

Kirkkoherra, taidemaalari Christer Åberg on kirjoittanut kirjan, Syvänteessä, asioista, joita hän kävi näpi ja koki toipuessaan vaimonsa äkillisestä kuolemasta.

Mona, hänen vaimonsa lähti tästä elämästä oman ratkaisunsa tuloksena erään joulun alla. Joulun alla, jota Åbergin perheellä ei tuona vuonna ollutkaan, kirjan kerronnan mukaan.

Keskitalven hiihtolenkille oli nyt lähdeksä yksin ja suksien paino tuntui melkein ylivoimaiselta. Hiihtäjä oli jäädä lenkilleen, mutta ystävällinen lähimmäinen, joka tunsu papin, auttoi eteenpäin. Åberg käsittelee kirjassaan arvottomuuden tunnetta, mikä alkaa syödä ihmistä syytösten ja epäilysten pyörteissä, kun lähimmäinen

on päättänyt lähteä rinnalta oman ratkaisun tuloksena.

Kirjailija painottaa kuitenkin, kuinka surua olisi käytävä läpi reaaliajassa, eikä lääkkeiden summentamana. Hän painottaa myös, kuinka elämän vauhti asettuu aivan uudelle tasolle ja oman sielun kykyä pysyä rytmisissä on kunnioitettava, tai ongelmia on tiedossa.

Taidemaalarina Åberg ymmärsi käyttäen taidetta terapiavälineenä, vaikka hän alkuun löysikin vain tummia värejä kankaalle levitetäväksi.

Ystävien tärkeys painottuu kirjassa voimakkaasti, mutta osa ystäväistä joutui kierrätykseen vaimon kuoltua.

Lapsenlapsi, Sisi on Åbergin kohdalla ehkä tuo vahvin lenkki antamaan uskoa elämän jatkumiseen ja uuteen tulevaisuuteen. Kirjassa käsitellään myös unien terapeutista merkitystä ja sielun tuskan purkautumista niiden avulla.

Syvänteessä
Christer Åberg
Kirjanpaja, 2005

Yksi vaikuttava ajatus löytyy kirjan sivulta 79. "Me katsomme itseämme ja muita menneen näkökulmasta, kokien kuinka se sitoo meitä. Vapahtajamme on eteenpäin katsova sovitin."

Åbergin kirjassa on paljon tärkeää asiaa rennon kerronnan sisällä ja se on helppoa luettavaa ja avautuu avuksi "kuoleman varjon laakson" matkamiehelle.

Samuel Saesvirta

MIKSI PAPIT KIISTÄVÄT USKONOPPEJA?

Luterilainen teologia elää murroskautta. Kirkon piirissä yhä use-

ampi pappi ja työntekijä haluaa unohtaa kirkon vanhat opit ja määritellä uskonkäsitystä uudella tavalla. Mutta onko liberalismista hyötyä joka paikassa? Esimerkiksi Kansanlähetyksen pääsihteeri Timo Rämä esitti Mestarin Miehet -tapahtumassa huolensa kirkon nykytilasta.

Suomen teologisessa instituutissa Uuden Testamentin tutkijana ja Helsingin Yliopistossa dosenttina toimiva Timo Eskola on julkaissut todella mielenkiintoisen kirjan 'Ateistit alttarilla', jossa hän arvioi sitä, minkälaisen opillisen muutoksen keskellä kirkko tänään on. Hän nostaa esille esimerkkejä, joissa teologit hylkäävät konkreettisia opinkohtia. Kyseistä asennetta voidaan ainakin yleisellä tasolla kuvata teologiseksi radikalismiksi. Erikoisinta tässä radikalismien teologiassa on Eskolan mukaan se, että teologioiden käyttämät perustelut ovat usein samoja, joskus jopa lähes sanasta sanaan, kuin ateistien käyttämät perustelut. Radikalisoitunut ajattelu haluaa muuttaa koko kristillisen sanoman ydinkohdan ja synnyttää teesejä, jotka pyrkivät irrottamaan kristikunnan sen tunnusmerkistä.

Ateistit alttarilla
Miksi papit kiistävät uskonoppeja?
Timo Eskola
PerusSanoma Oy, 2005

Eskolan kirja ei ole mikään paljastuskirja, sillä käsiteltävät näkemykset ovat olleet vuosikausia täysin julkisia. Eskola dokumentoi väitteet akateemiselle keskustelulle tyypilliseen tapaan eli esittää näkemykset suorien lainausten avulla.

Ehdottomasti lukemisen ja pohdinnan arvoinen kirja!

Kimmo Janas

Tilaa ilmainen näytelehti!

Tosimies
– juttuja todellisemmista miehistä.

30 euroa /vsk

Tosimies, Euroopan ainoa kristillinen miestenlehti,
Faktapro Oy • p. (09) 5479 7410
fax (09) 512 2033
tilaukset@tosimies-lehti.fi

TYÖ JA PERHE TASAPAINOON

Janne Viljamaa

Ajan jakaminen työn ja perheen välillä vaatii rohkeutta ja luovaa ajattelua

Lapsiperheiden vanhemmat tekevät töitä keskimäärin 64 tuntia viikossa, kun lapsettomille pariskunnille riittää 48 tuntia. Työssäkäyvä vanhempi ajattelee jatkuvasti kotiasioita ja pohtii miten lapsella sujuu päivähoidossa. Kotona päässä pyöriivät työasiat, työpaikan ihmissuhdeongelmat ja kesken olevat projektit. Vapaa-ajastakin voi tuntea syllisyyttä, kun tietää, että siitä ei makseta ja rahaa tarvitaan perheen pyörittämiseen. Lähes puolessa kahden vanhemman perheissä toinen tai molemmat vanhemmat tekevät jatkuvasti töitä yli 40 tuntia viikossa. Töistä väsyneenä kotiin raahautuva nahkapussi ei ole mikään ilo puolisolalle ja lapsille. Kodista tulee

vain paikka latautua työtä varten. Työnarkomaani mittaa onnistumistaan sillä paljonko on myynyt tai miten on viime aikoina edennyt urallaan. Työkeskeinen ei uhraa ajatustakaan sille, miten on viime aikoina edistynyt vanhempnana. Ehkä työsuikkulaa kasvatusta kiinnostaisi, mutta hän ei ehdi pysähtyä ajattelemaan. Jos oravanpyörässä kipittämisen lopettaa, niin muut voivat pyyhäلتää ohi, järkeilee työntoillija. Yksinhuoltajan on pakko ponnistella kovasti elantonsa eteen. Pienipalkkainen yksihuoltaja joutuu tekemään kahta työtä. Syllisyys on voimakkaasti läsnä, kun tietää, että kotona ei ole toista vanhempaa, johon voi luottaa kodinhoidossa. Kaikesta ponnistelusta huolimatta rahat tuntuvat olevan koko ajan loppu. Hyvä että ne riittävät viikosta toiseen selviytymiseen.

Vanhemman huono omatunto

Stakesin vuonna 1999 tekemässä kyselyssä 40 prosenttia äideistä ja isistä oli sitä mieltä, että heillä oli usein tai jatkuvasti liian vähän ai-

kaa perheelleen. Tämä syyllistyminen ei voi olla näkymättä kotona. Huonoa omaatuntoa poteva lataa kohtuuttomasti odotuksia viikonloppuihin ja lomille. Kaiken tulisi olla hienoa ja auvoista perhe-eloa, kuten amerikkalaisissa elokuvissa, jossa lapset temmeltävät vihreällä nurmella ilta-auringossa valkoiset hampaat loistaen ja tukka hulmuten. Kun väsynyt vanhempi ei jaksakaan olla koko ajan innokkaasti mukana perheen touhuissa, eikä ajatus pysy työasioiden puristuksessa kasassa, niin syyllistynyt herää miettimään itseään kasvattajana: "enkö olekaan riittävän hyvä isä, kun olen aina näin väsynyt ja poissaoleva?" Syyllistäminen on onnistunut niin pitkälle, että itseään pohtiva ei hoksaa, että vika ei välttämättä olekaan hänessä, jos voimat eivät riitä perheelle.

Kun työpaikalla jokaisesta työntekijästä halutaan huippusuorittajaa ja tehotoimijaa, niin yhtään vähempi ei riitä. Kaikki ISO- ja ILOA-standardit pitää täyttää vuodesta toiseen, vaikka ikää tulee ja

voimat vähenevät. Aina täytyisi olla parhaassa terässä ja pystyä kilpailemaan tasapäisesti nuorempien kanssa. Jos et viihdy ja täytä standardeja, niin ole hyvä ja lähde, viestii työilmapiiri. Työpaikalla luodaan kuva, että nurkan takana on aika odottamassa nuori ja nälkäinen kilpailija. Psykohistorioitsija ja professori Juha Siltala uskoo, että kellokortti suojasi ennen tavallista duunaria. Riitti, että hoiti asiallisesti hommansa ja lähti kotiin. Nyt työ vaatii ympärivuorokautista ja ympärivuotista henkistä sitoutumista. Työpaikalla toistensa suorituksia vahtivat työtoverit hiostavat toisensa tehokkaammin loppuun kuin yksikään kellokortti, uskoo Siltala kirjassaan Työelämän huonontumisen lyhyt historia (Otava 2004).

Joustoa työhön

Pienten lasten äidit tekevät ylitöitä yhtä paljon kuin muutkin naiset. Harvalla on rohkeutta kieltäytyä tarjotuista töistä. Raha on perheelle tarpeen ja takaraivossa on tunne siitä, että seuraavalla kerralla töi-

tä ei ehkä tarjota. Kaikkein eniten ylitöitä tekevät kuitenkin pienten lasten isät. Stakesin

Työ ja perhe – tutkimuksessa isät perustelivat ylitöitä rahalla, mutta yleisin syy ylitöille on se, että töitä ei saa tehtyä työpäivän aikana. Ylityö on siis usein palkatonta ja vanhempi on pois perheensä luota syyllisyys seuranaan. Perheissä järjestellään elämää työelämän mukaan. Viikonloput, menot, harrastukset ja jopa muutot suunnitellaan työn ehdoilla. Tunnollinen työntekijä uskoo, että hän menettää kilpailukykyä joustamattomuuden myötä. Usein näin varmasti onkin. Työpaikalla oletetaan, että perheasiat eivät saa häiritä tuloksen tekemistä ja projektien onnistumista. Ikään kuin jokainen työntekijä olisi lapsen sinkku.

Osapäivätyö joustaa

Joustavuus tarkoittaa usein osapäivätyötä, jolloin työntekijä voi rytmittää työnsä ja lomansa perheen ehdoilla. Suomessa pienten lasten vanhemmat tekevät kuitenkin pääasiassa kokopäivätyötä. Osa-aikatyön pienemmällä palkalla ei sitä paitsi tule kovin helposti toimeen. Naiset ovat miehiä useammin osapäivätyössä. Osa-aikainen ottaa työelämässä riskin. Hänen urakehityksensä ei ole kokoaikaisen veroista ja palkka polkee paikoiltaan. Laki takaa alle kouluikäisten vanhemmille mahdollisuuden osittaiseen hoitovapaaseen, eli työajan lyhentämiseen lapsen toisen kouluvuoden loppuun saakka. Tätä oikeutta käytti Suomessa vuonna 2000 vain runsaat 1500 perhettä.

Osa-aikainen ottaa aikaa perheen hyväksi silloin kun lapset ovat pieniä. Hän näkee lastensa kehityksessä sellaista, joka jää kokopäivätyössä ahkeroivalta näkemättä. Harva pohtii kuolinvuoteellaan, miten olisi pitänyt lisätä työtunteja elämän ruuhkavuosina kolmekymppisenä. Pikemminkin tulee pohdittua, miten oravapyörästä olisi pitänyt hypätä pois vaikka vuodeksi, niin olisivat lapsetkin tulleet tutummiksi. Päätös on jokaisen oma. Joustot kannattaa ottaa rohkeasti puheeksi työnantajan kanssa. Projekteja tulee ja menee, mutta lapset ovat vain vähän aikaa pieniä. Työnantaja voi olla yllättävän suopea mietityille ja hyvin perustelluille joustoille.

Jos kotona perheen parissa vietetty aika tuntuu kohtuuttomalta ja työ pyörii jatkuvasti mielestä, niin joustoratkaisu on väärä. Kun oma valinta ajan jakamisesta perheen ja työn välillä tyydyttää itseä, puolisoa ja lapsia, niin tilanne on oivalinen. Tyytyväinen vanhempi on hyvä vanhempi. Lyhyempää työpäivää tekevä tekee myös enemmän kotitöitä, eli työpäiväänsä lyhentävä mies joutuu ottamaan uutta vastuuta pyykinpesusta, siivoamisesta ja ruuanlaitosta. Työnjako kotona tuskin muuttuu, jos perhevapaita käyttävät naiset, jotka tekevät myös osa-aikatyötä. Kun mies osallistuu enemmän arjen pyörittämiseen ja kantaa vastuu kotitöiden sujumisesta, niin nainen saa enemmän tilaa hengittää ja toteuttaa itseään esimerkiksi harrastuksissa. Tasa-arvoisuus tuottaa tyytyväisyyttä perheeseen ja jokainen tuntee saavansa perheeltä vähintään yhtä paljon kuin antaa.

MediFree

www.medifree.fi

Ilmaiset pelit ja kristillistä sisältöä kännykääsi!
Kristilliset Helposti mobiilipalvelustamme!
SOITTOÄÄNET ja TAUSTAKUVAT
 Mene kännykällä: wap.euroll.fi
LATAA NETISTÄ! www.euroll.fi

AL-KATOT OY

Helsinki – Riihimäki – Tampere

www.al-katot.fi

Anna lahja joka koskettaa

Kaikka kristillistä käden ulottuvilla

Kristillinen Kirjakauppa
 Hakaniemi, Sörnäisten rantatie 5
 Puh. kirjaos. 753 0990, mus. 767 822
 e-mail: kristillinen.kirjakauppa@icon.fi
AVOINNA: ma-pe 9-18, la 9-15

Formuloiden vauhdissa

Kimmo Janas

Kerroimme vuosi sitten nuoresta kilpa-autoilijalupauksesta, Henri Karjalaisesta, joka otti ensiaskelia formulamaailmassa Formula BMW ADAC -luokassa. Nyt on takana kaksi vuotta kyseistä luokkaa ja aika siirtynyt eteenpäin.

Henri Karjalainen innostui karting-autoilusta 10-vuotiaana, ja se vei saman tien nuorukaisen mennessään. Seuraavat vuodet Henri ajoi kartingin eri juniiori-luokissa käyden läpi lähes kaikki Suomen radat. Kehitystä tapahtui, ja palkintopalli alkoi tulla tutuksi. Kun ajohalut kasvoivat, laajennettiin kilpailua myös Pohjoismaihin. Kansainvälisessä Intercontinental A Junior-luokassa Henri ajoi Suomen mestaruussarjan kolmena vuotena sekä lisäksi kansainvälisiä kilpailuja Pohjois-

maissa.

Vuonna 2002 oli aika siirtyä isompaan Formula A-luokkaan kartingin huipulle.

Ruotsalaisen ammattitallin Ward Racingin kanssa ensimmäinen vuosi Euroopassa meni ratojen ja ajotavan salaisuuksia opetellessa. Loppukaudesta vauhti alkoi löytyä Formula A:n Suomen mestaruuskisassa ja Pohjoismaiden mestaruuskisassa. Monacossa kilpaillessaan hän sai tarjouksen lähteä testaamaan Formula BMW:tä Team Rosbergin kanssa. Ensimmäinen kerta formula-auton ratissa oli fantastinen. Kaikki oli uutta ja paljon suurempaa.

- Tutustuttuani autoon yhden päivän ajan, ajoin toisena päivänä jo kilpailukykyisiä kierrosajoja. Näiden ensimmäisten, Team Rosbergissa ajettujen ja odotettua paremmin sujuneiden testien jälkeen, tiesimme suuntamme olevan Formuloissa, muistelee Henri Karjalainen.

Formuloihin meno kuitenkin lykkäytyi, jolloin kaudella 2003 hän ajoi kovatasoisen kartingin EM-sarjan ja maailmanmestaruuskisan. Tallina oli hollantilainen P.D.B. Racing Team, sama missä Kimi Räikkönen ajoi samanikäisenä. Kauden kohokohta oli Euroopan mestaruuskilpailuissa, jotka

pidettiin Suomessa Alahärmässä, ja jonne kaikki kartingin ammattilaiset olivat saapuneet. Koko viikonlopun Henri oli aivan kärkejouskossa ja parhaana suomalaisena.

9.2.2004 solmittiin sopimus Saksan Formula BMW ADAC-sarjaan kaudelle 2004 Matson Motorsports-tallin kanssa. Kuluneena kautena Henrillä oli paikka Team Rosbergin riveissä.

Juniiori-formula

Formula BMW ADAC on formula-luokka nuorille (16-19 v) tuleville formulatähdille. Kuljettaja työskentelee tallin kanssa ja säätää autoa aivan kuten Formula ykkösissä. Kuuluisaksi ja arvostetuksi luokaksi kasvanutta luokkaa ajetaan pääosin Saksassa. Se sisältää 10 kilpailuviikonloppua eli yhteensä 20 finaalia sekä kahdeksan virallista testipäivää.

Luokka on tehty erittäin tasaiseksi kilpailukaluston suhteen. Jokaisella on täysin samanlaiset merkityt rungot, moottorit ja renkaat. Autoja kuljettaa 140 hevosvoiman BMW-moottori, jonka kehittämä

◀ Henri sai kokea tallin kuumakallenakin tunnetun Jonathan Summertonin välillä jopa vaarallisenkin hiostuksen.

huippunopeus on 230 km/h.

Tiukat säännöt, tasaiset autot ja rajoitettu testimäärä antaa kuljettajille tasavertaisen mahdollisuuden ratkaista kilpailu rehdillä ajotaidolla. Luokka kouluttaa kuljettajaa niin hyvin, että kuljettaja voi siirtyä tästä luokasta suoraan Formula 3:iin. Luokka on tehty erittäin turvalliseksi, jokaisen kuljettajan tulee esimerkiksi käyttää F1:stä tuttua HANS-niskatukea.

Kuuluisimpia BMW ADAC:sta nousseita kuljettajia ovat Ralf Schumacher, Christian Klien ja Nico Rosberg, jonka vuoden 2002 voittoautolla Henri ajoi viime vuonna.

Vaiherikas kausi

Tänä vuonna Henri Karjalainen ajoi Team Rosbergissa. Etukäteissuunnitelmien kolmen kuljettajan talli toteutui lopulta peräti viiden kuljettajan tiiminä, mikä ei välttämättä ollut nuoren opinhaluisen kuljettajan edun mukaista. Tallipäällikkö Kimmo Liimataisen aika ei yksinkertaisesti riittänyt kaikkien viiden opastamiseen ja kouluttamiseen. Henrin tallikavereina ajoivat Markus Niemelä, Jens

Höing (Saksa), Johanthan Summerton (USA) ja Chris van der Drift (Hollanti). Tänä vuonna Saksan Formula BMW ADAC -luokassa ajoi vielä kolmaskin suomalainen, Mika Mäki.

Varsin tiiviin kisakauden päätteeksi luokan mestariksi kruunattiin saksalainen Nicolas Hülkenberg (287 pistettä), ja toisen sijan vei sveitsiläinen Sébastien Buemi (282 pistettä). Pisterakoa muihin syntyi selvästi, sillä kolmanneksi sijoittunut portugalilainen Joao Urbano ylsi 155 pisteeseen Markus Niemelän kuitatessa parhaana suomalaisena 85 pistettä, Mika Mäki 44 ja Henri Karjalainen 5 pistettä.

Henrin pistesaalis ei kuitenkaan anna oikeaa kuvaa kovan taistelun

▶ Tallikaveri Markus Niemelä (vas.) tuli toiseksi Hockenheimin kisan ensimmäisessä lähdössä ja nappasi kauden lopputilastoissa seitsemännen sijan.

◀ Kauden päätöskisa ajettiin Hockenheimin kuuluisalla 4,5 kilometriä pitkällä radalla yhdessä mm. DTM -luokan kanssa, jossa Mika Häkkinen yritti pitää Suomen lippua kunniaa. Keke ehti kiireittensä keskellä tarkistamaan myös tallinsa toimintaa.

jan maineeseen nousseen kuljettajan ajotaidoista. Henri myöntää itsekkin tarvitsevansa lisäharjoitusta aika-ajoissa. Kauden viimeisessä kisassa Hockenheimissa lokakuun lopussa Henri starttasi ensimmäiseen lähtöön ruudusta 20, mutta kiipesi tiukan taistelun jälkeen sijalle 8. Vastaavasti toisen lähdön

▶ Nimikirjoitusten antaminen faneille kuuluu kilpa-autoilijan arkeen.

21. ruutu vaihtui ruutulipulla 11. sijaan.

Katset ensi vuodessa

Vaikka lopputulos kuluneella kaudella ei ollutkaan toiveiden mukainen, Henri Karjalainen käy jo kuumeisesti läpi vaihtoehtoja ensi vuodelle. Tarjouksia on tullut niin Euroopan Formula 3 -sarjasta kuin Aasian Formula Renault -sarjastakin.

Mutta vaikka halua ja kykyjä olisi, kaikki on viime kädessä kiinni rahasta. Ilman sponsoreita ei ajeta metriäkään. Kulunut kausi Team Rosbergissa nieli lähes 300.000 euroa, mutta esimerkiksi Aasiassa ajettavissa eri formulaluokissa kustannukset saattaisivat pudota jopa kolmannekseen. Henrin sponsorisuhteita hoiteleva isä, opetusneuvos Aatos Karjalainen myöntääkin viettävänsä öisin tunteja rukouksessa, että nuori kristillisiin elämänarvoihin nojaava kuljettajalupaus löytäisi itselleen tarvittavat yhteistyökumppanit.

Jos joku lukijoistamme kokee nyt piston sydämessään ja haluaisi olla tukemassa Henrin taivalta formulamaailmassa, kannattaa pistäytyä Henrin kotisivuilla www.henriracing.cjb.net tai ottaa suoraan yhteyttä Aatos Karjalaiseen puh. 045 677 80 77.

◀ Tallipäällikkö Kimmo Liimataisen kanssa käytiin läpi kilpailun tapahtumia.

Joulun lähestyessä, tulla kotiin, olla kotona itsessään

VESA TUOMINEN
Kirkkoherra

Lähestyvä joulu on perheen ja kodin juhla. Jouluna perheet jopa kokonaiset suvut kokoontuvat yhteen syömään jouluruokia, viettämään aikaa yhdessä ja ehkäpä myös hiljentymään joulun sanoman äärelle. Kotiin matkustetaan kaukaakin, jotkut jopa toiselta puolelta maapalloa. Joulu on meille suomalaisille tärkeä valon juhla keskellä pimeää talvea. Se saa muutoin niin helposti omissa oloissaan viihtyvät suomalaiset etsimään perheyhteyttä ja ystävyyttä. Matkalla olijat ja ulkomailla asuvat saattavat kaivata mielessään supisuomalaista kotijoulua.

Ensimmäinen joulukin vietettiin matkalla. Joosef ja Maria olivat keisarin määräämillä veroasioilla Betlehemissä ja Marian synnyttämisen aika tuli. Hän synnytti poikalapsen valoksi maailmaan, pojan, josta tuli koko maailman Vapahtaja. Keskelle kauraa arkea paikkaan, jossa ihmiset eivät yöpyneet saati sitten asuneet, syntyi Jeesus-lapsi. Kotoisia ovat

silti kuvaukset majatalon tallissa tapahtuneesta ihmeestä. Kodikkuuden loi taivaallinen ilmapiiri, Jumalan kirkkaus, joka loisti maan päällä Jeesus-lapsessa.

Matkalla olijoita ja kodittomia kulkijoita oli jo Jeesuksen aikainakin. Sairaat ja kerjäläiset, joista kukaan ei huolehtinut, joutuivat tyytymään osaansa, murusiin, joita rikkaat heille joskus antoivat. Sosiaaliturvaa ei ollut ja poliittiset olot olivat sekavat Rooman miehitysvallan alla. Kaiken tämän eriarvoisuuden keskelle syntyi maailman Vapahtaja osoittaen jo syntymässään olevansa nöyrä ja vaatimaton, pienen ihmisen asialla. Hän nosti monia normaalin elämän kulusta pudonneita siipirikkoja ja muiden halveksimia takaisin ihmisarvoiseen elämään, rakkauteen ja jakamiseen, yhteyteen Jumalan kanssa.

Tämän päivän aineellisen hyvinvoinnin keskellä on henkistä pahoinvointia. Työelämän kasvavat vaatimukset ja kiihtyvä kilpailu pudottavat monia miehiä ja naisia pois hyvinvoinnin kehältä pahoinvoinnin kierteeseen suorituspaineen kohottua liian suureksi. Kvartaalitalous pakottaa jatkuvaan arvioon monta kertaa vuodessa ja ylikorostuneeseen sinnittelyyn elämän ja kuoleman välillä. Ja köyhiä ja sairaita on edelleen keskuudessamme.

Tavallinen ihminen, sinä ja minä selviämme niin kauan kun jaksamme olla mukana kilpailussa. Mutta voisiko asia olla toisin? Voisiko elämän merkitys avautua meille jo poikasina suorituspaineseen totuneille miehille? Voisiko elämä olla hiukan kodikkaampaa ja sisältörikkaampaa? Pitkät työpäivät ja pitämättömät vapaat velkuvat vahvimman fyysisistä ja henkisistä terveyttä.

Kvartaalitalouden jälkeen tulee huomiotalous ja vauhti kiihtyy. Kiinnitetään huomio tiettyihin

asioihin ja tapahtumiin ja tuntuu siltä, että asiat saadaan näyttämään, siltä miltä ne halutaan eli asiat ja tapahtumat ovat sitä, miltä ne näyttävät, eivät sitä mitä ne tosiasiassa ovat.

Voisivatko asiat saada uusia merkityksiä, jos uskallan katsoa niitä uudella tavalla. Katson työpöydälläni olevaa korttia, jossa lukee: ”Tosi löytöretki ei ole sitä, että etsii uusia paikkoja, vaan se, että katsoo uusin silmin”. Mietin ystävääni, joka lähetti sen minulle ja ymmärrän syvemmin hänen sanomansa. Jos löydän asioille uusia merkityksiä, olen matkalla kotiin, olen kotona itsessäni.

Kvartaalitalouden ja huomiotalouden jälkeen törmäsin käsitteeseen merkitystalouden Pauli Aalto-Setälän uusimman kirjan myötä. Hän sanoo kirjan johdannossa, että merkitystalouden ongelma ja yhtä aikaa sen erinomaisuus on siinä, että kukaan ei tule sanomaan, mikä tai mitkä asiat ovat sinulle merkityksellisiä. Sinun pitää keksiä ne itse. Kirjoittaja haluaa herättää huomiota asioiden merkityksille. Hän kysyykin: ”Mitä olet ajatellut tehdä tärkeiden asioiden hyväksi?” Kuinka voisit auttaa muita?

Ajattelen, että oman elämänsä toteuttaja eli subjekti löytää olenaisimmat ja syvemmät merkitykset aivan jokapäiväisestä elämästä, sen tapahtumista. Kun hengittää syvemmin, katsoo tarkemmin ja pysähtyy kuuntelemaan, on jokainen päivä merkityksellinen ja eräänlainen löytöretki. Lyhyesti sanottuna, otan vastuun elämästäni ja tekemisistäni ja uskon mahdollisuuksiini ja elämän tarjoamiin rikkaisiin hetkiin.

Esitin ajatuksen: tulla kotiin, olla kotona itsessään. Miten sinä ja minä miehinä voisimme kokea tämän. Mies kuljeksii elämänsä aikana monissa paikoissa ja touhuaa monenlaisissa puuhissa. Kun ky-

syt, mitä kuuluu, saat epämääräisiä vastauksia: "No menehän se", "Menee niin kuin jäitä polttelis" tai "Kiitos kysymästä". Kaiken touthun keskellä moni mies kyselee elämänsä merkitystä, kaiken taroitusta...

Lähestyvä joulu ei tunnu helpottavan oloa lainkaan. On niin paljon mitä pitäisi ehtiä, tehdä ja suorittaa tai sisällä puristaa kummallinen riittämättömyyden tunne. Millaisia poikia tai miehiä me sitten olemme. Raamattu kuvaa erilaisia Jumalan miehiä ja heidän elämäänsä Hänen palveluksessaan. Eräs Jeesuksen vertaus, tuhlaajapoikavertaus, on puhuttellut minua voimakkaasti. Se on avautunut minulle yhä uudestaan ja syvemmin kun luin Henri J. M. Nouwenin kirjan: Kotiinpaluu.

Kirjassaan Kotiinpaluu Henri Nouwen käsittelee tarinan henkilöitä: nuorempaa poikaa, (tuhlaajapoika), vanhempaa poikaa ja isää. Kyseinen tuhlaajapoikavertaus (Luukas 15:11-32) lienee useimmille meistä tuttu. Vertausta lukiessamme päähuomiomme kiinnittyy helposti nuorempaan poikaan, tuhlaajapoikaan ja hä-

nen huonoon elämäänsä. Samalla unohtuu vanhemman pojan reaktio ja hänen peräänantamaton armottomuutensa nuoremman veljen palatessa kotiin. Vanhempi poika ei voi hyväksyä isän anteeksiantavaa asennetta, riemua ja pitojen järjestämistä. Hän on koko ajan ollut kotona mutta ei ole ymmärtänyt olevansa kotona. Hänen elämänsä on ollut armostonta suorittamista ja muille kelpaamista, oman erinomaisuuden esittelyä.

Nuoremman pojan eletty elämä tuhlaten ja irstaillen ei kelpaa meille esimerkiksi. Mutta ei kelpaa vanhemmankaan pojan iloton ja valoton, armoston elämä. Saatamme löytää itsestämme nuorempaa poikaa tai vanhempaa poikaa tarkastelutavasta riippuen. Jos olemme rehellisiä, meistä löytyy molempia. Olemme tuhlanneet elämäämme, olleet anteeksiantamattomia ja kovia ja velkaa koko elämme Jumalalle. Henri Nouwen sanoo: "Meidän kutsumuksemme, sinun ja minun on tulla isäksi. Lapsi ei pysy koko ikäänsä kotona. Lapsesta tulee aikuinen. Aikuisesta tulee isä ja äiti. Kun tuhlaajapoika palaa kotiin, hän ei palaa pysyäk-

seen lapsena, vaan sitoutuakseen pojan osaan ja tullakseen isäksi. Kotiin palanneena Jumalan lapsena minut on kutsuttu ottamaan takaisin paikkani Isän kodissa, ja se merkitsee haastetta, kutsua tulla itsekin Isäksi".

Isäksi tuleminen merkitsee miehelle antautumista surun, anteeksiantamuksen ja avoimuuden tunteille tiellä myötätuntoon ja yhteyteen. Kuten tuhlaajapojan isä antoi anteeksi, meidätkin on kutsuttu antamaan anteeksi ja jakamaan omastamme. Kun annamme anteeksi meitä loukanneille, emme katkeroidu ja kun jaamme omastamme, emme tule itsekkäiksi ja näivety omaan niin sanottuun hyvinvointiimme. Tulemalla aidoksi omaksi itsekseksi, sellaiseksi, joksi Jumala on sinut kutsunut, löydät itsesi ja tarkoituksesi, tulet kotiin. Joulun lähestyessä voisimme muistaa vaikkapa Aasian tai Afrikan luonnonkatastrofien uhreja.

Tulla kotiin, olla kotona itsensä merkitsee elämän alkuperäisen tarkoituksen löytämistä, yhteyttä kolmiyhteiseen Jumalaan. Elämän uudet merkitykset avautuvat sinulle Jumalan miehenä ja

olet kotona itsessäsi kun palaat todellisille juurillesi, Jumalan luo. Voit kokea hetkellisesti kodittomuuden tunnetta tai juurettomuutta kylmässä ja kovassa maailmassa mutta et koskaan ole yksin tai vaila tarkoitusta kääntyessäsi Taivaallisen Isän puoleen ja jättäytyessäsi Hänen johdatukseensa.

Joulun syvin merkitys on Jumalan ja ihmisen välisen rikkoutuneen yhteyden eheytyminen. Jokainen meistä on mennyt rikki syntiinlankeemuksessa ja jokainen meistä eheytyy, löytää kotiin Taivaallisen Isän luo uskoessaan maailman Vapahtajaan, Jeesukseen, Kristukseen, joka on joulun syntymäpäiväsankari. Saamme pienen lapsen tavoin odottaa joulua. Ja kun tulemme lapsiksi ja kohtaamme pojan itsessämme, kasvamme aikuisiksi ja miehiksi, isiksi, jotka jakavat omasta henkisestä perinnöstään. Isäksi tulee sellainenkin, jolla ei ole omia lapsia. Siis tulla pieneksi ja kohdata syvin itsensä ja kasvaa aikuiseksi, hengellisesti täysikasvuisiksi. Sitä on isäksi kasvaminen, kotiin tuleminen. Siunattua ja kodikasta joulua sinulle lukijani!

Eväitä tosimmiehille

Jos haluat kasvaa miehuudessa, tilaa tästä itsellesi hyviä rakennusaineita.

Edwin Louis Cole:
**Kommunikaatio,
seksi & raha 10 €**

Miesten on ymmärrettävä kestävä suhteen rakentamiseksi tarvittavat kolme tärkeää elementtiä.

Kirja soveltuu erinomaisesti paitsi miesten koulutukseen myös avioliittotyön opaskirjaksi.

Edwin Louis Cole:
**Seksuaalinen
puhtaus 8 €**

Cole parhaimmillaan. Tämä kirja on ehkä epätavallisin ja merkittävin kirja seksuaalisuudesta, mitä tulet koskaan lukemaan. Se käsittelee seksuaalisuutta syvään ymmärryksen valossa.

Kimmo Janas:
Isän syli 10 €

Janas peilaa esikoiskirjassaan isä-poika-suhdetta niin omiin poikiinsa, isäänsä kuin Taivaalliseen Isäänkin.

Kysele kristillisistä kirjakaupoista tai tilaa suoraan kustantajalta.

F A K T A P R O

Faktapro Oy • PL 4 • 02941 Espoo • puh. (09) 54 79 74 10 • fax (09) 512 20 33 • info@faktapro.fi

ENTÄ JOS SE OLISIN MINÄ?

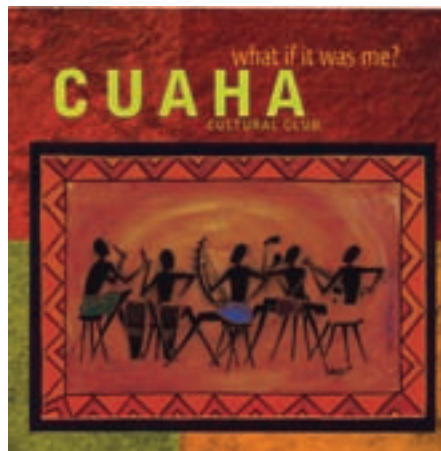
Kolme kirjainta HIV

- merkitsevät niin paljon maailmassa tänään
- muuttavat miljoonien afrikkalaisten elämän tänään
- koskettavat meitä, olimmepa tartunnan saaneita tai heidän läheisiään
- ja asiasta voisi kirjoittaa tarinoita loputtomiin.

CUAHA (Churches United Against HIV/AIDS) -hanke julkaisi syksyllä levyn *What if it was me?*, josta saatavilla tuloilla on tarkoitus tukea AIDSin vastaista toimintaa Afrikassa. CUAHA tukee tartunnan saaneita ja heidän läheisiään. Tarkoitus on myös nostaa tietoisuutta AIDSista erityisesti nuorison keskuudessa – ugandalaiset nuoret laulavatkin levyllä: "Pelastakaa nuori sukupolvi!"

Levyn säveltäjät, sanoittajat, muusikot, kuorot ja laulajat ovat Namibiasta, Angolasta, Botswanasta, Swasimaasta, Tansaniasta, Ugandasta ja Suomesta. Levyn kansainväliseen tuottajatiimiin kuuluvat suomalaiset muusikot Sakari Löytty ja Olli Pitkänen. Levyn laulunkeijöitä ja tuotantotiimiä avustivat laulujen kirjoittamisessa HIV-positiiviset Toivon lähettiläät kertomalla, millaista on elämä HIV-positiivisena.

Levyä myydään Suomessa ja se on jakelussa 13:ssa CUAHA-projektissa mukana olevassa Afrikan maassa. Myös Suomen ulkoasiainministeriö on tukenut hanketta taloudellisesti.

AURINKO NOUSEE

Uusi Toivo Kristillinen Ystäväverkosto ry julkaisi lokakuussa CD:n "Viel' aurinko nousee", joka tuo omalta osaltaan tunnetuksi evankelioivan yhdistyksen toiminnan peruseriaatteita, kuten esimerkiksi, että usko on iloinen asia, josta viestivät niin laulut, videot, musiikki, gospel-tanssi ja draama.

Levyn laulut on säveltänyt, sanoittanut ja soveltanut Tapani Koski, joka on tullut tunnetuksi mm. Helsingin Namikan Johtajuusseminaarin opetuksistaan ja Kristillisen Liikemiesverkoston CBMC:n puheenjohtajana.

Kosken kappaleet ovat ainakin vanhemman kuuntelijan korvalle sopivan melodisia – ehkäpä paikoin jopa liiankin rauhallisia. Sanoituksista kumpuaa esille Jumalan rakkaus ja toivo.

"Niin Hän sinuakin rakastaa, eikä jättää voisi sua yksikseen. Sillä Hän voi sinut pelastaa ja saattaa Isän yhteyteen" Tapani Koski laulaa kappaleessa 'Tule Jeesuksen luo'.

Oma suosikkini Viel' aurinko nousee -levyllä on CD:n viimeinen kappale 'Jeesus rakastaa', jossa voi aistia vaikutteita Tapanin nuoruusvuosina vallassa olleesta rautalankasoundista. "Sua Jeesus rakastaa, sua Jeesus rakastaa, sua Herrä tabtoo käsin koskettaa."

ISKÄ PITÄÄ HUOLEN

Paavo Pihlainen kertoo levynsä 'Luotan Isään' takakannessa rukoilleensa ensimmäistä kertaa elämänsä vaikeuksissa eräänä lokakuuisena yönä 1994. Pyytäessään syntejään anteeksi hän kertoo kokeneensa ihmeen; rauha laskeutui Paavo Pihlaisen sydämeen ja hän sai kokea syntiensä anteeksiantamuksen. Hän kertoo syntyneensä Jumalan lapseksi.

Samalla kun varmuus Jumalan olemassaolosta selvisi, alkoi Pihlaisen sisimmässä soida uusi laulu ja hän alkoi saada sanoja ja säveliä Taivaan Isältä. CD:n lauluja on syntynyt Raamatun teksteihin ja erilaisiin vaiheisiin Pihlavaisen Taivastiellä.

Paavo Pihlainen haluaa levynsä kappaleilla auttaa kuulijaa löytämään toivon, ilon ja tarkoituksen elämään antavan Jeesuksen.

Levyn sovituksista ovat vastanneet Juha Törmä, Ulla Pihlainen ja Roland Näse, joista viimeksimainitun kädenjälki miellytti ainakin allekirjoittanutta selvästi muita enemmän. Varsinkin country-henkinen 'Nikodemukselle' sai töppösen kummasti vispaamaan Paavo Pihlaisen laulun mukana. Usko voi olla myös iloinen asia.

CD päättyy Ilmestyskirjan 4:11:n sanoihin perustuvaan 'Ylistämme sinua', joka nousee mahtipontisine kertosäkeineen selvästi ylitse muiden kappaleiden.

HENKI KULKEE

Pari vuotta sitten syntynyt yhtye Minea on julkaissut ensilevynsä 'Henki', joka on varsin menevää ja sujuvaa musisointia.

Reijo Tiitisen säveltämät ja sanoittamat kappaleet edustavat tuollaista nuorta ja palavaa perusgospelä – sanan positiivisessa mielessä. Huomio kiinnittyy etenkin vahvoihin sanoituksiin. Esimerkiksi kappaleen 'Olet rakkain minulle' kertosäkeessä todetaan: "Hänen rakkautensa saa mut jälleen parantaa. Hänen voimansa kantaa, mua johdattaa läpi vainoovan meren. Kotirantaan rauhaisaan Hän kuljettaa, siellä kasvosi kerran mä nähdä saan. Minä tiedän, mut kannat voimallas. Jeesus sinä tiedät, olet rakkain minulle."

Yhtyeen muusikot ovat antaneet vakuuttavat näytöt jo aikaisemmin useissa eri kokoonpanoissa, joten homma onkin selvästi ammattilaisten käsissä. Toisaalta monista eri yhtyeistä saadut kokemukset saattavat kuulua levyn kappaleista läpi tietynä tuttuutena.

Oma suosikkini 10 kappaleen CD:llä on levyn aloituskappale 'Sateen äännet', joka edustaa myös levyn nopeatemposempaa päätä iskevina kompeineen. "Huutaa kuivana maa, sadetta kaipaa. Tuuleen ojentaa käden, tavoittaa taivaan. Uuteen uskaltaa käydä, turvassa Jumalan vaan."

PITKIEN MATKOJEN MIES KUUSANKOSKELTA

satsannut työntekijöidensä vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin mm. liikunnan suhteen.

Armas Ruippo, 75-vuotias Kuusankoskelainen, rullapakkarin vakanssilta paperitehtaalta eläkkeelle jäänyt kuntoiluihme on liikunnan suhteen kuulunut suurkuluttajien ryhmään tai hän on sen pikarin tyhjentänyt pohjanmaan kautta.

Juoksuinnostus puhkesi parhaimpaan kukoistukseen Ateenan maratonilla 1972 aikoihin, jolloin Suomessa juoksuinnostus oli lujassa nousussa mm. Väätäisen ja Virenin innoittamana.

Kuusankosken paperiteollisuuskaupunki on jo vuosikymmenien ajan tarjonnut oivat mahdollisuudet kaikenlaiseen liikuntaan. Juoksuun ja hiihtoon paikkakunnalla on satsattu aika tavalla. Paikkakunnan paperitehtaat, nykyään UPM - Kymmene nimen alla tuottamansa paperin lisäksi yhtiö on

100 kilometrin juoksuja Armas kertoo taivaltaneensa 23 kertaa, pari 50 - mailista, maratoneista nopein osui Korson kohdalle, missä maasto juottomiehestäkin vaikutti mukavalta.

Hiihtopuolella Ruipolla on myös ollut vääntöä, Pirkan Hiihdon hän on sipaissut 35 kertaa ja kuuluu näin nestoreihin, sisäpiiri tietää

mitä se tarkoittaa.

Ruipon harjoittelu on vuosia sivusta seuranneelta vaikuttanut usein varsin vähäiseltä, mutta vesurin ja moottorisahan kanssa kuljeksiminen milloin omissa, milloin vieraiden hommissa tuo myös ruista ranteeseen.

Tosimies-lehti onnittelee pitkän tien vaeltajaa. Olettakaamme, että

Ruippo saisi elämänsä vuosia saman verran kuin juoksussa on ollut tuo suosikkimatka, 100 km, enää 1/4 matkasta olisi edessäpäin, mutta sitä aikana ehtii vielä vetäistä aika monta satasta tai hiihtää yhdeksänkymppisiä.

Myös onnitellen sisarenpoika Samuel Saresvirta, yksi Tosimies-lehden avustajista.

NARVAN KIRKKO 2005

Esittelimme viime vuonna humanitäarisiiä avustuskohteita Eestissä, mm. Narvan historiallisen kirkon rakennusprojektin.

EU:n avustusvaroja tuntuu olevan mahdotonta saada kristillisten kohteiden kunnostamiseen, mutta Eestin valtio on lähtenyt tukemaan korjaushanketta pienellä vuosittaisella tukisummalla. Nyt on katto saatu korjattua ja osa ikkunoistakin. Vaikka lämmitystä ei ole vielä ja tuuli puhaltaa kirkkoon sisälle, siellä järjestetään kuitenkin tilaisuuksia. Narvalaiset toivovatkin nyt saavansa käytöstä poistettuja penkkejä kirkkonsa sisustamiseen.

Löytyykö sinun seurakunnastasi apua veljeskansalle? Ollaanko seurakuntasi tiloja uusimassa, ettekä tiedä, mitä tehdä vanhoilla kalusteilla?

**OTA YHTEYTTÄ,
KULJETUSKIN JÄRJESTYY:
puh. 0400 595 476**

◀ Pastori Villu Jürjo Tuuliki -vaimonsa kanssa toivovat suomalaisten seurakuntien lähtevän mukaan talkoisiin kunnostamaan Narvan historiallista kirkkoa.

PIRTSAKKA MENOA KAUPUNGIN VILINÄSSÄ

Toyota Aygo+ 1,0 VVT-i

Tosimies voi ajaa pienelläkin autolla – ainakin kaupungissa. Nykyteknologian myötä ei pelkkä auton koko enää ratkaise suorituskykyä ja käyttökelpoisuutta, siitä on hyvänä esimerkkinä Toyotan uutuus, Aygo.

Uusi Toyota Aygo on kaikkien aikojen pienin eurooppalainen Toyota. Kokonsa puolesta se sijoittuu Euroopan nopeimmin kasvavaan A-segmenttiin. Pikkuautoluokka on ollut hiipumassa parina viime vuonna, mutta nyt Toyotan ja PSA-konsernin yhteistyönä on syntynyt kolme 90-prosenttisesti samanlaista pikkuautoa; Toyotan Aygo, Citroenin C1 ja Peugeotin 107. Moni asiantuntija on jo ehtinyt kehuaan Aygon muotoilua sisariaan edistyksekkömäksi. Aygo ehti Suomen sisaruksista ensimmäisenä ja pääsee varmasti kuorimaan kermaa päältä.

Kaupunkilaisnuoret huomio!

Aygon pääasiallisena kohderyhmänä ovat ensimmäistä uutta autoaan ostavat asiakkaat, joiden arvomaailmaa määrittävät käsitteet yksilöllisyys, riippumattomuus ja aitous.

Kaupunkilaisuus vaatii aivan tietyn tyyppisen auton, joka on käytännöllinen ja helppo pysäköidä, mutta myös trendikkäästi muotoiltu ja mukava ajaa maantiellä. Uusi Toyota Aygo tarjoaa kaiken tämän tyylikkäänä ja ympäristön huomioon ottavana pakettina.

Auton persoonallinen nimi on muodostettu kahdesta tavusta "I" (minä) ja "go" (menen) merkitsemään vapautta ja liikkuvuutta.

Nelipaikkaisen auton sisätilat on suunniteltu jopa hyvinkin pitkälle kuljettajalle ja kookkaille matkustajille. Suurin osa Aygon pituudesta on saatu hyödynnettyä tehokkaasti sisätiloissa, koska auton etu- ja takaylitykset ovat todella pienet. Siksi myös edessä ja takana istuvien ns. lannepisteiden etäisyys on suurempi kuin mihin

tässä kokoluokassa on totuttu.

Pikkuauto on myös ketterä liikkeissään, Aygon kääntösäde on vain 4,73 m.

Litraisella moottorilla vipinää

Kokonaan uusi, vain 69 kg painava, yhden litran VVT-i-bensiinimoottori on Aygon sydän. Hyvän suorituskyvyn lisäksi Aygo säästää ennätysalhaiset kulutus- ja päästölukemat: yhdistetty kulutus on vain 4,6 l/100 km ja CO₂-päästöt 109 g/km.

Tätä litraista Toyotan kehittämää moottoria tuodaan Pohjoismaihin ja Baltiaan, muihin maihin (myös Tanskaan) on luvassa 1,4 litran diesel, joka juontaa juurensa PSA-konsernin puolelta.

Etukäteisodotukset eivät ole korkealla käynnistettäessä VAIN yhden litran moottoria, mutta kummasti on kehitys mennyt eteenpäin takavuosien litran moottoreista. Aygon moottori on jo yllättävänkin iloinen ja ripeä kiihdytyksissä. Toisaalta se on juuri riittävän iskukykyinen kaupunkiajoon. Vasta maantieajossa alkaa moottorin kova ääni häiritä.

Vaihteistoksi voi valita 5-nopeuksisen manuaalin tai M-MT-muunnosvaihteiston (Multi-mode Manual Transmission). M-MT toimii automaatin tavoin, mutta sitä voidaan käyttää myös käsikäyttöisesti.

Pieni mutta turvallinen

Passiivista turvallisuutta lisääviä vakiovarusteita ovat edessä matkustavien etu- ja sivuturvavyö, turvavyömuistutin summereineen, etuturvavöiden esikiristimet, etumatkustajan turvavyön poiskytkentä lastenistuinta varten. Aygo:ssa vakiona on lisäksi ainoana luokassaan ikkunaturvavyö eteen ja taakse sekä kaksi pääntukea ja Isofix-kiinnikkeet takaistuimelle.

Isot ikkunat avaavat hyvän näkyvyyden joka suuntaan. Jonkinasteisena miinuksena voisi mainita kuljettajan mahdollisuuden säädellä vain omaa sivuikkunansa. Ja kun ajattelee suomalaisia talviaamuja, jää kaipaamaan Aygon sivupeilien lämmitysmahdollisuutta.

Korissa on käytetty Toyota MICS-rakennetta (Minimal Intrusion Cabin System), joka vähentää tehokkaasti vakavan loukkaantumisen riskiä kolarissa. Tätä ra-

▼ Aygon pienistä ulkomoitoista huolimatta sisällä riittää yllättävän paljon tilaa niin kuljettajalle kuin matkustajillekin.

◀ Etukonsolissa kiinnittyy huomioensimmäisenä varsin persoonallisiin lämmityslaitteen säätimiin.

▼ Mobility Packin sisältämä Tom Tom Go 500 -navigointilaite ansaitsee erityis-maininnan. Kosketusnäytöllä toimiva laite ylitti kaikki odotukset käyttökelpoisuudessaan ja luotettavuudessaan. Se pitää sisällään matkapuhelimen Bluetooth handsfree -toiminnon sekä kaikki Pohjoismaat kattavan tiekartan.

► kenetta on aikaisemmin käytetty Avensiksessa ja Corolla Versossa. Korirakenteissa on käytetty paljon suurulujuusterästä, ja suurin osa korin peltiosista on sinkitty. Myös jalankulkijoiden turvallisuus on otettu huomioon suunnitteleamalla etupuskurin vahvistus törmäysenergiaa vaimentavaksi. Turvallisuutta lisäävät myös valaisualueeltaan segmentin huippua edustavat ajovalot.

Kattavien turvarakenteiden ja turvarustelun ansiosta Aygo on saavuttanut

Euro NCAP:n törmäystestissä 4 tähteä 26 pisteellä.

◀ Kuljettajan näkymät eivät voisi tästä paljoa enää yksinkertaistua, mutta kaikki tarvittava on sopivasti käden ulottuvilla. Kekseliäästi ohjauspylväeseen kiinnitetyt mittarit liikkuvat ohjauspyörän säätöjen mukana, siten näkyvyys niihin säilyy hyvänä.

◀ Kokonaan uusi, ennätyskevyt, vain 69 kg painava, kolmisylinterinen yhden litran VVT-i -bensinimoottori kehittää tehoa 68 hevosvoimaa ja vääntöäkin parhaimmillaan 93 Nm/3600 r/min.

▼ Etupyörän roiskeläppä herätti hilpeyttä testitiimissä, mutta ehkäpä japanilaisinsinöörit ovat laskeneet kyseisen läpyskän riittävän.

◀ Tavaratila ei suuruudellaan vakuutanut. Jos olet kuskaamassa jälkikasvua lätkäharkkoihin, on kassit parasta pitää sylissä.

Windside tuuliturbiinit

Äänetön, turvallinen energialähde

Kesämökeille, veneisiin, ammattikäyttöön

www.windside.com
Oy Windside Production Ltd
Puh. 0208-350 700
finland@windside.com

Toyota Aygo+ 1,0 VVT-i

Moottori	bensini
Syl.til.	998 cm ³
Syl.luku	3
Teho	50 kW (68 hv)/ 6000 r/min
Vääntö	93 Nm/3600 r/min
Vaihteisto	5-vaiht. käsivalint.
Renkaat	155/65 R14

Jarrut

- edessä jäähdytetyt levyjarrut
- takana levyjarrut

Pituus 3405 mm

Leveys 1615 mm

Korkeus 1465 mm

Omamassa 820 kg

Sallittu kok.paino 1180 kg

Huippunopeus 157 km/h

Kiihtyvyys (0-100 km/h) 14,2 s

Polttoainesäiliö 35 litraa

Polttoaine 95 okt. lyijytön

Kulutus

• kaupunkiajo 5,5 l/100 km

• maantieajo 4,1 l/100 km

• keskimäärin 4,6 l/100 km

Co₂-päästö 109 g/km

Hinta 13.700 euroa

+ metalliväri 380 euroa

+ Mobility Pack 700 euroa

SÄÄSEMAT JA AJONEUVOJEN TIETOSIRUT

ILKKA LILJA OY
PL 11 (ITU 2)
40531 JYVÄSKYLÄ
014 372 2134
iloy@iloy.fi
www.iloy.fi

High Hair.
Tähtilaatua
hänelle.

Hänelle.

Hänelle.

Ja Sinulle.

Villää vapautta. Runsautta ja pitoa. Suoruutta ja kiiltoa.
High Hair -sarjan klassikot ja kuumimmat trendituotteet sopi-
vat kaikille hiuksille, kaikkeen muotoiluun ja viimeistelyyn.

High Hair -muotoilutuotteet saat parhaista Wella -kampaamoista.

Beautiful hair needs an expert.